

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Kilétér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, április 9.

Mai számunk főbb közleményei:

Szünet: április huszonötig.
A Városi kávéház átalakítása.
Harmincezer márkából nem lehet megélni.
Kurz Zelma megváltik a bécsi operától.
Megverte a szemével.
A gróf és jószágkormányzója.
Makaó.
Öngyilkos festőművész.
Tarkaságok.

Az elmulasztott kötelesség.

Arad, április 8.

Családi jelenet.

AZ öregebbik fivér, régi divat szerint öltözködő, egyszerű tekintetes ur: Aradvármegye. Az öcsöse, a mai szabás szerint ruházódó, jó módúnak látszó, de meglehetősen eladósodott nagyságos: Arad városa.

A vármegye látogatást tesz a városnál:

— Palotákra, parkokra, aszfaltra vágyol, s a betegeidet az én nyakamon hagyod. Az egészséges embereket vastag pótdóval nyuzod meg, a betegek számára pedig nem tudsz kórházat építeni. A ki elhagyott hektikásod, nyavalyatörősöd, kólikásod, ficamodottad, tébolyodottad van, mind az én gondomat növeli. Nem röstelled ezt egy kicsit.

A város a vállait vonja:

— Te vállaltad.

— Vállaltam, persze hogy vállaltam: nyolevan év előtt. Akkor még

a nemes és nemzeti vármegye voltunk, s úgy vettük ezt, mint a hogy a földesur a birtokával járó erkölcsi kötelességeket. Természetesnek találtuk, hogy mi építsünk templomot, ispotályt, s kisült volna talán a szemünk, ha a vármegye betegei a pugris város gondjaira maradtak volna. Azóta a nemesség elveszett, a nemesi kötelezettségek pedig megmaradtak. Én a szegény vármegye vagyok, a kinek alig jut egy-egy országút helyrehozására, te pedig a gazdag város, a modern város, a kornak embere, a ki megérti és vállalja a korszellem által diktált kötelességeket.

S a vármegye még valamit hozzátett:

— Egyébként hallom, új színházat is akarsz építtetni. Semmi közöm hozzá, de azt képzelem, sürgősebb lenne, ha előbb új kórházról gondoskodnál, azoknak a betegeknek, a kinek én már nem tudok ágyat adni. Mert ha a régi színház szűk, s megesik, hogy kétszáz ember kiszorul a Luxemburg grófja tizenötödik előadásáról, hát az a kétszáz ember legfőleg másnap, harmadnap látja meg a Luxemburgot; de ha a kórházból csak egy veszedelmes beteg és csak egy napra kiszorul, — hát nem biztos, hogy azon másnap segítve lesz-e. Ne haragudj, ha nagyon ósdi módon gondolkodom; én azt hiszem, hogy igazam van.

Abból a komoly, az igazi ember gondolkodásából diktált memorandum

mögül, amelyet Schill József, a vármegye főjegyzője készített az új kórház kérdésében, mintha ezt a láthatatlan jelenetet, ezt a hangtalan diskurzust hallanók ki. Mintha csakugyan kioktatná a vármegye, — Magyarországnak szegényebb vármegyéi közül való — a várost, amely néha kirakatba szokta tenni közintézményeit, kulturális alkotásait, modern dolgait, hogy ebben az egyben semmit se tett s egészen a vármegye jóvoltára bízta magát. A fővárost akarja követni, — s míg a fővárosnak hatalmas egész épülettábor magukban foglaló kórházai vannak (igaz, hogy ott is kevés) Arad városa, a maga erejéből ilyen intézményt nem adott az emberi kötelességnek.

Amilyen feltja a műveltségnek a gyerek, aki irástudatlanul nő föl, ép annyira vétke a társadalomnak minden beteg, akit a kórház nem fogadhat magába. Az állam már beismeri, hogy az apátlan-anyátlan gyerek fölnevelése az ő kötelessége; ép ilyen kötelessége a társadalomnak a betegekről való gondoskodás.

S itt még valamit kell megjegyezni a kórházról. A kórház forgalma ma már megváltozott. Azelőtt menedékhelyszerű, rideg intézményt láttak benne. A kit család nem ápolt, a kinek otthon nem volt módjában orvosoltatni magát, — az ment kinos kényszerből a kórházba. Ma egészen más valamit látnak benne. A kórház a betegnek az ideális, tökéletes ápolást nyújtja; a mindig kéznél levő orvosi

Az életből.

Írta: Lengyel Géza.

I. Az utca.

Öt éve nem látták egymást. Most, az elhagyott fürdőhelyen felébredtek a régi emlékek. Halavány, szintelen emlékek, mert félbeszakadt a szerelmi kettős, mielőtt kifejlődhetett volna. Akkor fiatal volt a lány nagyon, Jóska pedig nagyon bizonytalan alapokra épített életű legény. Ami tisztesség még maradt benne, mindet összeszedte és elment az utból, mihelyt észtevette, hogy kelletnél jobban érdeklődnek egymás iránt. Öt év alatt Ilona megérett, megkomolyodott, Jóskának pedig tiszteletreméltóan komolyak lettek az életalapjai. Pénze volt, jövedelme volt, vidám élete volt, szépnek, kedvesnek látta a világot. Mindenütt mosolygás fogadta, asszonyok, lányok mosolya. Ragyogó, ígérő szemek. Az egyik forró csókokat ígért, a másik is szerelmet kínált, de csak csere fejében, kényelmes, meleg, hivatalosan megáldott, holtig tartó otthonért. Jóska egy pillanatig sem gondolt komolyan a házasságra, míg Ilonával nem találkozott. Akkor hirtelen felújították az öt éve félbemaradt játékot és végeztek vele gyors tempóban. Hat hét alatt megesküdtek. Boszorkányos sietséggel ment minden. Szinte fel se lélezett a fiatal férj, míg a nászutról visszajövet be nem vonultak az új lakásba.

Délben néha nem tudta bizonyosan, nem a megszokott vendéglője felé kell-e menni. Ujra meg újra felfedezte az otthonát, a pompás kis uri háztartást, a szépséges, meleg, illatos fiatal asszonyt és minden felfedezés új örömmel töltötte el. Egyszerűen, közönségesen, banálisan boldog volt és fiatal kollégáinak komoly képpel ajánlotta a házasságot. A hivatalában szabadszájú történeteket beszéltek el. Ilyenkor zavarba jött néha, nem tudta, szabad-e még tudomást vennie az emberi léhaságról. Máskor megfellekedett férji mivoltáról, harsogva kacagott a többiekkel és minden ősi történetre tudott valami még ősrégibbet.

Melleg őszi délutánokon a karjába kapaszkodott az asszony, sétáltak és mulattak rajta, hogy összesimuló szerelmesek ők is, mint az előtük nyüzsgők. Érezték az egymás melegét, hallgattak. Az asszony szinte behunyta a szemét, engedte akarat nélkül, hogy vezesse az ura, szerelmese. Jóska a szivarjával volt elfoglalva. Lassan, szótlánul mentek. A férfi kezdte vizsgálni a járókelőket. Egy-egy feszülő ruhás, nehéz parfümös asszony suhant el mellettük. Ilona senkit sem vett észre. A férfi azonban műértő pillantással végignézte a nőket, vidáman, szemtelenül, mint legénykorában. Jött egy formás, fiatal lány. A ruhája még nem ért a földig, kivágott cipő, ki-ki villanó bokák. Jóska, a hogyan éveken át megszokta, utána fordította a fejét. Megpillantotta maga mellett az

asszonyt és remélten sietett előre. Ilona hozzásimulva ment, mint az alvójáró és a férfi súlyos gorombaságokkal illette önmagát. Néhány percig nem nézett se jobbra, se balra. Aztán újra egy szép asszony és Jóska utána fordult. A szerelmes asszonyka nem látott, nem hallott, Jóskát azonban megriasztotta a saját becstelensége.

— Olyan ismerős volt ez az asszony — mondotta gyorsan.

— Bizonyosan valamelyik zsurról — felelte a felesége.

Beesteledett, hazamentek. Jóska szótlán vola. A lelkiismeret mardosta. Talán már nem is szereted? Talán meguntad? De nem. Boldogan ült le az asszonya mellé. Őszinte, forró szerelmmel csókolta össze és reggel, mikor nyugodtan, pihenten felébredt, kinevette magát. Rohant haza délben. Ebéd közben is átölelve tartották egymást és ki nem fogtak a szerelmen, értelmetlen szavakból. Délután egyedül ment el otthonról Jóska. Megint tele volt a napfényes utca. Asszonyok jöttek, mentek, sorba egymás után. A férfiak dolgoznak ilyenkor, az utcát nők lepik el és forró pillantások fogadják a közjük tévedt férfit. Ez a szerelm igazi ideje. A szerelme, a szeretkezés, amely valamivel, egy fokkal fölötte van az utszélinek, de a tisztelen, a törvénytelen szigorúan innen. Ezek az órák, amikor nem is kell beszámolni

segítést, a hozzáértő ápolói felügyeletet, a tisztaságot, a gyógyító eszközök, műszerek készségét, az izgalmaktól való elkülönítést. Akármilyen ridegnek látszó ez, a betegnek értékesebb, hasznosabb, mint az otthoni fekvés, ahol az ápoló hitvestársat minden percben elszólítják a háztartás dolgai, a hol a pillanat szükségében nincs ott a doktor, s talán félóraig tart, a míg a csilapító szert a patikából elhozzatják.

Ez az oka annak, hogy nemcsak az elhagyott, kényszerített betegek jutnak a kórházba, hanem önként mennek oda, a jobb sorsban levők közül is, a kik gondos és állandó orvosi kezelést akarnak, vagy akiket állapotuk erre utal. Ez a megváltozott és helyesen megváltozott felfogás teszi szükségké a fővárosban és a vidéken is a kórházakat, e miatt növekszik a betegek száma, s nőnek az igények, amelyeket a kórházakat fentartókkal szemben támasztanak.

Ha nyolcvan év előtt nemes cselekedete volt a vármegyének, hogy a senki betegjei számára ispotályt létesített, — most a városnak kötelessége, hogy egy hatalmas, tökéletesen berendezett, minden kívánalmat kielégítő kórház létesítését elősegítse. És a hogy a főjegyző memoranduma mondja: akár a vármegyével közösen, akár külön, az alapítványokból, az állam segítségével, — de ezt az új kórházat minél hamarabb meg kell teremteni. Ha kellemetlen is a szemrehányás, a melyet kiérezhet, a vármegye első szavára hozzá kell látni, hogy az elmulasztott kötelességet, az embermegbecsülés iránt való adósságot lerójjá.

A képviselőház husvétii szünete. *Budapestről* jelentik: A képviselőház husvét előtt ma tartotta utolsó ülését. A husvétii szünet e hó 25-ig fog tartani, amikor is a Ház a honvédelmi tárca költségvetését veszi tárgyalás alá.

Uj fizetésrendezés a vasútnál. Ilyen címmel egy reggeli lap nagy ismertető cikk keretében több államvasuti vezető férfiú nyilatkozatát is

közi. Illetékes helyről, Budapestről közlik velünk, hogy se a közleményből, se a nyilatkozatokból egy árva szó sem igaz.

Szünet: április huszonötig

— Elfogadták a belügyi költségvetést. — A miniszterelnök beszéde. — A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, április 8.

Hosszu, s érdekességekben gazdag vita után ma részleteiben is elfogadta a képviselőház a belügyi tárca költségvetését. A vita során tagadhatatlanul sok jelentős beszéd hangzott el. A vitát különösen nyilvánosság tette Tisza Istvánnak a vármegyei tisztviselőkről mondott nagy beszéde és a kormányelnök többszöri felszólalása. A pikantériáról az izgató anyaggyártás főmestere, Polónyi Géza gondoskodott, aki tudvalevőleg a szabadkőművesek ellen intóztott erős, de nem súlyos támadást. Segítségére volt ebben Huszár Károly, aki a szabadkőműveseket állandóan támadási céltáblának tekinti. Várady Zsigmond tartalmas beszédben szállította le a kellő értéktelenségükre ezeket a kirohanásokat.

A mai ülésen is szóba hozták a szabadkőművesek ellen való izgatást. Bakonyi Samu mutatta ki, hogy Polónyinak távolról sincs igaza. Azután Khuen-Héderváry mondott hosszú, átgondolt, nagy figyelmet keltő beszédet, amelyben kitért a belügyi tárca keretében lévő minden jelentős kérdésre.

A kormányelnök föltűnő beszéde után a tárca általános vitájára került a sor.

Délután három órára a belügyi költségvetést általánosságban is elfogadták, azután április 25-ig elnapolta magát a Ház.

Részletes tudósításunk a következő:

(A szabadkőművesség.)

Návay Lajos elnök megnyitja az ülést. Az interpellációs könyvbe Huszár Károly jegyzett be interpellációt a Palotai-féle adóeltitkolás ügyében.

Hettay Ferenc a pénzügyi bizottság nevében előterjeszti a 270 millió fővárosi kölcsönre vonatkozó jelentést.

Darvay Fülöp mentelmi jelentéseket terjeszt elő.

A belügyi tárca első szónoka:

Beszkid Antal (néppárti) a községek, külö-

nösen pedig a felvidéki községek helyzetével foglalkozik. A közegei bírók műveltsége hiányos és a körjegyzők nem képesek a rájuk bízott terhek nagy tömegét elvégezni. Sürgeti az állami anyakönyvi munkáknak a jegyzőktől való elvételét.

Bakonyi Samu felel Polónyi tegnapi beszédére. Kijelenti, hogy Polónyi nem volt tárgyilagos, a mikor a szabadkőművességet felekezeti tendenciák szolgálatával vádolta. Ő (Bakonyi) évek óta tagja és pártkülönbség nélkül tanúságul hívja fel maga mellett a képviselőket, hogy soha felekezeti érdeket nem képviselt, hanem mindig a nemzet egyetemes érdekeiért küzdött. (Éljenezs balról és a munkapárton.)

Polónyi a kőművesség titkosságát kifogásolta, pedig maga tett bizonyosságot róla, hogy mennyire hozzáférhető minden adat, a mi a szabadkőművességre vonatkozik. Az az eskü, a melyet Polónyi tegnap felolvasott, csak történelmi emlék és hogy a nyelv kivágása, a gége elmettsége mennyire komoly, mutatja, hogy Polónyi nyelvét még nem tépték ki és a gégéjét se vágta el. (Általános derűtség.) A Reformklub nem a szabadkőművesség, hanem az általános választói jog híveinek alapítása. A mi a galíciai bevándorlást illeti, kijelenti, hogy ezt minden jóhiszemű zsidó hátrányosnak tartja az országra.

Polónyi tegnap békíteni és egyesíteni akarta a függetlenségi pártokat. Ilyen hangon és ilyen tendenciákkal ezt a célt nem lehet szolgálni. A függetlenségi párt programjába mindig benne volt az általános választói jog és a kik eddig oly hangosan deklamálták ezt a követelést, azok most bizonyítsák be, hogy elveiket komolyan veszik. A mi pártunk komolyan veszi és rá fogja kényszeríteni a kormányt a követelés teljesítésére. (Mozgás a jobboldalon.)

Bakonyi Samu: Nem tetszik ez a program?

Felkiáltások jobbról: A kényszer ellen tiltakozunk.

Bakonyi Samu: Ha kényszer nélkül megy, annál jobb. Nem fogadja el a költségvetést.

Elnök: Kiván még valaki szólni? Ha senki, a vitát bezárom.

(Csöppet.)

Huszár Károly személyes kérdésben szólal fel. Nagy Sándor tegnap azt kiáltotta oda, hogy ne beszéljen annyit. Őt a választókörlete azért küldte fel, hogy beszéljen, nem pe-

amik a séta címén magukba foglalnak, játékosan eltakarnak apró eltévelyedéseket.

A szeptemberi levegő tavaszt hazudott és Jóska, aki hosszú idő óta ilyen időtájt most járt először az utcán, néhány közbeesett hónapról egészen megfélemedezett. Május van és ő megy vidáman, egyedül. Az egészsége, a fiatalága rendben, a tárcája is rendben. Minden nő után megfordul. Mind érdekli. A fekete, a szőke, a kora kacér csitri lányok és az érett asszonyok. Ha lehetne, magához ölelné mindet. A pillantását sokszor bátran viszonzozák. Neki eszébe se jut, hogy már nem szabad.

Fekete ruhás, pompás vörös hajú asszony surran el mellette. Az ilyen lángoló, dus hajkorona veszedelmesen érdekelte mindig. Az asszony gyakorlottan tekintett oldalra, a pillantásuk találkozott. Ugy vélte Jóska, látta is már valahol. Orfeumban vagy színpadon, esetleg zsuron, bár ez nem valószínű. Egy mellékutcán utána sietett. Negyedóra múlva együtt robogtak leeresztett ernyőjű, puhán gördülő kocsiiban.

Hét órakor este reszketve, fázva ment haza. Sötét volt és hűvös szél fújt. Felgyűrte a felöltője gallérját, átkozódott magában, de úgy, hogy a hája mozgott. Örült voltam — ismételte el százszor — és most gazember vagyok. Revolver kellene, halál kellene. Ezt nem gondolta komolyan, mert a következő pillanatban már azt számolta, sok időt töltött-e? Kell-e valami kifogást mondani?

Az asszony mosolyogva ugrott a nyakába. — Kár felnézni delután a bankba, — dadogta Jóska — mindjárt akad valami dolog.

Egy pillanatig elérzékenyítette az asszony boldogsága, amelyet egész világ választott el minden gyanakvástól. Azután megkönnyibűlten lélezett fel. Későn aludt el éjjel és kérelmetlenül esküvésekkel fogadott magának teljes javulást. Két hónap múlva roppant büszkeséggel konstatálta, hogy az egész idő alatt nem is gondolt más asszonyra egy másodpercig sem. Nincs is más asszony a világon. Szébb, mint Ilona, semmi esetre sincs. Imádja ezt a nőt, szerelmesebb, mint az első héten és boldogabb, mint valaha gondolta. Később egészen megfélemedezett a bottárról. Igaz, hogy együtt voltak mindig, a hivatalon kívül szinte egy percet sem töltöttek külön. Tél végén Ilona haza utazott két hétre. Az anyjától kérő, könyörgő, kétségbeesett levelet kapott, míg rászánta magát. Ugy bucsuztak, mintha veszedelmes, bizonytalan harcba indulna az asszony. A pályaudvaron keserűen sirt Ilona és Jóska is letört néhány őszinte könnyet. Mikor a vonat elindult, a postára szaladt és írt néhány forró, szerelmes sort az asszony után, akitől negyedórája vált el.

Gyalog vágott neki a körutnak. Az Andrássy-uton találkozott Lilivel, a kis kőristalánnyal, aki az elmúlt télen sűrűn szerepelt Jóska programján. Örültek egymásnak. Jóska udvariasan bókkolt, a lány kijelentette, hogy

Jóskából valóságos atléta lett. Beszélgettek, megindultak együtt és hamarosan ott voltak a jól ismert, meleg, de izléstelen fészkekben. Másnap is ott volt Jóska, harmadnap is. A felesége elé a vasúthoz ugyancsak abból a kis fészkekből rohant el. Amikor magához ölelte az asszonyt, a szíve majd ki ugrott, olyan hevesen dobogott a nagy örömtől. Néhány könnyet is ejtett és forrók, őszinték voltak ezek az örömkönnyei.

Hónapokig volt újra békés, szerelmes mintaférj. Nyáron Ilonka egyedül utazott fürdőre. Most már az első szabad napon keresve, kutatva mérte Jóska az utcákat. Rövid idő alatt felbukkant a vörös asszony, vagy a szőke asszony. Jóska mindennap négy oldalt írt a feleségének, de esténként gyanus helyekre kocsizott és nem egyedül húzódt meg a kocsi mélyén. A lelkiismerete mindig becsületesen lázadozott és ő mindig hűségesen lecsendesítette azzal, hogy nincs jobb, hűségesebb férj nála, de egyedül egy pillanatra sem szabad lemennie az utcára, ahol kölyökkora óta megszokta, hogy minden kalap alá odanézzon és észrevétel nélkül ne hagyjon egyetlen szoknyalibbenést sem.

II. Lakodalom.

— A főnök ur férjhez adja a lányát.

— Sárika férjhez megy.

A hír a kora esti órákban érkezett, a mikor a borozó pince még tiszta, rendez és üres

dig azért, hogy mint Nagy Sándor, ki a kormány protekciójával lett képviselő, állandóan hallgasson és mindent megszavazzon.

Nagy Sándor: Ez nem személyes kérdés. (Zaj.)

Elnök: Ez nem személyes kérdés. Ha Nagy Sándor közbeszólása sértő lett volna, rendreutasította volna az elnökség. Polémiának egy közbeszólással szemben most nincs helye.

Huszár Károly: Ugy látszik, Nagy Sándor nagyvárosi hóbertban... (Óriási zaj és lármá. Rendre! Rendre!)

Hosvay József: Eláll!

Elnök: Csendet kérek! Ha nem lett volna ilyen lármá, már rég megtörtént volna a rendreutasítás. Huszár képviselő urat rendreutasítom.

Huszár Károly: Tiltakozom az ellen, hogy Nagy Sándor elnöki jogokat arrogáljon magának. Akkor fogok beszélni, mikor nekem jól esik.

(A miniszterelnök beszéde.)

Khuen-Héderváry Károly gróf felel a vitában elhangzott vádakra. Mellőzni fog minden politikát és minden, a belügyi tárcához nem tartozó dolgot, amiről itt annyit beszéltek. Csak szakkérdésekről fog beszélni.

A kórházok ügyéről kijelenti, hogy a dolog pénzügyi részének elintézése után a fizetésrendezés a jövő évi költségvetésben megvalósul. Az orvosok díjazásának reformja most készül és hamarosan nyilvánosságra kerül. A járások beosztása is szabályoztatni fog, még pedig a legközelebbi időben, úgy, hogy a községi orvosok ügye ezzel teljesen rendezve lesz.

A kórházak ügyéről kijelenti, hogy a városok szorgalmasan építenek kórházakat. De nem bírják a terheket. A kormány a betegápolási költséggel és a városoknak adandó államsegély rendezésével fog igyekezni a városokat támogatni. A kecskeméti állami elmeorvóintézet felállítása befejezett dolog.

A gyermekvédelem terén a kormány adminisztratív intézkedéseivel sikerült egy milliót megtakarítani, de nem az intézmény rovására, mert a mai budget mellett 3500 gyermeket látnak el egy évben, mint a múlt évben egy millió koronával magasabb budgetvel. A gyermekvédelemre most 9 millió korona van a költségvetésbe fölveve. Ez elég nagy eredmény

tőlünk, ha azt vesszük, hogy a gazdag Franciaország erre a célra 20 millió frankot fordít.

A tüdővész elleni küzdelemben Lukács György által kifejtett szorgalmas munkáról elismeréssel emlékszik meg.

Thaly Ferenc: Kár, hogy darabont volt.

Khuen-Héderváry Károly: A városok állami segítségét szeretné felemelni, de a budget nem bírná el. A múlt évben 156 millió deficit volt. Ezt sikerült ugyan a jelen budgetben eliminálni, de nagy megerőltetéssel. Erre tekintettel tartózkodni kell minden költségvetési tétel emelésétől. Ha a pénzügyi helyzet javulni fog, akkor szívesen rendezzi véglegesen a városi segély kérdését.

A városok legyenek még 8-10 hónapig türelemmel.

A városi rendőrség rendezése egységesen kell hogy történjék. Ez pedig csak állami uton történhetik. A míg helyes rendészet nincs, addig a városok közigazgatása hiányos lesz. A tőke a külföldről gyakran a hiányos rendészet következtében nem jön az országba.

A határrendőrség nem felel meg a kitűzött céloknak, de elvégre hiány van mindenütt. Azonban amennyire a határrendőrség közegei képesek, mindent megtesznek az intézmény sikere érdekében. Ha az intézmény egészen ki lesz építve, a viszonyok javulni fognak. Talvay több mint 8000 jogosulatlan kivándorlót hozott vissza és 2000 hajójegyet kobzott el.

A megyei tisztviselők fizetésrendezése azon az alapon, ahogy azt beadványukban kérték, kivihetetlen. A tisztviselők helyzetének javítása mindenkinek a szívében fekszik. Tisza István terve jó alapnak látszik a megoldásra és a kormány ezt szem előtt fogja tartani. Az anyagi részt illetőleg nagy különbség nincs Tisza és a tisztviselők tervezete között. A kormány a jövő ősszel törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé és az 1912-iki költségvetésbe már beállítja a szükséges összegeket. Reméli, hogy ebbe az érdekeltek bele fognak nyugodni és nem fogják szem elől tévesztetni az ország pénzügyi érdekeit.

Felkiáltás: Hát a hadsereg!

Khuen-Héderváry Károly: A honvédelem a legfontosabb és csak véletlen, hogy ennek a rég húzódo reformnak a megoldása erre a kormányra maradt. Bár már nem előtte, hanem mögötte volnának e reformnak, mert akkor budgetünk

már nyugvópontra jutott volna. (Helyeslés.) Nagyobb kár az országra nézve e pár száz milliónál az, hogy mindent az államtól várnak, az emberek nem dolgoznak és az önszegély eszméjének erősítése helyett egészen arra bízták az emberek magukat, hogy az állam segítsen rajtuk. (Zaj a baloldalon.)

A mi a nemzetiségi kérdést illeti, egész határozottan kijelentem, hogy más nemzetiségi programja nincs a kormánynak, mint a meglévő törvények végrehajtása.

Pop Csicsó István: Hát a nemzetiségi törvény!

Khuen-Héderváry Károly: Az ő és a kormány álláspontja az, hogy mindenkivel egyenlő igazságos és méltányosan járjanak el.

A választójog tekintetében nem lát semmi izgalmat, amint azt az ellenzék hirdette. Ellenkezőleg, e tekintetben teljes a nyugalom, és ezt ő igen fontosnak tartja, mert ilyen kérdésnél nem lehet az elvek hirdetése, az elvek előleges leszögezése helyes, hanem csak az olyan megoldás, amely mindenkit kielégít. Szószosan ragaszkodik e tekintetben programukhoz, de itt ma részletes elősorolása által csak azoknak az izgalomnak adna tápot, a melyek ma már hála Istennek szünetelnek.

Nem tehet a megnyilatkozó kíváncsiságának eleget a részletek ismertetésével. Bizonyos elvek hangoztatása nem elég, ismerni kell a megoldási módot is. Egyiknek előzetes ismertetése sem járna az ügy érdemére előnyvel. A legfőbb súlyt helyezi a nyugalomra és ezt idő előtti közlésekkel megzavarni nem akarja. Sokat markolni nem fog. Erre vállalkozott, ezt meg fogja csinálni, de ma még ok nélkül izgalomokat fölidézni nem akar. A költségvetést elfogadásra ajánlja. (Helyeslés jobbról.)

A miniszterelnök beszéde után Horváth Mihály határozati javaslatát visszavonván, az elnök elrendelte a szavazást.

A többség a belügyi költségvetést az összes határozati javaslatok elvetésével általánosságban elfogadta.

(Ujra Polányi.)

Polányi Géza személyes kérdésben kért szót. Azt hangoztatta, hogy most is hiva az általános választójognak és fentartja azt a tegnapi állítását, hogy a reformklubot a szabadkőművesek alapították.

volt, a sok szépen megfésült, kimosdott, egy egy kicsit kifestett lány öszeült és az újságot élénken, komolyan megvitatták. Akár csak köznépi, polgári lányok lettek volna. uszonnakávéház, a szomszéd szobában mamákkal, öt-hatezer korona hozománnyal és jól örzött erkölcsökkel.

Az újabb hír így szólt:

— Az esküvőn ott lesz a személyzet. Sőt a lakodalmon is.

Ez már nem egyszerű pletyka volt. Ez már izgalmas szenzáció. A lányoknak eláldott a szívük verése. Szerették volna megkérdezni rögtön: hogyan lesz? milyen ruhát kell felvenni? kinek kell kezét csókolni? De Károly, a főpincér, aki a kasszírónal bizalmasan közölte azt a fordulatot, többet nem volt hajlandó mondani. Olyan hideg volt, olyan előkelő, olyan havas fehérén csillogott fehér plasztónja. A lányok a világot se merték tovább kérdezősködni.

Az egész borozó ideges volt.

— A völgegynt ismerem — mondotta a vörös Magda — három éve járt hozzám.

Egyszerűen, de nyomatékosan mondta ki Magda ezeket a szavakat. Mint aki tudja, hogy újabb bombát süt el a puszkaporos levegőben. Azonnal megrohanták Magdát. Türelmesen, fensőbbeséggel hallgatta végig a kérdés-öszent. Aztán így foglalta össze a véleményét a völgegyntől.

— A Sári kisasszony jól jár vele. Rendes ember, nagyon vigyáz magára. Először azt hittem, hogy egy kicsit smucig, de házas embernek ilyen jó. Rossz időben kalucsnit viselt, meg esernyőt. A Sári jól jár vele.

A főnök ur, Princ ur, aki az izgalmas esemény miatt három napig nem jelent meg az üzletben, negyednap eljött és méltóságtelejesen beszélgetett a főpincérral. Azután megint hazasietett. Károly most máj vallamivel bőbeszédűbben, de még mindig nagyon rövid mondatokban hozta nyilvánosságra az újabb eseményeket:

— Már ki is hirdették őket. Két hét múlva lesz az esküvő. A főpincér meg van hiva, mert főpincér. A pincérek egy tag képviseli. Ezt ő k nagy választják. A lányok közül pedig ott lesz Bella, mert szépen énekel. A templomba azonban nem muszáj neki elmennie, mert ő keresztény.

Némelyik lány kebléből egy sóhaj szállt el, néme yik irigykedve nézett Bellára, de mind hallgatott. Mind elismerte, hogy valóban, Bellának van a legtöbb jogcime a meghívásra. Bella gyerek korában a kórusban énekel, az orgona mögött. Most is, ha már megitta a második pohár pezsgőt, felviszi, utólérhetetlenül felviszi a magas vékony hangját.

Bella nagyon meg volt illetődve, zavarodva, később félrevonult a tapasztalt Magdával és megtárgyalta a telet-ügyeket.

Fehér ruhát szeretett volna. Ez volt az álma. A ruha meg is volt. Szép, simuló, om ó, puha, fehér selyem szoknya, csipkés, könnyű blúz, amelyikből kivillog a gömbölyű, kemény váll, könyöktől hófehér glazé keztű. Azután fehér selyem harisnya — ott feküdt szépen összehajtvva a ruhával megtömött nagy szekrényben — és kis fehér atlasz cipő.

Igy fehérén, tündöklően szeretett volna megjelenni Bella a menyasszony előtt, de nem mert. Olyasmit gondolt, hogy csak jóknak, tisztáknak, ártatlanoknak van joguk a szeplőtlen ruhákhoz. Megnézegette egyenkint a szép fehér darabokat és fájó szívvel, bus lemondással visszarakta. Azután más selymet szedett elő — nem is ruha, amelyik nem selyem — Magda kisütötte a haját rendesre, finomra, az arca, festék nélkül, üde és ruganyos volt, az alakja formás, drága angol parfümöt pazaral öntetett magára. Kicsit sápadtan, erősen dobogó szívvel, nagyon elfogultan, de kedvesen, szépen, finoman, hódítón lépett be a lakodalmas szobába.

— Ismerősünk — szininövendék.

Igy mutatatta be Bellát Princ ur a rokonoknak, a vendégseregnek. A szininövendék szó természetesen külön hangnajt kapott. Jelezte, hogy társadalmilag ez a hölgy alatta áll a boltosnők, vasutasnők, úgynökök lányainak. Gy-

(A részletes tárgyalás.)

Következett a belügyi tárca első részének tárgyalása.

Martonffy Márton a városok segélyezéséről beszél, melyre három milliót vettek fel. A szükséglet azonban kilenc millió és ez a kormány folyton emelni fogja a segélyösszegeket. Kifogásolja azt, hogy a vidéki rendezett tanácsú városok tisztviselőinek fizetése az illető város lakosságának számarányához van kötve. Ennek kiküszöbölését kéri.

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Nem járul hozzá Martonffy kéréséhez, mert minden városnak tisztviselője az illető város anyagi és kulturális viszonyaihoz alkalmazkodni kénytelen. Ha ezen a jelen állapoton a kormány változtatni kívánna, akkor belenyulna a városok autonómiájába.

Novák János: Felhívja a belügyminiszter figyelmét a községek segélyezésére.

Papp Géza előadó a 17-ik tételhez felvilágosítást nyújt.

Batthyány Tivadar gróf: A közegészségügyi tételhez szól. A jó ivóvíz fontosságát hangoztatja, mert ahol jó ivóvíz van, ott nem lépett fel a kolera a közelmúltban. Ennélfogva ennek nyomát szeretné látni a költségvetésben is és jó ivóvíz megszerzése címén kell segélyezni a községeket.

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Megnyugtató válasza után

Putnoky Mór a közegészségügyről szól. Kéri a körorvosok szaporítását és fizetésük méltányos rendezését.

Baross János: Az egy gyermekrendszer ellen szól és annak megakadályozására hívja fel a kormány figyelmét. Hosszasan foglalkozik az Omega határozatainak ismertetésével, amely az egyke ellen küzd. A közegészségügyi orvosi tanácsnak ez ügyben alkotott véleményét abszurdnak tartja.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök állott fel ezután szólásra. Kijelenti, hogy a közegészségügyi tanács nem állami hatóság, csak tanácsadó szerve a kormánynak egészségügyi kérdésekben éppúgy, mint ahogy az Omega is megszokta kérdezni gazdasági dolgokban. A kapott tanácsot a kormány vagy követi, vagy nem, de Baross János nincsen jogosítva arra, hogy egy ilyen véleményt

monstrózus abszurdumnak nevezzen. A kormány különben a tanács véleményét, amennyiben az a kérdés közgazdasági vonatkozásait tárgyalta, tisztelettel félretette.

Elnök bezárja a vitát.

Baross János ismételtlen kéri a miniszterelnököt, nyilatkozzék határozottan, helyesli-e az egyikét, vagy se.

Khuen-Héderváry Károly gróf kijelenti, hogy osztozik Barossal abban, hogy az egyke rossz. (Derűtség jobbról.)

(Vita az elnöki intézkedés körül.)

Huszár Károly akart még hozzászólni a kérdéshez, de Návay elnök arra való hivatkozással, hogy a vitát már bezárta, nem engedte meg a felszólalást.

Felkiáltások a néppárton: Nem volt szavazás.

Návay elnök: Sümegi Vilmos képviselő ur a következő tételhez már szólásra állott fel. A kérdést feltettem, a szavazás is megtörtént, erről szavammal állok jót.

Sümegi Vilmos: A fürdők és ásványvizek támogatását ajánljás.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány ebben a kérdésben jóindulattal fog eljárni.

Szmrecsányi György: A házszabályokhoz kér szót.

Návay elnök: Melyik szakaszhoz?

Szmrecsányi György (zavartan): A 250-ikhez. Különben nem tartozom bejelenteni. Ezután kritizálja az elnök eljárását. Helyteleníti, hogy Návay az előbbi tételnél nem tette fel szavazásra a kérdést, pedig ez a tétel meg volt támadva.

Návay elnök: A tétel nem volt megtámadva. A miniszterelnökbeszéde után szavazott a Ház. Semmivel sem sértette meg a Házszabályokat.

Szmrecsányi György: Nem akarja rosszhiszeműséggel vádolni az elnököt, csak azt kifogásolja, hogy a kérdés feltevése nem csendben történt.

Huszár Károly: A tárgyalást úgy vezesse az elnök...

Felkiáltások jobbról: Nincs szükségünk tanácsra.

Huszár Károly: Hogy mi is halljuk, mert a

nép hite meginog a parlamentben. (Derűtség jobbról.)

Rakovszky István: Tisztázottnak látja a kérdést, hogy a szavazás megtörtént és nem okolja az elnököt, de a Házban az a régi szokás kapott lábra, hogy ha a miniszterelnök beszél, odátódnak a tulsó oldalról, nagy zaj támad és nem lehet hallani semmit.

Felkiáltások a néppárton: Ez krájléráj, nem parlament!

Szabó István (nagyatádi) felszólalása után a Ház többsége részletekben is megszavazta a belügyi tárca költségvetését.

Elnök javaslatára a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését április 25-én tartja. A napirend megállapítása után

(Interpelláció a Palotay-ügyben)

Huszár Károly (néppárti) a következő interpellációt terjesztette elő:

— Van-e tudomása a pénzügyminiszter urnak arról, hogy a Palotay Rezső és Ödön tulajdonát tevő Szent-Lukács-fürdő vállalat ellen feljelentés érkezett az adófelügyelőséghez, mely szerint 1903. óta mintegy 336.000 korona jövedelmet titkoltak el és ezzel az adó kincstárt lényegesen megkárosították? Van-e tudomása arról, hogy ez ellen a cég ellen szokatlan lanyhasággal folyik a vizsgálat? Van-e tudomása arról, hogy e cég ellen a Kuria legutóbb is marasztaló ítéletet hozott s hogy e miatt e céggel szemben fokozottabb ellenőrzésre van szükség? Van-e tudomása végül arról, hogy ez a Palotay Ödön a II. kerületi adókvető-bizottságnak elnöke?

Az interpellációt kiadták a pénzügyminiszternek.

Az ülés fél háromkorért véget.

SPORT.

+ Vasárnapi football mérkőzés. A délmagyarországi labdarugó bajnokság tavaszi fordulójának legérdekesebb mérkőzését játsza le a Szegedi A. K. az A. A. K.-bal annak Török Gábor utcai sporttelepén. A matschnak fontosságát az adja meg, hogyha az A. A. K. győz, úgy a bajnokság élére kerül, ezért legjobb tudásával megy a küzdelembe. Szegedet az ősz folyamán a balsors üldözte, mert valamennyi matsché: egy goalnyi differenciával veszítette el. A két

uttal apellálás volt benne a vendégek elnézésére. Ismerősünk — muszáj volt meghívni.

— Da nagyon szépen énekel, tette hozzá Princné és az éneke említésénél — erre nagyon büszke volt — Bella öntudata is kezdett visszatérni.

Az öregasszonyok nagy méltánylással bólintottak, a lányok, a fiatalok, vihogtak. Az öregek elhitték, amit a komoly és ünnepélyes Princ ur mondott. A lányok ellenben tudtak mindent. Tudták, hogy Princ Sári hozományát a borozó füstös párja izzadta ki. A borozóé, amely oly kicsiny és mégis annyian megférnek benne, ahol annyi kiszolgáló lány kell, holott a pezsgőt és a fröccsöt, meg a tengeri rákot ügyes pincérek rakják a vendégek elé.

Azt is tudták, hogy Bella a nők közül való. A ruhájukat tehát félrehúzták, hogy hozzá ne érjen. De kíváncsian és merészen néztek a lány szép arcába. A leány szép volt, finom volt, tisztaság áradt fölé, a kis polgárnők felől pedig izzadtság szag.

Bellára mindayájan irigykedtek.

Józi, a pincér felköszöntötte az ifju párt a személyzet nevében. A főnök ur ekkor tündően kocintott Bellával, elfelejtkezve róla, hogy a leány most nem személyzet, hanem szininövendék.

Az öreg asszonyok azonban még mindig nem sejtettek semmi rosszat, sem az ifju urak, a frakkos vőfélyek és a szmokingos rokonfiuk.

Ők odafordultak a szomszéd lányokhoz és megkérdezték:

— Ki az a szép lány?

— Nem is olyan szép — felelték a lányok — és megint összebuztak.

Az asztalokat ezután szétszedték és Bella annyit táncolt, hogy már alig lihegett. A fiatal urak kézzel kézre adták, noha fűző volt rajta, noha tánc közben nem simult oda forrón, mint a polgárlányok. Bella tudta, mivel tartozik a társaságnak. Bella erkölcsös volt.

A férfiak ünnepelték Bellát, az öreg Princ szorongatta a kezét és szünet közben, amikor fáradtan leült, felszólította, hogy énekeljen. Bella engedelmesen állt fel. Megcsendült egy kicsi, félnék, pihegéstől megzavart, de kedves hang. A férfiak mámorosan tapsoltak és a lányok most már elérkezettnek tartották az időt, hogy elmondják, ki ez a leány. Néhány perc alatt tudták a mamák mind, a fiatal urak is és a teremben mindenfelé elfojtott suttogással tárgyalták az esetet. A mamák még nem határozták el, felháborodjanak-e, vagy sem? Végre valaki megtörte a jeget:

— Itt nem lehet maradni. Nem lehetünk ezzel együtt. — Ezt egy sovány, ritkahaju asszony mondotta és vásott tizenkéteszendős lányával a szomszéd terembe vonult át, ahol a maradék ételeket és italokat hordták össze. A többiek követték példáját.

A férfiak azonban megátalkodottan ott maradtak.

— Igaz? — kérdezték Princ bácsit.

— Igaz — árulta el Princ bácsi, a pezsgő hatása alatt minden diszkréclóról megfeledkezve.

Bella nem vett észre semmit. Énekel, lassanként a lélekzetvétele rendes lett, hangja egyre szebben, tisztábban csengett. Előbb szerelmes dalokat énekel, azután a tapsok fellelkesítették. Eszébe jutott a dal, amit gyermekkorában a kóruson, az orgona mögött énekel. Hozzá kezdett, égnék emelte a szemét, ő maga is szállt fölfelé, imádkozott, jónak, bűnbánónak érezte magát.

Amikor bevégezte, boldog volt, megelégedett és a szeme a feketeruhás férfiak feje fölé a távolban révedezett. A feketeruhások azonban tapsoltak és kettő-három felé közelített. Az egyik egyszerűen a derekára tette a kezét. Bella megbotránkozva lökte el. A fiu nevetett. Pezsgőt nyújtott neki és azt mondta:

— Most már énekeljen nekünk. De ne itt, hanem lent a külön szobában.

— Igen fiam, menj velük — mondotta sok jóakarattal Princ bácsi — és megveregette a lány arcát.

A lány egyszerre sirva fakadt. Kétségbeesve szabadította ki magát a két férfi karjaiból. Kiszaladt. Az előszobában kezébe fogta a kalapját és lélekszakadva rohant a borozó felé.

Ott összebujva, irigykedve, szivdobogató izgalommal, kíváncsisággal várták már a lányok kiválasztott, boldog társnőjüket.

csapat tavaszi eredményei arra engednek következtetni, hogy a két legerősebb délmagyarországi rivalis izgató küzdelmében lesz részünk. Szeged ugyanis Bácskát 3:1, Arad Temesvárt 9:1 arányban győzte le. Goalképes csatárokkal megbízható erős védelem áll szemben, a mérkőzés sorsát tehát a jobb halfson dönti el. A mérkőzés délután 1/4 órákor veszi kezdetét és kedvezőtlen idő esetén is megtartatik. Szövetségi bíró: Koltay József (Bpesti postás.) Helyárak: Páholy 5 korona, tribün állóhely 60 fillér, állóhely 20 fillér.

A tolakodó gázgyár.

— Kérelem a szerződés átruházásáért. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Még mindig kísért a város érdekei ellen intézett kísérlet a gázgyár részéről. Ma, — ki tudná hányadszor — újból foglalkozott vele a jogügyi bizottság és érezve azt a súlyos felelősséget, melylyel a város közönségének tartozik, nem merte a javaslat elkészítéséig vinni a dolgot. Vajda István dr.-nak indítványát, hogy mielőtt a közgyűlésnek akár elfogadásra, akár elvetésre ajánlaná a kérelmet, egy szűkebbkörű bizottság kiküldésére kéri a tanácsot, hogy ez a szűkebbkörű bizottság tárgyaljon a társulat vezetőivel és kérjen tőlük több engedményt, mint amennyit ez ideig ajánlottak a szerződés átruházás fejében.

Fura ez a sokféle bizottságosdi azok után, amiket ma a jogügyi bizottság Vajda dr.-tól, a gázgyár ügyészétől és a jogügyi bizottság tagjától hallott. Mikor Jegessy Károly dr. tb. főügyész arra kérte Vajda dr.-t, hogy jelentse ki kötelezőleg a társulat nevében, hogy ha esetleg az új adókievetés után magasabb összegű lenne a társulat pótdadója annál a négyezer koronánál, melyet az a szerződés-átruházás esetén hajlandó fizetni a városnak, így szólt Vajda dr.:

— Én nem mint a gázgyár megbizottja vagyok itt, tehát semmiféle kijelentést nem tehetek. De nem is látom tisztán milyen cél van átruházási kérvény mögött. Ezért csak azt javaslom, hogy a jogügyi bizottság ne határozzon, hanem utalja egy szűkebb bizottsághoz a kérvényt, az tárgyaljon a társasággal és majd az készítsen esetleg egy újabb szerződési tervezetet, melyben a réginél kedvezőbb feltételek is lehetnek.

Szóról-szóra így szólt Vajda dr. Ha tehát ő sem tudja, hogy mi rejlik az az átruházási kérelem mögött, akkor miért keresse azt a város közönsége, melynek képviselői már több esztendő óta keserves fáradsággal kutatják azt a rejtett végcél, mely a gáztársulatot annyi kudarc után, még mindig arra bátorítja, hogy az átruházást kérje?

A kérelmet úgy mint a múltban, most is el kell utasítani, mert nem rejtett hanem egészen világos célja az, hogy a megváltásig eltelt idő alatt is Arad fizesse a legmagasabb gáz árakat és magát a megváltást oly formában bonyolíthassa le, hogy vagy egy végnélküli per lesz a következménye, vagy pedig a város néhány waggon ócska vasat legalább is ugyanannyi súlyu aranyért vegyen át.

Véleményünk, de minden világosan látó aradi polgár nézete szerint is, teljesen fölösleges a szűkebb körű bizottság kiküldése. A közgyűlés már végzett a gázgyárral. Hát mit akar még mindig? Amit ő akar, azt a város úgy sem akarhatja.

Megverte a szemével.

— Hipnotizálás, szuggerálás. — Hires esetek. —

*

Szenzációs bűnyeknél, kivált ha még csak nyomozati stádiumban van az affér, gyakran olvashatja a publikum egy-egy tudósításban, hogy a tettes „érthetetlen módon hatalmába kerítette az áldozatot.” Ezt irták a finom szépségű Tibanyi Irmáról, aki pár éve gróf Chlumetzky osztrák főrend panaszára került a börtönbe: Gennari Giuseppe vivomesterről, akit dr. Eranosz István rejtelmes tönkretételével vádoltak meg. Tümekek hasonló példát lehetne ideplántálni, amelyeknél pokoli furfangot, titokzatos csábítást, végzetes varázst emlegettek. Aki pedig egy-egy nagy bűnpör hőse iránt esztendőnk múltán is érdeklődik s figyelemmel kíséri további életét, az érdekes magyarázatra juthat...

A népszokások és erkölcsök tanulmányozói, ha valóban szociológiai alapon buvátkodnak s elvetődnek az emberi babona mérhetetlen terrénumára is, okvetlenül találkoznak a babonának egy olyan megnyilatkozásával, amely az összes nemzeteknél és népfajoknál egyaránt virágozik az egész földkerekségen. Az ördög szem babonája ez, a riasztó varázsa, amellyel bizonyos emberek egyszerű tekintet által megtudnak rontani valakit. A magyar paraszt, aki még a tehenét is félti az eféle kajántól, ilyenformán jellemzi:

— *Megver a szemével!*

Ősi frázis szerint a szem a lélek tükré s a homlok alatt sokszor szinte láthatón kiül a lélek. De ezt a hitet, bármily poétikus axiómába öntsék, egyáltalán nem erősítik meg — a szemorvosok.

A harag, amely a szemből kicsap, a szerelem áradó lángja, a gyűlölet izzó szikrája, az ártatlanság menyországa, a bűn pokla, öröm és fájdalom, jámborság és fanatizmus, a dal és gyöngédség: mindez, ami emberi, isteni, állati és ördögi az emberi kebelben, a közmondás szerint kiolvasható a szemből.

De hát ez mind csak tartós mese. A szemnek tulajdonítjuk, ami valójában csak arcjáték. S ezt nagyon szimpla kísérlettel igazolhatjuk. El kell takarni egy képnek, vagy élő személynek a arcát — vagy, hogy osupán a szemek láthatók — és akkor lehetetlen az arc kifejezését felismernünk, bárha a szemek minden részének mozgását jól meg is figyelhetjük.

Mulatságos dokumentumát szolgáltatotta ennek egy magyar származású párisi újságíró és professor, Téry Gusztáv, aki egyszer számos előkelőség „saemfotográfiáját” mutogatta végig — ugyancsak ismert személyiségeknek. Amikor például a Briand miniszterelnököt megmutatá a Tristan Bernhardnak, ez így szólt:

— Én a Humbertné szemének tartom.

Igy tévesztették össze Jaures szemét a Bertillonéval, Capusét a Willyéval és sokat nevettek utóbb a különböző véleményeken.

Az ördög szem, a gonosz tekintet hite azonban mégis több tekintetben megáll a valóságban. Még pedig a hipnózis és az autoszugesztio révén. Aki a babonában hisz, az veszedelemben is forog, hogy a rontó varázs hatalmába kerül. Egy markáns gesztus, egy majeszitikus pöz, egy energikus tekintet s erőteljes beszédmodor: ezek a tulajdonképpeni varázsszerei a legübb nagy alaknak, akiről már régi mondák is beszélnek. De jőformán a szem fascinációja. Napoleonról mesélik, hogy mágiikusan hipnotizáló tekintete volt s hasonló tulajdonságát emlegetik Cromweilnek, Nagy Frigyesnek, Péter cárnak, a mieink közül pedig Atiláról, Hunyadi Jánosról, Ocskay Lászlóról stb. — találták ki ezt.

Gyakran jelentős szerepet játszik a verbálszugesztio, amiről egy híres hamburgi szemorvos,

Seligmann doktor alapos tanulmányt írt. Elmondja a többi közt Muley Mohammed esetét, amely 1908-ban történt Casablancában. Szigorú őrizetben volt akkor s egy francia detektív azt jelentette róla, hogy meg akar szökni. Egy csapat katona vonult föl, hogy a tervet megghiusítsa, mire Muley Mohammed átokkal sujtotta a detektívet, hogy Allah fossa meg a szemvilágától. Állítólag borzalmas jelenet volt. Másnap reggel a detektív arra ébredt, hogy — megvakult. A hír gyorsan elterjedt a városban, a nép véres tüntetést rendezett s egész sereg orvos szaladt a detektívhez. Autoszugesztio esetét konstatálták a megvakulásra hajlamcs organismuson.

Hozzánk közelebb eső példa is bőven akad, amely a szugesztio és hipnózis kulisszái mögü került elibünk. Másfél évvel ezelőtt nagy föltűnést keltett a fővárosban egy asszonyszóktetés, amelynek véres párbaj, válópör és öngyilkosság lett a következése.

Egy budapesti nagykereskedő felesége — aki egészséges, szép, fiatal és egyáltalán nem hisztériás nő volt — eltűnt az ura mellől. Kiderült, hogy a csábító — egy éppenséggel nem délcég külsejű orvos — kerítette a hatalmába. Sokáig beszélt hozzá, tekintetét belefurta a hölgy kék szemébe, a kezét furcsán simogatta és ráparancsolt, hogy küvesse őt. Soha álomba vagy letargiába nem ejtette, az öntudattól meg nem fosztotta. S az arasszony aki férjét gyöngéden szerette, a gyermekeiért rajongott — elhagyta a családját. Ahányszor a „tigris tekintet” ráesett, elsápadt, arcvonásai szinte megmerevültek, a keze jéghideg lett, a beszéd nehezére esett s automatikusan követte az idegen férfit. A szerencsétlen teremtés, minthogy a férje számárságnak deklarálta a szugesztio és nem bocsátott meg neki, április havában öngyilkossá lett egy budapesti szanatóriumban.

Ibsent eleinte gunyolták és kinevették, amikor a tenger asszonya megjelent. Ott is boldog házasságban él a hőső, Ellida s hirtelen jön egy idegen, akinek titokzatos lénye, a hangja, de főképp a tekintete lebilincseli, elvarázsolja s magával ragadja. Az orvostudomány monodeizmusnak keresztelte el az ilyet.

Világszerte sok ördög szemű embert tartanak számon, akitől valósággal retteg is a nép. Hires jettatore volt — olaszok adták ezt a nevet — IX. Pius pápa, akitől a római asszonyok jobban féltek a pokol tüzénél is. Amikor megpillantották, eszeveszetten menekültek s az áldozatosztásnál se mertek ránézni, hanem lehajtották a fejüket és szoknyájuk alatt fico-t csináltak (fügét mutattak). A parasztok abbahagyták a munkát, ha IX. Pius jó termésre való kilátást konstatált.

— Biztos, — mondták, — hogy minden elpusztul, amit ő megáldott.

A katasztrófák egész sorozatát tulajdonították neki s száznál több emberről mesélték, hogy a pápa szeme rontotta meg, pusztította el. De manapság is számos ilyen jettatore akad. Egész Lisszabonban az a híre például Mária Amália királynőnek, hogy ördögi a szeme. Három évvel ezelőtt drága karperecet ajándékozott egy udvarhölgynek, aki még aznap kitérte a karját. Tavaly egy ponyval lepte meg a főudvarmester fiacskáját és a ló mélységbe dobta a gyermeket, úgy hogy szörnyet halt.

Nálunk egy színésznőről beszéltek ilyen babonásan pár esztendeje, amikor — letartóztatták az Operaházban elkövetett lopás címén. A vizsgálat kiderítette, hogy férje többször hipnotizálta és ilyen delejos állapotban kényszerítette több titkos cselekményre is. A fiatal művésznő ellen a károsult visszavonta panaszát s elismerték az ügyet. Azóta különben már lecsukták a férjet — közönséges csalások miatt.

Hasonló bűnyű volt a Kapaties Annáé, akit 1904. októberében egy Papp Ferenc nevű elzüllött jegyző birt rá, hogy apjától ékszereket lopjon. Az

őreg Kapaties postai altiszt volt és a kézbesítésre szánt holmit csemege el a leány. Papp egy sokat emlegetett asszonnyal Clevelandba szökött, a szerencsétlen Anna pedig öngyilkossá lett a Lukácsfürdőben.

Világgraszoló esett volt az, amelyik a tuzséri kastélyban történt. Ott Neukomu kufaró-mérnök egy elaltatta a földesur leányát, a Salamon Ellát, hogy többé nem ébredt föl. Neukomu azonban nem valami bűnös célzattal végezte a hipnózist és maga a család sem kívánta az elítélését.

Emlegették az ördögpszoműk közt Bérczy Béla rendőrtanácsost is, akinek éles tekintetét sok vádlott nem bírta ki; a notórius gonosztevők pedig reszkettek, akár egy kis nyárfalevél, ha ismételtén Bérczy elé jutottak. A „zárni gróf”, Suppsich Jóska, akit ő fogott el az Adria partján, jettatorának mondotta; de maga Bérczy csak nevetett az exotikus jelzón. Nem is lehetett komoly alapja annak; a néhai fenyomező csak modern inkvizitor volt, aki a spanyolcsizma és egyéb kínzó eszközök nélkül is eléggé meg tudta gyötörni a delikveneket. Amikor Thomka Sándor, az önbetörő főorvos halálba menekült Bérczy elől, kibujhatott még a felelőség alul, de dr. Róth Sándor öngyilkossága után már a „nagy pribékre” is lecsapott a fátum s tudvalóvóleg ő is öngyilkossággal pusztult el.

A babona azonban túlélte. minthogy tán sohasem fog bennünket a természettudományi megismerés, meg a többi exakt tudomány odáig segíteni, hogy az ördögpszomű hitét kiveszítsük a nagy tömegekből.

T. K.

A GRÓF és jószágkormányzója.

— Az aradi törvényszék határozata a Gyulay—Lukácsy ügyben. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Nemrégiben részletesen beszámoltunk arról az érdekes illetékességi vitáról, amely az aradi és a nagyváradi törvényszékek között folyik a Lukácsy Lajos aradi ügyvéd és Gyulay István gróf közötti számadási ügyből kifolyólag. Tudvalevő, hogy a felek választott bíróságra bízták ügyük elintézését és a szerződésben megállapodtak abban, hogy a választott bíróság mellett szükséges rendes bírói funkciók ellátását a nagyváradi törvényszékre bízzák. Ez alapon kérelmet nyújtottak be Nagyváradra, hogy a törvényszék tekintse magát illetékesnek. A nagyváradi törvényszék azonban azon az alapon, hogy a választott bíróság melletti törvényszék az illetékes, a jelen esetben tehát az aradi, elutasította a kérelmet.

Ugyanezt tette az aradi törvényszék is, részben a szerződésre támaszkodva, mely világosan Nagyváradot jelölte meg, részben pedig azért, mert számadási perekben a számadások helyének bírósága bír illetékességgel, a számadások pedig Lukácsyék állítása szerint nem Arad megyében folytak és a számadások tárgyát képező ingatlanok sem itt fekszenek.

Felelkezés folytán az ügy a nagyváradi tábla elé került, amely mind a két törvényszék határozatát megsemmisítette még pedig az aradiét azzal az indoklással, hogy ilyen ügyben nem egyes, hanem hármas tanácsnak kell határoznia. Egyben a törvényszéket új határozathozatalra utasította.

A tábla utasítása folytán a hármastanács ma ült össze, hogy határozzon az illetékesség sokat vitatott kérdésében. A tanács tagjai voltak: Szabó István, Ornstein Árpád és Mészáros Dániel törvényszéki bírók, az ügyet Szabó bíró referálta. A törvényszék ugyanarra az elvi alapra helyezkedett, mint előző alkalommal és

kimondotta, hogy magát illetékesnek nem tartja, mert véleménye szerint a szerződés alapján a nagyváradi törvényszéknek kell ellátni a rendes bíróság hatáskörébe tartozó funkciókat.

A választott bíróságot zavarából egy harmadik törvényszék, a temesvári segítette ki. A felek ugyanis ehhez is nyújtottak be kérelmet azon az alapon, hogy Gyulay gróf ingatlanainak egy része temesmegyében fekszik. A temesvári törvényszék helyet adott a kérelemnek és elismerte illetékességét.

VÁROS ÉS MEGYE.

A Városi kávéházat átalakítják.

— Az építészeti bizottság határozata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Az építészeti bizottság Lőcs Rezső tanácsnok elnöklésével tartott ülésén ma foglalkozott a Városi kávéház most már feltétlenül szükségessé vált átalakításának kérdésével. Az ügy négy év óta buzódik már, a közgyűlés több ízben foglalkozott vele, de mindennyiszor elhalasztotta a megoldást. Most, hogy a Lloyd társulat elköltözött a város bérházából, a kávéház bérlője Fürst János rámutatva arra, hogy a város bérhelyisége a mai állapot mellett értékéből veszít és így városi érdek is, hogy valami történjék, újból azt kéri: lásson hozzá a törvényhatóság az átalakításhoz és ő a maga részéről is érdekeinek megfelelőleg kiveszi a részét a helyiség értékének, a kávéház felvirágoztatásának fokozásához. Benyújtotta egyúttal az átalakítási tervet és költségvetést is. A tervet szerint a helyiség a közfalak kivétele által bővülne, a kávékonyha áthelyeztetnék, a férfi illemhelyek a mezzaninra kerülnének, az ablakok hatalmas méretűekkel cseréltetnének ki. A kávéház előtti terrasz egy részének felhasználásával a fedettveranda bővülne és a korhadtt favázás épület helyett díszes, vasbeton helyiség emelné a tér felé a kávéház külsejét is. Igen lényeges javulás keletkeznék az által, hogy az udvarban lévő lépcsőház és egyelőre az első emeletre vezető lépcső a Kánya-vendéglő egy részének felhasználása által a kapubejárat baloldalára helyeztetnék át. Végül az egész kávéház parkettel lenne padozva. A bérlő emez átalakításokon kívül még arra is kötelezi magát, hogy teljesen modern és új berendezéssel látja el a kávéházat. Az átalakítás költségei hetvennyolcezer koronában vannak előirányozva.

Az építészeti bizottság a terveket elfogadásra ajánlja a törvényhatóságnak és a következő pénzügyi megoldást proponálja, a jelenleg fizetett 21400 korona házbért véve alapul. A város, mint tulajdonos huszezer koronát fektett be az átalakításokba és a még hat esztendőre érvényes szerződést meghosszabbítja 1927-ig. Eme tizenhét esztendő alatt a bérlő felemelt bérrel évi 28200 koronával törleszti ezt a 20 ezer koronát és az átalakítás megkezdése előtt a város pénztárába befizet 15 ezer koronát, mely fond-perdűnek tekintetik. A még szükséges 43 ezer koronát a bérlő akképp fizeti vissza a városnak, hogy annak évi annuitását 3913 koronát levonja a fizetendő bérösszegeből úgy, hogy már az átalakítása megkezdésétől kezdve tulajdonképpen csak 19287 korona bért fizet. A város tehát a szerződés tartama alatt 2110 koronával kevesebb évi bért kap, mint kapna az alatt az idő alatt, míg Fürst szerződése még tart és ha nem alakítaná át a helyiséget. Az átalakítási költségek pontos megállapíthatása végett az építész számláit a város felülvizsgálja és a város számol el vele. Az építészeti bizottság véleménye szerint ezt az áldozatot a városnak meg kell hoznia, mert különben a

szerződés lejártakor a mai bérösszeg felét sem fogja kapni egy másik bérlőtől. Ezt a pénzügyi tervet a pénzügyi bizottság is felülbírálja és e célból hétfőn tart ülést.

A városi közgyűlés folytatódólagos sorrendje.
A tanács jelentése Löffler Jakab alapítványa tárgyában. Az aradi polgári lövészgyületem városligeti szerződésének meg hosszabbítása iránti kérelme. A tanács előterjesztése a városi kávéház helyiségnek átalakítása s ezzel kapcsolatban a bérlétszerződésnek meghosszabbítása tbaa. U. a. előterjesztése az Övartér szabályozása tban. A forgalmi bank r. t. beadványa a Dragán völgyéből vizierő útján nyerendé villamos energia s azzal kapcsolatban az aradi lóvasuti r. társulatnak beadványa a megváltási tárgyalásoknak ideiglenes felfüggesztése iránt. Az aut. felügyelő-bizottságnak javaslata a bérletjegyek árának felemelése tárgyában. A tanácsnak előterjesztése a hatósági jéggyár létesítésénél felmerült több kiadásnak mikénti fedezése tban. A tisztii ügyészség betérjeszti az Alexin Péterrel és Halász Istvánnal kötött haszonbérleti szerződést jóváhagyás végett. Dr. Grossmann Jakab ajánlata jégnek mérsékelt áron való szállítása iránt. Az egészségügyi bizottság jelentése Wajdits György okleveles gyógyszerész kérvénye tban egy új gyógyszerár felállítására iránt. A tanács előterjesztése Goron Gábor volt városi kovács nyugdíjmegszavazása iránt. U. a. előterjesztése özv. Drágics Jánosné részére özvegyi nyugdíj megszavazása iránt.

Az Aradi Nemzeti Munkapárt aradi körében folyó hó 10 én, hétfőn és folytatódólag 11-én, kedden este 6 órakor, a folyó hó 12-iki (szerdai) városi közgyűlés tárgysorozatáról előértekezlet lesz, amelyre a kör összes tagjai, valamint más érdeklődők ezuton hivatnak meg.

Autóbuszbérlők beadványa. Az autóbusz bérletjegyeinek megdrágítását hozta javaslatba az autóbusz felügyelő-bizottsága. Ez ellen az autóbusz bérlők, jobbbára tisztviselők ezt a beadványt intézték ma a törvényhatósági bizottsághoz:

Tekintetes Törvényhatóság! Alulírottak azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk a tek. törvényhatósághoz, kegyeskedjék az autóbusz felügyelő bizottságnak az autóbusz bérletnek 8 koronára való felemelésére vonatkozó határozatát jóvá nem hagyni, avagy az alant érintett alakban s módon megváltoztatni, mert 1. nagyobb részt hivatalnok emberek vagyunk, akik nem kívánunk, mint másutt ezt meg is kapják a tisztviselők, ingyen telket házépítésre, csupán olcsó közlekedést, miután megszámlált garasunkat úgy is sok olyan felesleges helyre kell adnunk, a mire hivatali szolgálatunkból kifolyólag vagyunk kényszerítve, 2. nem illik a város méltóságához, hogy épen azt a közönséget használja ki, aki kényszerítve van az autóbuszra, holott semmiféle egyéb kedvezményeket nem élvezünk a várostól, mint e város ép oly polgárai, mint a többiek, 3. ha nem kapnánk legalább naponkénti 4-szeri utazásra jogosító bérletet 6 koronáért, akkor a bérlők nagyobb része a lóvasuthoz térne vissza s akkor a vállalat veszít, annál is inkább, mivel miattunk még utas alig maradt le, miután úgy is csak a nap abban az órában utazunk, a mikor a többi közönség vagy még otthon van, vagy már otthon van, 4. a vállalat már nyereséget tud felmutatni és több nem kell levéni, ez nem üzérkedő vállalat, hanem a polgárság érdekében fentartott szükséges rossz, mert bizony nem a a legjobb utazás, 5. a lóvasut érdekeit előmozdítja a helyett, hogy még inkább újabb kocsik beszerzésével azt egészen elnyomná s kényszerítene a lóvasutat az üzem beszüntetésére, 6. csak azoktól jogos 6 koronánál többet szedni a bérletért, a kik naponta 4-szerrel többször igénybe veszik. A ki tehát többször veszi igénybe, az fizessen 8 koronát. Ajánljuk tehát a bérleteket úgy szabályozni, hogy legyenek kaphatók 6 koronáért 120 szelvényes füzetek, 8 koronáért 180 és 10 koronáért 240 szelvényes jegyfüzetek. De a város jól felfogott érdeke s elsősorban kötelesség volna az, hogy mindent a régiben hagyna, a miért első sorban esedezünk, mert itt Aradon speciel nem lehet üzlet a helyi közlekedés legalább addig, a mig villamos nem lesz s különösen akkor nincs helyén ezen határozat, hogy ha már nyereség is mutatkozik a vállalatnál. Kiváló tisztelettel az autóbusz bérlők.

A falerakodó helyek kitelepítése. A tanács felhívta a mérnöki hivatal és a rendőrség figyelmét arra, hogy az összes falerakodó telepek ez év végéig a város belterületén beszüntetendők és hogy a közgyűlés erre vonatkozó határozata végrehajtandó.

Makao.

*

(Két ur beszélget az utcán.)

Az egyik ur: Na és?...

A másik ur: Mindakettő kért. Az egyiknek leadott egy fiut, a másiknak egy egyest. Neki kettője volt. Nem lesz nehéz utólrini őket mondta és Auf, mi van: Pibecnek volt kettője, Breitfusznek egygye. Annyi, mintha a zsebibe volna — mondta egy fégli a háta mögött és Wigwam dr. a körgibic, aki mindenkit elbrennel, hogy monopolizálhassa a sajtókat, már görbitette a manesát, hogy beszédje a dohányt. „Én vagyok a krupié, én vagyok a krupié“, ordította és elvett Pibecből egy cigarettát. És aztán...

Az egyik ur (izgatottan): Na és aztán?

A másik ur: Várjon sorára. Kezdett gusztálni. Keret — így az egyik madár — de Wigwam adott neki egy boxt, hogy elszédült. Nem volt keret.

Spitz spitz, kiáltozták most azok, akik tartoztak neki, mert remélték, hogy ha begyüri a tész-tát, elenged valamit. De a spitz nem gyött. Azaz gyött a szomszéd asztaltól egy ur ezzel, hogy én Spitz vagyok, mit akarnak tőlem az urak. De Wigwam mondott neki egy gorombaságot, hogy elment. Gusztált felül aztán alul. Pibec megivott már három pohár vizet és a szive folyton így járt plity-platy plity-platy, Breitfusz meg fogadalmat tett, hogy kibékül az anyósával, ha az a kup sikerül. És aztán... (megáll.)

Az egyik ur (izgatottan): Na és aztán? Mi történt aztán?

A másik ur: Várjon csak. Wigwam megficskázta a lapot. Két ripperes — mondta fölényes hangon — és mindenki fizet. De nem volt két ripperes se. Kibujt középen a harmadik és az alsó meg a felső szembenéztek egymással. A szlog kezdett érdekes lenni. Mindenki ránézett és a kis Krausz a nagy izgalomban visszalopta a két koronáját, amelyik Pibecre állt. „Egy eset“ — mondta Offenbrenn gunyosan, de aztán elhallgatott, mert Wigwam nagyon csunyán nézett rá. Halálos csend volt és meg lehetett hallani, amint Nimolay a második szobában azt mondta a főurnak: Most nincs egy vasam se, de adjon még három krónt és akkor lesz tiz és szombaton jön a nagybátyám, akkor megkapja az egészet. De a főur nem adott.

A másik ur: Tovább, tovább. Mi volt, hat vagy nyolc?

A másik ur: Eltalálta. Nyolc volt, kerek nyolc. Kettőre a nyolcat. Ilyen pech. Na látni kellett volna azt a mozit. A féglük úgy üvöltöttek, mintha erdőben lettek volna és a kis Krausz hamar négy koronát lopott a lóra. De észrevették és kiragták.

Az egyik ur: Na és ő? Mit csinált ő?

A másik ur: Nem fogja elhinni. Oda fordult Wigwamhoz. Wigwam ur, maga rossz gibic, legyen szives egy kicsit eltávozni. Jó, majd meglátja, mondta Wigwam és meg is látta. Tiz perc alatt leadta az összdohányt. Ilyen pechet az öregapám se látott. Két fiura vett egy harmadikat, ha kiesje volt és megkérdezte: Mit gyűjtöttek az urak? az a nyavalyás Pibecz mindig kilencet vágott ki és nyugodt hét-tel elvesztette mind a két eldalt. Közben Breitfusznek eszibe jutott, hogy színházba kell menni, a másik meg fejgörcsöt kapott, hiszen tudja és beült két szárazpipás és

halálra nyerték magukat. Képzelteti, a Göbbölyi, aki mindig paroli volt ötből százhatvanat csinált.

Az egyik ur: Ne mondja, ne mondja. És én ilyenkor nem lehetek ott. Hát nem én vagyok a legpechesebb ember a világon?

A másik ur: Hát mi történt? Mért nem jött? Ilyen bálát nem mindig adnak. Maga, aki olyan pontos.

Az egyik ur (dühösen): Egy számárság. A feleségemnek gyereke született. Még hozzá leány. Hogy nem tudott várni huszonnégy óráig!

Örs.

Öngyilkos festőművész

Távirati tudósítás.

Budapest, április 8.

Az éjszaka, jóval éjfél után, egy revolverlövés dörrent el Budapesten a Szaboles-utcában s a revolvergolyó kioltotta egy ambiciójában, családi életében csalódott, szép fiatal asszony életét. Még alig kóstolt bele az életbe az öngyilkos fiatal asszony, hiszen mindössze huszonnégy óráig volt s a családi életnek is a legelején volt még, amikor a revolvergolyóval pontot tett életére, itthagya férjét és két apró gyermekét.

Czigány Dezsőné, született Reviczky Mária, Czigány Dezsőnek, a jeles festőművésznek felesége az öngyilkos. Czigányék a Szaboles-utca 1a. számú ház második emeletén laktak s ott volt a férfinak a műterme is. Czigány Dezső mintegy négy esztendővel ezelőtt nősült, feleségül vévén Reviczky Máriát, aki maga is festőművésznek készült s tanárai szép jövőt is jósoltak neki.

A művészpár eleinte boldogan élt s minden idejét a művészetnek szentelte. Czigányé is festegetett még egy darabig s emellett buzditotta, irányította férjét, aki nagy ambícióval kezdett munkának és szépen keresett is, úgy, hogy az anyagi gond nem háborgatta a családi életet.

Ámde nemsokára gyermek született, kettő is egymásután. Az egyik kis fiuk két és fél éves most, kis leányuk pedig mindössze nyolc hónapos. Amint a házigondok nőttek, velük nőtt a fiatal asszony elégedetlensége is. Sehogy se tudott beletörődni, hogy most már letegye az ecsetet, megváljék kedvenc pályájától és teljesen a családi gondoknak szentelje minden erejét és idejét.

A házaspár között is csakhamar kitört az egyenetlenség, Czigány Dezső megfeszített erővel dolgozott és ambícióval, de munkakedvét és akaraterejét megtörte az a körülmény, hogy felesége sehogy sem volt megelégedve képeivel, az ő művészi tehetsége más irányt óhajtott, mint amelyet férje munkáival képviselt. Így azután — mint a szerencsétlen férj kifejezte magát — nem is napirenden, hanem órarenden volt közöttük a veszekedés.

Tegnap, mintha egy kissé csöndesebb napjuk lett volna; nem veszekedtek annyit, mint rendszeren szoktak. Tizenegy óráig fenn voltak s akkor tértek nyugalomra. Hálószobájukban aludt a két kis gyermek is, a nyolc hónapos a bölcsőben, a harmadfél éves a kis gyermekágyban, ők pedig ketten a nagy, széles rézágyban.

Éjjeli egy óra után revolverdurranásra ébredt fel Czigány Dezső. A szobában sötét volt, de felesége nem volt mellette az ágyban. Felcsavarta a villamos lámpát s ekkor látta, hogy felesége csendesesen eltávozott mellőle az ágyból s a szoba közepén, kis fiának ágya előtt halántékon lőtte magát. Mire orvost hívtak, már nem volt benne élet. Érdekes, hogy a lövésre egyik gyerek se ébredt föl s reggelig aludtak.

Az öngyilkos fiatal asszony egy sor írást sem hagyott hátra.

Más forrásból ezt jelentik az öngyilkosság okáról:

A fiatal pár egyetértése az utóbbi időben megbomlott. Czigány, akinek egyre kelendőbbek lettek a képei, kénytelen volt társadalmi kötelességeinek is eleget tenni. Gyakran hívták társaságba, vacsorákra, amelyek a késő éjjeli órákban értek véget.

Czigányé e miatt féltékeny volt az urára. Nem akarta elhinni, hogy ezek a kimaradások ártatlan üzleti jellegűek és mert hajlott az idegességre, féltékenységi jeleneteket rögtönzött az urának. Még a modelljeire is féltékeny volt és a férj hiába magyarázta:

— Hiszen magad is festő voltál, meg kellene értened azt a viszonyt, amely festő és modellje közt fennáll.

Tegnap Czigány ismét ebédre volt hivatalos. Későn jött haza, egy íróvendégük társaságában, aki hosszabb ideig időzött náluk. Vacsora alatt heves összeszólalkozása volt a házaspárnak. Az asszony ismét féltékenykedett Czigányra, aki nem tudta őt lecsöndesíteni.

TANÜGY.

Uj ítélet egy román tanító fegyelmi ügyében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Popovics Demeter volt kuvini román tanító még 1909-ben az aradvármegyei közigazgatási bizottság fegyelmi hatósága 2060/909. számú határozatával 100 korona bírságra ítélte azért, mert a tanító az 1907. évi XXVII. t.-c. 17. paragrafusát nem tartotta be. Az idézett paragrafus kötelességévé teszi minden tanítónak, hogy az iskolákban, ha azoknak esetleg nincs is állami segélye, kötelessége a gyermekek lelkében a hazaszeretetet felébreszteni és ápolni. Popovics azonban nemcsak, hogy a törvénynek nem tett eleget, hanem az iskolában állandóan olyan magaviseletet tanusított, hogy a törvényszéken is meginnult ellene az eljárás izgatás miatt.

A közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának határozatát úgy a tanító, mint a vádat képviselő ügyész megfélebbezte a kultuszminiszterhez. A kultuszminiszter a fegyelmi választmány határozatát meg is semmisítette, még pedig a tanító kárára, mert a kultuszminiszter a tanítót állásából való elbocsájtásra ítélte.

A törvényszéken ezalatt lezajlott az izgatási per, amely Popovics felmentésével végződött. Erre a tanító, támaszkodva a törvényszék felmentő ítéletére, fegyelmi ügyének újrafelvételét kérte, amihez a miniszter elbocsájtó határozata után egy esztendőn belül joga is volt. A közigazgatási bizottsághoz intézett beadványában Popovics azt igyekezett bizonyítani, hogy ő iparkodott a gondjaira bizott gyermekeket hazafias szellemben nevelni és arra buzditotta őket, hogy menjenek magyar iskolába magyarul is tanulni, mert ő nem volt képes eléggé megtanítani őket a magyar nyelvre.

A vármegyei közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya ma újból foglalkozott Popovics fegyelmi ügyével. A választmány a tanítót, akit azóta a ségái román iskolához választottak meg, az 1907. évi XXVII. t.-c. 22. paragrafus 1) pontja alapján újra vétkesnek mondtotta ki és 100 korona bírságra ítélte.

Popovics belenyugodott az ítéletbe és kijelentette hogy miután Ségában megválasztották, nem reflektál a kuvini tanítói állásra, ügyének újrafelvételével csak azt akarta elérni, hogy a fegyelmi választmány rehabilitálja.

A művésznő és férje.

— Révy Aurélia kibékült Chapman órnaggyal. —

Távirati tudósítás.

Budapest, április 8.

Hónapokkal ezelőtt nagy port vert fel az eset, hogy Révy Auréliát, a kitűnő operanékesnőt elhagyta a férje, Chapman angol órnagy és a rendőrségre futott védelemért feleségével szemben. Az áldatlan ügy, amely a házasságok között akkor teljes elhidegülést támasztott most szép befejezést nyert: Révy Aurélia kibékült a férjével és ma este már családjával együtt Berlinbe utazott, hogy ott találkozzék Chapman órnaggyal.

A művésznő ma reggel fogadta az újságírókat az Eskü-ut 6. szám alatt levő lakásán s a következőket mondta el Chapman órnaggyal való kibéküléséről és jövődől terveiről:

— A nevezetes affér óta sok történet — mondta a művésznő. — Hogy a mi privát ügyünk ilyen nagy hullámokat vetett, annak oka éppen abban rejlik, hogy a mi házasságunk azelőtt a legpéldásabb volt és úgy remélem, hogy olyan is marad a jövőben. A rendőrségi affér után már másnap fölüzent hozzám az uram, hogy felejtsem el a kínos incidenst, a gyerekünk existenciájának biztosításáról úgy gondoskodik, ahogy azt én kívánom. Csakhogy akkor az ügygyel annyira tele volt az ország, minden faluban tudták egy nappal később, hogy Budapesten az Eskü ut 6. szám alatt egy férj elhagyta a lakását. Érzékeny természetű nő vagyok és ez engem mód fölött bántott. Nem akartam tudni a békéről. Egy hétig levelekben és az anyám útján kérlelt az uram, de amikor látta, hogy nem ér célt, elhagyta Budapestet és Berlinbe költözött, ahonnan megint írta a leveleit. *My dear love wife! Drága szeretett feleségem!* ezek voltak a levelek megszólító kitételei. És tudja isten, amikor távol tudtam magamtól a férjemet, elfogott a vágy, hogy lássam őt. Megbízta az anyámat, hogy hívja haza. Chapman megjött, a gyerekekkel a karomon fogadtam. Elképzelheti, hogy mi volt. Ezt se írni, sze színész előadni nem tudná. Azóta pedig itt maradt a körünkben egy ideig.

A fiamat Harrynak neveztem. Ugyanis a férjem Ramsey-re akarta keresztelni, de én rosszul értettem és azért Harryra anyakönyveltettem.

— Utálom ezt a nevet — mondotta az uram — utálom és így nem hívhatják a fiamat. Frederik legyen inkább, ha már idegenkedsz a „Munnia” névtől.

Persze megtettem a lépéseket, hogy a kisfiú nevét Frederikre változtassam. Az uram végtelenül boldog és a gyermekünkre már rá is iratta egyik angol birtokát. A körünkben nagyon szívesen van, szereti az anyósát, az apósát és a testvéreimet. Nem egyszer mondta:

— Azért szeretlek titeket, mert nincs semmi abból a szertartásos feszességből bennetek, ami az angol főnemes életét annyira egyformává teszi. Ti közvetlen és szíves emberek vagytok és valami végtelen jóleső melegség sugárzik a polgári családok életéből. A béke öröme egy ó-angol nyakéket és egy pompás briliáns diadémet is kaptam.

— Ma este hat óra 50 perckor utazom Berlinbe, — mondotta a művésznő — ahol férjem a York-utca 4. szám alatt bérelt lakást. Berlinben teljes egy hónapig maradunk, azután pedig Londonba utazunk a koronázási ünnepélyre, amelyre férjemnek meghívója van. Londonban a Viktória-szállodában fogunk lakni, ahol a koronázási menet elvonul. Ezeknek az ünnepélyeknek lezajlása után férjem

angolországi birtokaira utazunk, Toemlett Hill-be s ott fogunk hosszabb ideig tartózkodni. Családom egy-két tagja mindig velem lesz s ez férjem kívánságára történik.

— A jövő terveimről is akar valamit tudni? — kérdezte a művésznő. — Hát azzal a tervvel foglalkozom, hogy Berlinben színházat veszek, vagy építtetek. Művészi ambícióm vannak s a színházat magam akarom vezetni. Érzem, hogy még sikereim lesznek ezen a téren is. Azt hiszem, ezt a tervemet két-három év alatt véglegesen megvalósíthatom.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Dlután mérsékelt helyárrakkal: Gúlbaba, operett. Este rendez helyárrakkal: Sasfiók, dráma. C) bérlet.

Hétfő: Stuart Mária, tragédia. Jászai Mari vendégjátéka. A) bérlet.

Kedd: Elektra, tragédia. Jászai Mari vendégjátéka. B) bérlet.

Szerda: Borgia Lukretia, dráma. Jászai Mari vendégjátéka. C) bérlet.

Csütörtök: Tolonc, népszínmű. Jászai Mari vendégjátéka. A) bérlet.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap: Este: Cigányszerelem, operett. 25-ik jubiléus előadás.

Színházi köhögők és egyebek.

Köhögni kellemetlen, mondja az álmás-könyv. Köhögni nem szép, ha az illető bolha, mondja a közmondás. De sokan vagyunk, akik az evolúció folyamán nagyobbra termettünk, mint ezek az apró táncosok s mégis köhögni vagyunk kénytelenek, ha úgy diktálja a tavaszi időjárás. Ezt megtiltani nem lehet. Sokan vannak azonban azok a kiválasztottak, akik nem tudnak minden hétköznapi pillanatban köhögni, nem, nekik ehhez inspiráció kell, őket a helyzet magasztossága és a jelenlévők ünnepies arcúata ihleti köhejre. Ezek közül valók a színházi köhögők. Nekik valahogy úgy van berendezve az egész torokkészülékük, hogy a drámák lélekzetfojtó esőndje, színházban ülő komolyabb elemek teljes magafeledkezése izgatja legjobban s kivált belőle olyan köhejket, hogy a legtragikusabb mondatokat nem hallani s így sikeresen megmentik a gyöngébb sziveket a megrepedéstől. Ellenben egyrészt megrepedés felé segítik a dobhártyánkat, másrészt pocékká köhögik az élvezetünket, már tudniillik azokat, akik tudja az ördög, mégis csak élvezni, fölemelkedni, lélekben megtisztulni megyünk még az aradi színházba is.

Színházban absolute nem muszáj köhögni, de főképp nem muszáj olyan járványszerűen, olyan virtuozitással, olyan inkvizitori kéjjel, ahogyan és aminővel Aradon is, egyebütt is csinálják a köhögés sportsmenjei.

Most Londonban egy színházdirektor megkezdte a harcot a színházban való köhögés ellen. Nem bombákkal, hanem bonbonokkal. A Kingsway-színházban Irving fia, Laurence Irving játsza Pierre Wolf Liliomának főszerepét. A premiére napján ez a meglepő figyelmeztetés fogadja a publikumot: „Az igazgatóság hírül adja, hogy mindazok, akik köhögésben szenvednek, a jegyszédőknél köhögés elleni bonbonokat kaphatnak.”

Ebben a finom, szellemes gesztussal megnyitott bonbonospapirban pedig nem annyira a bonbonok vannak, mint inkább egy óvatos, de hangos célzás. Célzás arra, hogy a színházban ne igen köhögjünk, legfőképpen ne üzzük iparszerűen a köhejt. Mert ez ép olyan kínos jelenség, mint az a bizonyos rosszkor elhangzó röhej, amelylyel sokszor gyönyörű részleteket

és nagyon szép alakításokat nyomorítanak meg bizonyos fegyelmezetlen, legtöbbször a karzat zenitjén trónoló intellektuelek. S aztán van még egy kellemetlen, bosszantó és fölösleges passziója némely színházlátogatóknak: a páholyokban való hangos diskurzus, nevetgélés, kritizálás, egyszóval nevetlenkedés. Ez ellen is jó lenne apró „Pesti művelt társalgó“-kat árulniok a jegyszédőknél. Ámbár senki sem venne belőlük. Aminthogy a londoni bonbonokból sem fog elkelni. Mert a maga pénzeért köhögni akar a szenvedélyes közbeköhögő.

* Zilahyné vendégjátéka. Ma este bucsuzott el három diadalmas vendégjáték után Zilahyné. A Cigányszerelem Zorika szerepében ragyogtatta fényes művészetét és ezzel az alakításával talán még nagyobb, lelkesebb óvációkat váltott ki a közönségből, mint az előző két este. Taps, ismétlés, számos kihevés és virág voltak a megérdemelt nagy siker külső jelei. A vendégművésznő mellett sok ünneplésben volt még része Rontay Boriskának, Dióssy Nusinak és a többi főbb szereplőknek. H. G.

* Az „Utánam” bemutatója. Budapestről jelentik: A Vigszínházban ma volt a bemutatója Bernstein „Utánam” című drámájának, amely nemrég Párisban hatalmas színházi botrányoknak volt okozója. A bemutató előadás a legnagyobb siker jegyében folyt le. A darab nagy hatást ért el, amiben előkelő része van a két főszerep személyesítőjének Varsányi Irénnek és Hegedüs Gyulának. A közönség a rendkívül hatásosan felépített dráma előadásától egészen el volt ragadtatva és minden felvonás után sokszor lámpák elé hívta a szereplőket.

* Jászai Mari vendégjátéka. A nagynevű magyar tragika, Jászai Mari asszony vendégjátéka foglalja le a jövő hét teljes műsorát. A nagyasszony hétfőn kezdi meg vendégjátékát Schiller híres tragédiájában, a Stuart Mária-ban. Kedden Sophokles tragédiájának, az Elektra-nak címszerepét játsza Jászai Mari, szerdán pedig Hugó Viktor hatásos drámájának, a Borgia Lukretia-nak címszerepében lép fel. Csütörtökön Jászai Mari Tóth Elek egyik legjobb népszínművében, a Tolonc-ban lép fel. A nagyasszony mind a négy estén rendez helyárrak mellett bérletben lép fel.

* Előkészületben. A színház legközelebbi énekes újdonsága Fall Leó nagysikerű operettje, a Babuska lesz, amelyre nagy ambícióval készül a társulat.

* Vas Sándor zongoraművész április 19-iki hangversenye iránt nagy az érdeklődés a közönség körében. Akik már hallották játszani, kíváncsian néznek mostani szereplése elé, mert azóta Vas Sándor egyike lett a legkiválóbb művészeknek. Külföldi lapok és esztétikusok így a híres zenekritikus Riemann is azt mondja, hogy Vas Sándor jelenleg a legjobb Schumann-interprettor. A nagy érdeklődésre való tekintettel ifj. Klein Mór cégnél már is elő lehet jegyezni a hangversenyjegyeket.

* A Világvárosi bűnök — vasárnap. Az Apolló-színház a vasárnapi előadásain mutatja be utoljára a Világvárosi bűnöket. A színház igazgatósága alkalmat akar nyújtani azoknak is a nagykonceptiójú szociológiai mű megtekintésére, akiket hétköznapiakon távol tart a munka a szórakozástól és a tanulástól s ezért tüzte ki a Világvárosi bűnöket a vasárnapi műsorra. Különösen fel kell hívni a munkások figyelmét a kinematografiának eme hatalmas művére, amely a történet beállításával a társadalom romlottságának problémáját viszi a néző elé. Nem csak szórakozást nyújt a Világvárosi bűnök bemutatása, hanem tanulságos

tapasztalatokat. Megjegyezzük, hogy bár a kép cselekményét realizmussal játszik meg a szereplő színészek, annak dacára nincsen benne olyan jelenet, amelyet fiatalabb fiúk és leányok nem nézhetnének meg. A Világvárosi bűnökön kívül még több érdekes mozgókép egészíti ki a műsort. 177

* A nagyváros fertőiből című hatalmas szociológiai drámát vasárnap mutatja be utoljára az Uránia-színház. A nagyhatású drámát kolosszális érdeklődéssel fogadja a közönség és minden előadást zúfolt nézőtér előtt tartják meg. A művészi előadás elementáris erővel hat és nincs olyan ember, aki a kép hatása alól kivonhatná magát. A nemes tendenciájú kép méltóan illeszkedik be abba a szociális jelentőségű csoportozatba, mely a bűnösök világát tárja elénk és a mételetől igyekszik megóvni a társadalmat. Itt említjük meg, hogy szerdán ismét szenzációs érdekességű mozgófényképet mutat be az Uránia. Szinre kerül a Karin Michaels regénye után készült dráma, A veszedelmes életkor, mely a negyven éves asszonyok pszichológiáját tárgyalja. 175

Kurz Zelma megválnak a bécsi operától.

— Egy megtagadott szabadjegy következményei. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Bécs április 8.

A bécsi udvari opera új igazgatója Hans Gregor és a színház világhírű énekesnője Kurz Zelma között tegnap konfliktus támadt, melynek következményeképpen az énekesnő kiválnak a Hofoper kötelékéből. A konfliktus oka meglehetősen csekély dolog: egy szabadjegy, amelyet a művésznőtől megtagadtak.

A császárváros művészvilágát élénken foglalkoztató affér részletei a következők:

Tegnap volt Strauss Richárd „Rózsagavallér“-jének főpróbája. A premiére Kurz Zelma még egy szabadjegyet kért Wiementhal főrendezettől a nővére számára. A rendező elment Hans Gregor igazgatóhoz, akinek elmondotta, hogy Kurz még egy szabadjegyet kér a premiére és kijelentette, hogyha nem kapja meg, nem énekel. Minthogy az udvari operánál régi elv, hogy premierre senkinek nem adnak két szabadjegyet, Gregor azt felelte:

— Ha énagsága nem énekel, el fog menni!

Ez a főpróba első felvonása után történt. A függöny felgördült, hogy megkezdjék a második felvonást, de Kurz nem jött a színpadra. Eltávozott a színházból. Aztán elküldte komornáját az igazgatóhoz és magához kérte. Az igazgató erre azt felelte, hogy ő nem szolgál, aki parancsszóra jelentkezik. Ekkor az énekesnő maga ment el hozzá. Gregor feléje nyújtotta kezét, de Kurz Zelma nem fogadta el és így szólt:

— Önért küldtem. Miért nem jött el?

— Nagyságos asszonyom — felelte az igazgató — kérem kiméljen meg a választól.

— Wiementhal ur gorombáskodott velem, panaszkodott Kurz Zelma — mert még egy szabadjegyet kértem tőle.

— Meg fogjuk indítani a vizsgálatot — mondotta Gregor — de már most mondhatom, hogy Wiementhal urnak nincsen rendelkezési joga.

A művésznő ekkor kijelentette, hogy amennyiben nem kapja meg a jegyet, nem énekel az első előadáson. Az igazgató írott nyilatkozatot kért tőle, mire az énekesnő megírta, hogy a legutóbbi napok izgalmai miatt orvosi kezelés alatt áll és szabadságot fog kérni. Gregor erre hozzáküldte a színház orvosát, aki kon-

statálta, hogy a művésznő annyira izgatott, hogy nem tud fellépni.

Békétárgyalások indultak meg. A művésznő azt követelte, hogy az igazgató és a rendező kérjenek tőle bocsánatot. Minthogy erre hajlandók nem voltak, a tegnap esti premieren Forstel kisasszony vette át Kurz Zelma szerepét „Zsófiát.“ Az előadás alatt hirtelen megjelent a művésznő és egy földszinti páholyból végighallgatta az operát. Erre Gregor újból odaküldte hozzá az orvost, aki megvizsgálta, s kijelentette, hogy a művésznőnek nincsen semmi baja és bátran felléphet.

Az énekesnő ugylátszik az éj folyamán meggondolta magát, mert reggel jelentkezett az igazgatónál azzal, hogy hajlandó játszani, azonban Gregor kijelentette, hogy szerepét mással töltötte be. Erre a művésznő ma benyújtotta lemondását.

A művésznő egy újságíró előtt kijelentette, hogy miután az igazgató az ő szerepét mással játszattja el, kénytelen volt elbocsátását kérni. Ebben a szezonban még fellép, de azután már nem.

Ejjel még ezt jelentik Bécsből: Kurz Zelma kifejezte azt az óhaját, hogy játszani akar a Rózsagavallérban, de az igazgató nem teljesítette kérelmét. Erre az énekesnő ma este azt írta Gregornak, hogy azonnal szeretne megválni az operától; ezt azonban a direktor nem teljesítette. Kurz Zelma még ma este fölkereste Montenuovo főudvarmestert és az ő segédelmét kérte állásától való fölmentéséhez. A főudvarmester azonnal tárgyalt az igazgatóval ez ügyben. Az énekesnő elhatározta, hogy esetleg felségfolyamodvány segítségével eszközli ki állásától való gyors fölmentését.

Harmincezer márkából nem lehet megélni.

— Saját levelezőnkől. —

Berlin, április 8

A német tábornoki kar nevében Von der Goltz tábornagy, berlini hadtestparancsnok panaszos cikket írt amiatt, hogy a tábornoki kar fizetését száz esztendő óta az állam nem javította és hogy eme magas állású férfiak a mai viszonyok mellett csak nehezen tudnak harmincezer márká fizetésükből megélni. A tábornagy a következőket írja:

„Egy vezénylő tábornok harmincezer márká fizetést, lakást és nyolc óra lőtartást kap. Ez egész türethetően hangzik, ha összehasonlítjuk a régi polgári jövedelemmel, amikor egy harmincezer márká jövedelemmel bíró kereskedőt gazdag embernek mondtak. Ezt a fizetést 1814-ben szabta meg Frigyes Vilmos és azóta nem változott.

Ebből a harmincezer márkából azonban levonnak: hétszázhusz márká irodapénzt, ezerkétszáz márká adót, továbbá az özvegyi pénztárra, élet- és egyéb biztosításra, továbbá mindenféle jókony és közhasznú egyesületek részére. És ez nem is kis összeg, mert a kerület legmagasabb katonai személyiségének ebben is jőpéldával kell előljárnia, minthogy mindenki úgy gondolkodik: ha ilyen urak nem teszik, hát ki tegye. Azt hiszem, nem tévedek, ha azt mondom, hogy havonta legfeljebb kétezer márká jutna háztartásra, családi és egyéb kiadásokra. Mem szabad elfelejteni, hogy ebből fogatot is kell tartanunk, és az állam csak abrakot és istállót ad. Lovakat, kocsit, lószerszámot, takarót és sok egyebet magunknak kell beszerezniünk és eltartanunk. A hátszlovak mellé egy különösen drága istállómestert kell tartanunk, aki ugyan altiszt, de nem szolgál a csapatnál és nem élhet meg a zsoldjából, s akinek egy parancsnokló tábornok harmine márká kavi

fizetésnél kevesebbet nem adhat. A fogat bakjára kocsis való, akinek Berlinben vagy más nagyobb városban legalább százhusz, vagy százötven márkát kell fizetni havonta. Én például a kocsisomnak százharmincöt márká fizetést és harminchat márká lakáspénzt adok. A nyolc ló mellé istállófiut is kell tartani. Azt sem szabad elfelejteni, hogy az istállóban nem igen szoktak takarékoskodni, mert: „ha ezek az urak nem fizetnek, akkor ki fizessen“, szokták fülem hallatára ezek az ifjak hangoztatni.

A parancsnoksági irodában két ordonáncaltisztet tartok, akiket én látok el élelemmel, de milyen élelemmel: „mert, ha a szegény katona a parancsnokló tábornok ur házában se egyék jól, akkor hol“, gondolják egész joggal az ordonáncaltisztjeim. Sőt készpénzben is kapnak tőlem havonta pótlékot.

A tábornok egyik fia sajnos, öregebb hadnagy, a gárdánál szolgál és nős. Ez évente 2500 márká pótlékot kap hazulról, ami ugyan nem valami fényes segítség annak, aki „a legjobb körükből származik“, de igen súlyos teher annak, aki adja. A másik fiu a csapatnál szolgál, de egy parancsnokló tábornok fia nem élhet szűkös viszonyok között. Ennek is kell évente legalább 1800 márkát küldeni. Hol vannak a férjhez ment leányok, akik szintén jogot formálnak ahhoz, hogy hazulról kapjanak valamit, úgy, hogy a három kívül élő gyermeknek évente hat-nyolcezer márká elküldetik. Mivmarad a tábornok urnak? Tizenhat-tizennyolcezer márká.

Ugy-e bár „a kedves rokonokról“ nem is beszéltem eddig. Sőt még azt sem említettem, hogy az ember hosszú szolgálati ideje alatt olyan viszonyokba kerül munkatársaihoz és alantasaihoz, hogy bizony nem tagadhatja meg tőlük anyagi támogatását, ha bajba kerülnek.

Hogy mennyire nem könnyű tizenöt-tizenhét-ezer márkából háztartást vezetni, azt bizonyítani sem kell. A parancsnokló tábornoknak társadalmi életet kell élnie, reprezentálni köteles, mert ő a legmagasabb katonai személy egy olyan kerületben, ahol néhány millió ember él. Évente legalább kétszer bált kell adnia fényes vacsorával egybekötve, vagy egy bált és több tánemulatságot kell rendeznie. Ezenkívül kisebb és nagyobb ebédek, nyári vagy kerti ünnepély van soron.

Ezerkétszáz, vagy ezerötyszáz személy fordul meg legalább egyszer évente a házában, nem is számítva azokat, akiket többszörösen köteles asztalához meghívni. Feltéve, hogy mindez a legegyszerűbb keretben történik, ételt, italt, zenét, kiszolgálást, meghívót és egyéb kisebb ajándékokat számítva egy személy legalább öt márkába kerül. Szerencse, hogy a táncoló ifjuság csak cigarettát szív, mert különben a házigazda az egész fizetését ráfizetné „magas és tiszteletparancsoló“ állására.

Azt se tessék elfelejteni azoknak, akik azt kívánják, hogy a hadseregéből a fényűzést száműzzék, hogy a magas állású tisztviselők egész idejüket hivataluknak szentelik és a háztartásukra igen kevés gondot fordíthatnak. A családjukkal csak az ebédnél és vacsoránál találkoznak. Az asszonyok el vannak foglalva a jótékonysággal, az egyletekkel, a szegények és betegek javára rendezendő barárokkal, előadásokkal. A példa kedvéért sem vonhatják ki magukat sehonnán sem és ezért otthon nem vigyázhatnak minden fillér kiadásra. Bizony, akinek vagyona van, az ráfizet, a ki nek nincs, vagy a saját személyes szükségleteit szorítja korlátok közé, vagy adósságot csinál.

Igy él egy vezénylő tábornok harmincezer márká évi fizetésből!

HIREK.

Megfojtott földbirtokos.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Debrecen, április 8.

Vakmerő rablógyilkosság történt mára virradóra Hajduböszörményben. Eddig ismeretlen tettesek megölték egy előkelő földbirtokost, majd pedig a lakását kifosztották.

Hajduböszörmény főutcáján díszes házban lakott Zolnay András gazdag földbirtokos. A hatvanöt éves ember a világtól elvonultan élt, csak a szomszédjában lakó vejével Katik Imrével érintkezett gyakrabban. Vele Imre nevű nyolc esztendő fia ott is szokott aludni az öreg urnál.

A kis fiu tegnap estefelé szokása szerint átment a nagyapjához. Az öreg ur egy darabig elmókázott kedvencével, majd megvacsoráztatta és lefektette.

Ma reggel nyolc óra tájban Katikék cselédje szokása szerint reggelit vitt az öreg urnak, de amint szobájába lépett, bámulva látta, hogy Zolnay ágya érintetlen és a földbirtokos nincs a szobában. Kérdezősködött a kislitól, de ez nem tudott semmi felvilágosítást adni. Erre a cseléd bejelentette a dolgot gazdájának és az öreg ur keresésére indultak. Átkutatták az egész házat és a borpince egyik ablakában megtalálták az öreg ur kalapját. Hamarosan megtalálták Zolnayt is holtan. A pinceablakon keresztbe tett ásórá hurok volt erősítve, azon függött Zolnay holtteste. A nyakára kötött hurok olyan erős volt, hogy vagy négy centiméternyire belevágódott a meggyilkolt ember nyakába.

A tettesek után nem maradt más a helyszínen, mint egy fél liter bor és néhány szál gyufa. Ebből a nyomozó hatóság arra következtet, hogy a gyilkosok borvásárlás ürügyével csalták az öreget a pincébe, még este kilenc óra tájban. Az is lehetséges, hogy előbb megfojtották s csak azután akasztották fel, hogy a dolgott öngyilkosságnak tüntessék fel.

A tettesek miután Zolnayt megölték, behatoltak a lakásba és a pénzszekrényt kirabolták.

A rendőrség azt hiszi, hogy a rablógyilkosságot cigányok követték el. Érdekes, hogy most egy éve özv. Csupor Kovács Józsefnét hasonló módon rabolták ki és gyilkolták meg.

— Az időjárás. Változékony idő, hőemelkedéssel és sok helyütt, főleg nyugaton meg délen csapadékkal. Sürgönyprognózis: Változékony, enyhébb, sok helyütt csapadékkal. Déli hőmérséklet: 4-2 C°.

— Tisza István gróf utazása. Budapestről jelentik: Tisza István gróf ma két heti tartózkodásra Gesztre utazott, ahol a husvéti ünnepet családja körében tölti el.

— A kereskedelmi miniszter állapota. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter állapotában örvendetes javulás állott be. A kereskedelmi miniszter mindazonáltal husvét előtt már nem jár be hivatalába, hanem csak lakásán intézi el a fontosabb aktákat.

— Az új főudvarnagy. Bécsből jelentik: A király az elhunyt Cziráky Béla gróf helyére Zichy Ágostot nevezte ki udvarnaggyá, aki a német trónörökös pár hónapi fogadtatásánál már funkcionálni is fog. Az új udvarnagy holnap délelőtt teszi le esküjét a király előtt.

— Bankközgyűlés. Az Aradi Közgazdasági Bank r. t. folyó hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza I. emeleti tanácstermében alakuló közgyűlést tart.

— Apponyi Albert egyetemi tanársága. A budapesti királyi magyar tudományegyetem jogi kara tudvalevőleg néhány nappal ezelőtt tizenhét szavazattal négy ellenében elhatározta, hogy Apponyi Albert grófot meghívja a magyar közjog tanárának. A jogi karnak eme határozata ma került az egyetemi tanács elé, amely egyhangulag hozzájárult ehhez. Az egyetemi tanács az ezidei rektor, Genorsich Antal dr. elnöklésével ült össze ma délelőtt tíz órakor. Az ülésen a tanács tagjai teljes számban jelentek meg és pedig a rektor, prorektor, a fakultások dékánjai és prodekanjai, összesen tizen. A jogi kar határozatát Margittay Antal dr. tanácsjegyző terjesztette elő. Az elnöklő rektor ezután felhívta a tanács tagjait, hogy terjesszék elő véleményüket. Az összes fakultások képviselői felszóltak. Egytől-egyig nagy lelkesedéssel nyilatkoztak Apponyi Albert gróf érdemeiről és a nemzet dicsőségét gyarapító működéséről. Valamennyien elismeréssel adóztak a jogi kar gyönyörű gondolatáért, hogy Apponyit meghívta az egyetem katedrájára. *Egyetlen szó nem hangzott ellene*, s amikor az elnöklő rektor szavazásra hívta fel a tanács tagjait, egyhangulag járultak hozzá Apponyi meghívásához. Az egyetemi tanácsnak ezt a határozatát most felterjesztik a kultuszminiszterhez, aki viszont a királynak tesz előterjesztést Apponyinak egyetemi tanárrá való kinevezése iránt. A kinevezésnek most már nem lehet akadálya, mert az egyetem autonóm jogával élt, amikor Apponyi Albert gróf meghívását elhatározta.

— Prohászka püspök Aradon. Valahányszor Prohászka Ottokár püspök Aradra jön, az a pár nap mindig ünnepet jelent Arad katolikus társadalmának. A tudós főpap mélyeséges, gyönyörű konferenciái mély hatást keltenek. Aki valaha hallgatták, felemelő érzéssel gondolkodnak rá. Prohászka püspök utoljára két évvel ezelőtt volt aradi hívei körében s tartott több napon át felejthetetlen előadásokat. Az idén az Aradi Autonóm Katolikus Kör meghívása folytán husvét után következő első vasárnap érkezik Aradra s előreláthatólag három-négy napig időzik itt. Ezalatt naponként külön a nők és külön a férfiak részére tart konferenciákat. Az előadások részletes programját a napokban teszi közzé a Katolikus Kör elnöksége.

— Az új katonai érem. Budapestről jelentik: Öfelsége a következő legfelsőbb parancsiratot boesájtotta ki: „Elrendelem, hogy fegyveres haderőim ama személyei, akiknek háboruban teljesített kiváló szolgálataért dicséret elismerésem, illetve békében teljesített kitűnő szolgálataikért megelégedésem kifejezése elhatározásom alapján újlag tudomásul adatik, a bronz katonai érdem helyett az érmét *ezüstből viseljék*. A katonai érdemérem alapszabályai a mellékelt pótlék értelmében kiegészítendő. Ama személyeknek, akiknek dicséret elismerésem, illetve megelégedésem kifejezése elhatározásom alapján már e parancsiratom kihirdetése előtt adott újlag tudtul, az ezüst katonai érdemérem utólag lesz kézbesítve. E parancsiratomat a közös hadügyminiszteremhez, az osztrák, továbbá magyar honvédelmi miniszteremhez intézem, azokat egyben megbízom, hogy a végrehajtás tekintetében intézkedjenek. Ferenc József s. k., Hazay Samu s. k.

— Ezüstéremkereszt a halál után. Budapestről jelentik: A krassószörénymegyei nagy árvíz alkalmával Rosenthál Mór csendőrmester 22 embert mentett ki a halálból élete kockáztatásával. Rosenthál a napokban meghalt, holnap pedig a hivatalos lapban meg fog jelenni, hogy a király ezüst érdemkeresztet adott neki vitézségéért.

— Az aradi országos fényképkiállítás. Az aradi fotoklub második országos művészi fényképkiállításának agilis rendezősége a kiállítás erkölcsi sikerét biztosította, midőn K. Lippich Elek miniszteri tanácsos, Urbán Iván főispán, Varjassy Lajos polgármester, Bohus László báró, Andrányi Károly báró védnöksége mellé még megnyerte a kiállítás Arad társadalmának két illusztris tagját: Fábry Sándor, az Arad-osanádi vasutak vezérigazgatóját, és Ottenberg Tivadar vezérigazgatót, a kamara elnökét, akik a legmesszebbmenő támogatásukat helyezték kilátásba. Az aradi fotoklub választmánya összeállította és felkérte a díj odaitéllő zsűri tagjait is. A zsűri tagjai: Bohus László báró elnök, Kintzig János és Uferbach Jenő festőművész, az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat részéről, Jankó Gyula iparművész, Lócs Rezső városi tanácsos, Kovács Vince Aradváros közművelődési tanácsosa, Variassy Árpád kir. tanfelügyelő; az aradi fotoklub részéről Stengl Andor, az aradi fotoklub elnöke, Rozsnyay Kálmán és Bánfi Miklós, az aradi fotoklub alelnökei és Lukácsy Lajos; Weisz Hugó a zsűri jegyzője. A Budapesti Fotoklub részéről Feledi Dezső gyárigazgató, Müller A. Bertalan, a Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége részéről K. Lippich Elek miniszteri tanácsos és Hoffmann Viktor, a Kamara Klub részéről Bacsa András tanár, iparművész és Grabovszky Arthur.

— Meghívó. A Nemzeti Munkapárt Aradi Köre folyó hó 11-én, kedden este fél 9 órakor a párt helyiségében — régi Lloyd — tea-estélyel egybekötött értekezletet tart, amelyre a kör tagjait ez uton hívja meg az elnökség.

— Főhadnagy-doktor a budapesti egyetemen. Érdekes promóció volt ma délben a budapesti egyetemen. Jogi és államtudományi doktorra promoveálták Kohlmann dr. honvéd főhadnagyot. Az új doktor a promóción egyenruhában jelent meg.

— A Társadalomtudományi Társaság aradi fiókja e hó 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Aradi Kereskedők Köre helyiségében (Szabadság-tér 7. sz. I. em.) választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjait ezuton is meghívja az elnökség.

— Merényletterv az olasz király ellen. Belgrádból jelentik: A Politika azt írja, hogy Rómában elfogtak egy csavargót, a ki azt mondta, hogy ő Predragovics Iván Szmederevóba való szerb anarkista, s hogy az olasz királyt akarta meggyilkolni. Az olasz rendőrség fölkererte a szerb rendőrséget, hogy indítson vizsgálatot. A rendőrség kiderítette, hogy ilyen nevű ember Szmederevóban soha sem volt. A Politika azt állítja, hogy az egész dolog külföldi intrika, hogy az olasz-szerb barátságot megzavarják vele.

— Eljegyzés. Buzáky Gyula az Aradi Vilamosági Részvénytársaság főtisztviselője eljegyezte özv. Somogyi Ágostonné Irénke leányát. (Minden külön értesítés helyett) 1569

— Megtagadott kerékpáradómentesség. Az aradi honvédhuszár osztályparancsnoksága az iránt folyamodott a városhoz, hogy a tisztikar részére engedélyezzen kerékpáradómentességet. A tanács megtagadta a kérelem teljesítését, mert a szabályrendelet értelmében csak ipari munkások formálhatnak jogot adómentességre.

— Elnyert pályázat. Pályázat útján hirdettet pécskai erdő tisztikar építési munkálatait számos pályázó közül Kocz Lajos pécskai építész nyerte el.

— Járda lefoglalás a kávéházak előtt. A tanács ma utasította a mérnöki hivatalt, hogy idejekorán hívja fel ama vendéglősöket és kávézókat, akik a nyár folyamára járdát akarnak foglalni. Kimondotta egyszersmind azt is, hogy csak a díjak előzetes lefizetése ellenében adhat foglalási engedélyt.

— A szabadkőműves főmester nyilatkozata. A képviselőház tegnapi ülésén Polónyi Géza közel három órás beszédet mondott, amelynek legnagyobb részében a szabadkőművesekkel foglalkozott. Támadta öketszemzetköziséggel, vallásellenes működéssel vádolta. Felemlítette Polónyi, hogy a szabadkőműves-páholyok részre szakadtak, egymással viszálykodásban állanak. Végül pedig azzal vádolta meg őket Polónyi, hogy közéleti működéseikben felekezeti szempontok vezérelték őket. Polónyi vádjaira ma a magyarországi szabadkőművesek vezérferfiái válaszoltak. Bókay Árpád dr. egyetemi tanár, a Magyarországi Szimbolikus Nagypáholy nagymestere is felelt. Bókay Árpád dr. a következőket mondta:

— A nagypáholy nem tartja szükségesnek, hogy Polónyinak és a többi képviselő urnak tegnapi beszédeire válaszoljon. A nagypáholy kötelességszerűen örökös azon, hogy a jóváhagyott alapszabályok minden rendelkezését a páholyok megtartsák. Különösen Polónyira vonatkozólag még annyit mondhatok, hogy ő maga mondta, hogy a szabadkőművesek közé tartozott és így tudnia kellett volna azt is, hogy a fogahatom, amit letett, egész életre szól. Hogy fogadalmát és tegnapi felszólalását lelkiismeretében miképpen hozza rendbe, az az ő egyéni dolga. — Azt is mondta Polónyi, hogy egyes közéleti kérdésekben az egyes szabadkőművesek, sőt az egyes páholyok sem mutattak egyforma felfogást. Ez igaz, de természetes is, mert nem is lehetséges, hogy 6000 önállóan gondolkozó ember, mintegy 78 páholy minden kérdésben egyformán gondolkozzék. De nekünk különben is a legfontosabb alapelvünk a gondolat szabadság. Ezt nemcsak hirdetjük, hanem magunk között is szigorúan érvényesítjük. Éppen az eltérő vélemények összemérkezéséből fejlődik ki az a szabadkőműves közvélemény, amely ma — hála isten — a legliberálisabban progresszív irányú.

— A hadsereg bocsánatot kért... Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy Pancsován a huszonharmadik vadászszázalaj harcserű gyakorlatot tartott a szerb templom tornyából. Két tiszt elkérte a torony kulcsát, majd egy csapat katoná a toronyba hatolt és vaktöltéssel ellátott gépfegyverekből lövöldöztek. A nagy zajjal járó harcjáték miatt a templom mellett lévő szerb iskolában beszüntették az előadásokat s egyébként is a görög keleti szerb egyház a katonák gyakorlatozásában a templom profanizálását látta. Jovanovits István, a görög keleti egyház elnöke följelentést tett mind az illetékes katonai hatóságnál, mind pedig a verseci szerb püspöknél. A följelentésre az illetékes katonai hatóság pénteken utasította a huszonharmadik zászlóalj két tisztjét, hogy *kérjenek bocsánatot a görög-keleti szerb egyháztól*. A parancsra a zászlóalj két tisztje megjelent Musitzky Dömén a görög keleti egyház ügyésznél és a templomtornyában tartott gyakorlatokért bocsánatot kért az egyháztól. Az egyház ügyésze ezt a pénteken összeült szerb hitközségi tanácsülés elé terjesztette, amely a bocsánatkérést tudomásul vette.

— Ékszerek a kofferben. Budapestről jelentik: Az 1894. számú rendőr ma délelőtt jelentést tett a VI. kerületi kapitányságnak, hogy Kovács Mihály és Ráda János napszámosok egy koffer, a melyben sok ékszer van, Valentin Béla vaskereskedőnél akarnak értékesíteni. Kaszás Ernő fogalmazó utasítására a két embert bevitte a kapitányságra, ahol most annak megállapításán fáradoznak, hogy miként jutott a koffer a napszámosokhoz. Az ékszerek, amelyek 2000 korona értéket képviselnek, lopásból származnak, de nem a napszámosok a tolvajok.

— Éheznek a templomban. Münchenből táviratozzák: A Jó Pásztor-klastromban éheztek a növendékeket, de a magas falak mögül nem jut ki panasz. Négy nap előtt történt, hogy két fiatal novicia a kert falánál felmászott a fára és a járó-kelöktől siránkozva kért kenyeret. Így derült ki, hogy a Jó Pásztor-klastromban milyen a sorsuk a növendékeknek. A rendőrség vizsgálatot indított.

— Életunt joghallgató. Budapestről jelentik: Lányi Mór volt szabadkai pénzügyi igazgató, Bácsstopolya egykori képviselőjének fia, a 23 éves Lányi Ernő joghallgató Budapesten a sziv-utcai Garcon-szállóban öngyilkoskísérletet követett el. Revolverből a mellébe lőtt és most súlyos sebével a kórházban fekszik. A szülei azt hiszik, hogy idegességből követte el tettét. Lányi Mórnak, aki dúsgazdag ember, tavaly egyik leánya a meszes gödörbe esett és meghalt.

— A föltámadt „halott”. Karácsony előtt történt egy héttel, hogy Bak Mészáros Antal egyszerű egri földművespolgár bement a rendőrségre és elpanaszolta, hogy a fia, Bak Mészáros István, tizennégyesztendős gyerek, eltűnt. Szegény a család, télen, munkaalkalom hiányában kereset sem volt, a gyereket alkalmazásba adták, hogy legalább ruháralót tudjon magának keresni. A fiu azonban valami rossz fát tett a tűzre, alkalmazási helyére nem mert visszamenni, de otthon sem mert mutatkozni. Eltűnt. Bejárta apja, anyja a rokonságot, tudakozódtak utána: a Pista fiut nem látta senki, nem tudta senki, hol, merre járt.

Az apja aztán a kerestetését kérte a rendőrségen. Deák rendőrfelügyelő a panasztétel napján a szomszédos és közeli hatóságoknak el is küldött egy sereg táviratot, közölték a fiu leírását, azt a ruhát, amit eltűnésekor viselt, a rendőri lapokban — de eredmény nem volt, nem találták. Elmult egy hónap, semmi jel, semmi nyom az eltűnt fiuról. Egyetlen gyermek volt, nagy szomorúság támadt a családban eltűnése miatt. Az anyja soványkodott, sirt, éjszakákat virrasztott a gondtól. Januárban aztán elhatározták, hogy megkérdezik a novaji tudós asszonyt a gyerek felel. Az apa, Bak Antal, kiment a tudósasszonyhoz, aki előtt megjelent a fiu holtan, amint fekszik a sírjában egy festetlen koporsóban. Tehát a fiut valahol szerencsétlenség érte, amibe belehalt s eltemették mint ismeretlent. Így állapították azt meg a novaji asszony kalkulálása után. Azonban még biztosabbat akartak tudni. Elmentek a b. ktai jószasszonyhoz is. Az is azokat mondta, amit a novaji asszony, ő is holtan látta a Pista gyereket. No most már csakugyan bizonyos volt, hogy Bak Mészáros István meghalt. Ot hon illoen meggyászolták, az apja gyászfényt tett a kalapjára, az anyja meg bement a paroklára és *engesztelő misét mondott a fiu lelkeüvéért*, majd szentelt gyertyákat vett, elvitte a franciskánusok templomába és Szent Antal oltárán elhelyezte. Januárban történt a tudósasszonyok halottlátása s miután misét is mondtak, gyertyát is égettek, Bak Antalek kezdtek megnyugodni a változatlanban. A rendőrségen is a körözőírások odajutottak azok közé az akták közé, amelyekben már alig van lesztennivaló. Harmadik hónapja pihennek már ezek az akták, mignem aztán tegnap délután az abaujtornamegyei Tadd közseg csendőrsétől táviratot kapott az egri rendőrség, hogy ott feltartóztatták Bak Mészáros Istvánt, aki egri nek mondja magát. Azt kérde a csendőrség az egri rendőrségtől, mit csináljanak a fiuval? Persze, a távirat elment s ma este már haza is hozták a fiut a csendőrség. Elmondta, hogy dehogyan is halt meg, nem volt kutya baja se, Ezerből decemberben Füzesabonyba ment, ahol egy vándor kosárkötőhöz állott be. Ezzel bejárta a felső vidéket, majd elválva tőle, Kassára ment, itt éledgett egész mostanig. Kassáról elment Taddra, az ottani köedénygyarban keresve munkát. Miután azonban munkakönyve nem volt, a csendőrségnek gyanusnak tűnt fel, vallatóra fogták s így mondta el Bak István, hogy Egerből szökött meg.

— Kántorválasztás a reform. egyházban. A megüresedett állásra pályázó kántorok ének- és zeneprobáját vasárnap délután 3 órakor tartják meg a ref. templomban. Eddig 10 pályázó nyújtotta be kérvényét. A szakértő bizottság tagjai: Ferch Ödön, Máday Mátyás, Unger Mór, Zoltay Mátyás tanárok, Vajda Zsigmond és Szántay Lajos presbyterek. Valószínű, hogy a presbyterium a próba után megejtí a választást.

— Tolvaj a templomban. Bécsből táviratozzák: Ma reggel a Szent István-bazilikában tetten értek egy züllött öreg embert, amint a perselyeket fosztogatta. Bezáratta magát éjszakára és enyves madzaggal szedegette ki a perselyekből a pénzt. A tolvaj Hladik, 50 éves cseh ács, aki sok börtönt járt már meg.

— Halálozások. Ma délután fél háromkor szentelték be Aradon özv. Bajezai Beliczey Istvánné holttestét előkelő közönség jelenlétében. A holttestet Békéscsabára szállították, a hol holnap helyezik örök nyugalomra.

Molnár Lászlóné, szül. Juhász Anna április 7-én reggeli 7 órakor, életének 79-ik és házasságának 57-ik évében elhunyt. Az elhunyt urinót ma délután temették el.

— Szétvagdosztá a szeretője fejét. Sárközi Imre, jómódu szentesi gazdálkodó huszéves fia szerelmi viszonyt folytatott Horváth Teréz fiatal cselédleánnyal. A leány ujabban elhidegült a legénytől, aki reggel fölkereste a leányt. Hiába kérlelte, az hajthatatlan maradt. Sárközi erre fölkapott egy ásót és darabokra vágta a leány fejét. A gyilkost a szegedi ügyészség fogházába szállították.

— Eldugulások ellen, melyek a fiataloknál és öregeknél oly gyakran előforduló behurut következményeképp mutatkoznak, a kórházakban a Ferenc József keserűvizet körülbelül kétharmad poharas adagokban használják. Ez a természetes gyógyvizet a belet görcsök okozása nélkül kimossa: a nyelv megtisztul és nagyobb étvágy fog beállni, a nélkül, hogy a gyomor bármilyen módon meg volna terhelve. A valódi „Ferenc József”-vizet a gyógyszerárban valamint a fűszerkereskedésekben árusítják. 24 - XVI.

— Kaland a medvével. Máramaroszigetről jelentik: Csizsár Lajos bányafőnök, Glanczer Artur erdőtiszt és Láner erdővéd kisebb dudra hajtóvadászot tartottak a krácsfalvai erdőben. Vadászat közben hirtelen hatalmas medve bukkant ki a fák közül és nekirontott a vadászoknak. A vadászok nem vesztették el lélekjelenlétüket és valóságos sortűzzel fogadták. De dacára annak, hogy minden lövés talált, a medve csak akkor rogyott össze, mikor már 2-3 lépésnyire volt a vadászoktól és ujabban három golyót kapott a bőre alá. A medve három méterhátszánál is többet nyomott és 21 golyót találtak benne. A vadászok a medvét az aknasuhatagi vadőröknek ajándékozták, akik a husát szétosztották ismerőseik között. Az aknasuhatagi mészárosok voltak az egyedüliek, akik nem örültek a szép zsákmánynak, mert két napig alig tévedt vevő az üzletükbe.

— Garázda magyar katonák. Triestből táviratozzák: Parenzóban a 24. magyar tábori vadászszázalaj ott állomásozó századának legényei e hó 3-án este nagy vérengzést vittek véghez. A zászlóaljparancsnokot áthelyezték Budapestre s bucsuzóul az őrnagy szabadnapot és éjjelig kimenőt adott a legényeknek. Minden koresmában vadász katonák dorbézoltak. Késő éjjel egy csoport magyar vadász a városon végig dülöngött s aki utjukba akadt, karddal támadtak rá. Jöttek a rendőrök, a magyar katonák kirántották oldalfegyverüket s nekik rohantak. Két rendőrt súlyosan megsebesítettek. Az egész város népe fölriadt álmából, mert a garázda legények mindenféle elszéledtek. Végre a kaszárnya készenlete is kivonult egy tiszt vezetése alatt és helyreállította a rendet.

— **Agyonlőtte a feleségét.** Nagyváradról jelentik: Borzalmas családi tragédia történt tegnap a közeli Száldobágy községben. Egy fiatal férfi alig pár hónapi boldog házasság után véletlenségből agyonlőtte imádásig szeretett fiatal feleségét, aki szörnyet halt. A megdöbbentő esetről tudósításunk a következő: Száldobágy egyik legjobbmódu kisbirtokosa, Péli Nagy Sándor pár hónap előtt vezette oltárhoz a falu legszébb leányát, akivel a legboldogabb házasságot élte. Tegnap reggel a fiatal asszony figyelmeztette férjét, hogy a kamarában nagyon elszaporodtak a patkányok és ideje volna azokat kiirtani. Nagy Sándor erre elővette puskáját és feleségével együtt bement a kamarába, ahol megkezdte a patkányirtó vadászatot. Az asszony dévaj kacagással ugrándozott a férje körül és ujjongott, mikor egy-egy kártevő állatot sikerült az urának lepuffani. Közben nyilván asszonyi tréfalkozásból csinyt tervezett, mely tragikusan végződött. A sötét kamarában volt ugyanis egy szalmakazal. Amögé bujt el a menyecske és onnan akarta a férje urát megijeszteni.

— Kuk! Hol vagyok Sanyi? Találj meg! Elbujtam, — tréfalkozott az asszony. Péli Nagy Sándor azonban nem hallotta a felesége hangját. Csak mozogni látott valamit a szalmakazal mögül és abban a hitben, hogy egy patkány akar onnan elfutni, hirtelen eldurantotta fegyverét. Velőtrázó sikoltás hangzott fel:

— Jaj Sándor, mit tettél! Meghalok! . . .

A szerencsétlen ember fegyverét eldobva, kétségbeesetten rohant feleségéhez, akit homlokán ért a golyója. Ölbe kapva sietett vele ki az udvarra, ahol torokszakadtából kiabált:

— Orvost, orvost hamar! Jaj istenem, mit tettem. Megöltem az életem szemé fényét, boldogságát.

A kétségbeesett ember sikoltására összefutott szomszédok vizes borogatással próbálták elállítani a szép fiatal menyecske homlokából a patakozó vért. Hiábavaló volt azonban minden kísérletezés. A szerencsétlen asszony pár pernyi kínos agónia után férje karjai közt kiszenvedett. A tragikus esetről a csendőrség táviratilag tett jelentést a nagyvárad kir. ügyészségnek.

— **Leánykereskedők bandája.** Keszthelyről ávirotozzák: Már néhány hónap óta tapasztalják, hogy Zala, Somogy és Vas megyében csinosabb parasztlányok eltűntek. A határrendőrséget értesítették az egyes esetekről és ez széles körű nyomozást indított, azonban eredménytelenül. A bécsi rendőrség a hét elején lkos kerítés miatt letartóztatta Fried Rudolf és inulek Reginát, akik vallatásuk során beisberték, hogy hónapok óta rendszeresen a Dunántulról szállítanak lányokat Bécsbe és Európa gyobb városába. A bécsi rendőrség értesítette a letartóztatottak vallomásáról a gyékési határrendőrséget s most egész sereg detív kutatót azután, hogy kik szállították az berárut. Annyit már megállapították, hogy a több áldozat Somogy megyéből került ki. A ndőrség azt hiszi, hogy nyomon van, azonban a siker érdekében a nyomozás adatait tiban tartja.

— **Birtokcsere.** A héten Aradon a következő birtokváltozások történtek: Grün Sándorné fia az aradi Damjanich-utca 29. sz. és Berlyi-utca 5. számú házat 17000 koronáért kovits Lévi és neje. — Kádas Antal és iz János eladják az aradi Óracsy utca 7. sz. t 1292000 koronáért Áck Gézának. — Molnár ma és Amália eladják az aradi Vécsey-1. sz. házat 14000 koronáért Kitajka Jás és neje. — Ditrichstein Bernát és neje lk az aradi Flórián-utca 6. sz. házat 13000 áért Varga Róbertnek. — Mócz Jánosné a az aradi Kapa-utca 40. sz. házat 8400 áért Szabó Ferencnek. — Kontor Péter és eladják az aradi Nyul-utca 28. sz. házat koronáért Tóth István és neje.

— **Tavaszi divatujdonságok Fodor és Halász.** Az elegáns férfivilág nagy figyelemmel fóni cég felé, amely a legújabb és leg-abb divatujdonságokat tartja állandóan on. A vásár bizonyára nagy számban a választékos divatujdonságok kedvelőit izléses helyiségeiben egyesíteni. Kalapok, nyakkendők, sétatobok, keztyűk, stb. a ily finom kivitelben más vidéki üzlet-g található fők. Fodor és Halász cég Neumann M. rubatelepe mellett van. A ok szenzáció számba mennek. 1585

— **Üzletáthelyezés.** Van szerencsénk becses vevőinket értesíteni, hogy *élővirágüzletünket a Weitzer János-utcai új leányiskola épületbe (főpostával szemben) helyeztük át.* Főgyeke-zetünk továbbra is, hogy legszebb virágainkkal mindég legjutányosabban igen tisztelt vevőinket legjobban kielégítsük. Kivá ó tisztelettel *Pauzár Sándor és neje, mű- és kereskedelmi ker-tész.* 1572

— **Ridikul, kizitaska újdonságok, bőröndök, sportcikkok, tenniszverők, labdák és hálók futbal, fűleslabda, sétatobok, illatszerek, kölni vizek, hajvizek, fogporok, mosdószappanok, kefe, fésű és pipere áruk, legnagyobb választékban és legolcsóbban kaphatók Hegedűs Gyula üzletében, Aradon, Andrassy-tér 15.** 228

— **Legújabb női bőrtáskák, oldal, szivar és pénztárcák nagyobb és kisebbszerű uti bőröndök és mindennemű sport cikkek olcsó árban lesznek árusítva Kramarovits József bőröndös üzletében, Szabadság-tér 3. Javításokat szak-szerűen eszközölk.** 1027

— **Szabó-féle páрмаi ibolya szappan a leg-finonabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcbőrt üdíti, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. páрмаi ibolyaszappan 70 fillér, 3 drb., 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hanzu Nesztor droguistáknál. E szappan egyedüli készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon.** 1081

— **Kertészollók, kertészkek, oltókések és konyhakések dus választékban ugyszintén gör-korcsoyák mérsékelt áron kaphatók, Náder J. késművesnél Andrassy-tért, (Minorita palota.)** 491

— **Figyeljük meg a tavaszi kalap újdonságokat Münz I. elsőrendű uri divat cég modern kirakataiban.** 1206

— **Discretió mellett azonnal és olcsón készit mindennemű írásmunkát és sokszorosítást Ziffer Sándor írógépvállalata Forray-utca, gr. Hunyady-palota.** 682

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér; Vojtek és Weisznál.** 1450

TARKASÁGOK.

✱

(Még nincs tavasz.) Fájdalom, még nincs tavasz, pedig már azt hittük, hogy a gyönyörű, forró napsugarak tartósak maradnak. Legkínosabban érintette a kávésokat és vendéglősöket ez a minden bevezetés nélkül jött téli idő. A kávésok már vérmes reményekkel dörzsoáltak a kezüket a kitünő nyári üzlet gondolatától áthatva.

Az Andrassy-tér egyik kávéháza elé már ki is rakták a kertot: a pompásan imitált pálmákat és a dézsákban felnevelt leandereket. Egyszerre azonban téli idő következett és a sötét felhőkből úgy zuhogott alá az eső, mintha soha se derülne ki. A kávéháztulajdonos szomorúan nézett föl az égre, aztán előhivta a szolgálakat és zordonan adta ki az utasítást:

— Vigyétek vissza a padlásra a Rivierát.

(A férj tisztán lát.) Egy aradi kereskedő, akiről köztudomású, hogy a felesége a legdrágább kalapokban jár, a minap zilált frizrával és kuszált bajuszszal ment haza. Sok dolga volt a boltban és nem volt annyi ideje, hogy rendbeszedje a külsejét, mielőtt haza megy. Legnagyobb csodálkozására a felesége e szavakkal fogadta:

— Drágám, ma pompásan nézel ki. Milyen szépen áll a hajuszod. Ma egészen fess fiu vagy.

— Komolyan mondd ezt?

— A legkomolyabban.

A férj haragosan felelt, mint aki megértette a helyzetet:

— Nahát én meg egész komolyan mondom, hogy nincs pénzem az új kalapokra.

(Az ősi vér.) Az elemi iskolában a ragadozó állatokról volt szó. A tanító megkérdezte Ignációt, az okos kis fiútól, akinek a papája fűszeres.

— Mondd fiam, miért ragadozó állat a farkas?

A gyerek néhány pillanatig gondolkodott; nem tudott felelni, de aztán kivágta magát.

— Azért ragadozó, mert annak már olyan a természete.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Kártérítési pör.** Jandó Pálnak évekké elelőtt patikája volt Nagybuttyinban. Halála után a patikát Bíró Lajos vette bérbe, majd minthogy Bíró időközben Kristyórra költözött, Ormy Miklós lett a patika bérője, aki a Jandó örökösök javára hűségesen befizette az évi bért az aradmegyei árvaszéknek. Bíró Lajos azon a címen, hogy ő a patikába körülbelül ötezer koronát befektetett, azzal a kéréssel fordult az árvaszékhez, hogy az Ormy által fizetett évi, bérből utalják ki neki ezt az összeget, mely a Jandó örökösökkel kötött megállapodása szerint neki jár. A gyámügyi felelőviteli bizottság Bírot elutasította kérelmével és mikor az örökösök nagykorúakká lettek, kiutalta részükre az időközben összegyűlt összegeket. Bíró felel-bezett a belügyminiszterhez, aki azonban a felel-bezést elutasította. Bíró azonban nem nyugodott bele a dologba és most kártérítési keresetet indított a gyámügyi felel-beviteli bizottság ama tagjai ellen, akik kiutalták a Jandó örökösöknek az Ormy által fizetett bérösszeget. Ebben az ügyben a tanúkihallgatás e hó 29-én lesz megtartva.

§ **Geöcze Sarolta vádja.** A budapesti büntetőjárásbírósnál Baló Lajos járásbíró ma tárgyalta Bodi Ferenc iskolaszolga pörét, aki Geöcze Sarolta iskolaigazgatónő, az ismert klerikális agitátor 114 korona elikkasztásával vádolt. Bodi Ferenc, aki már körülbelül husz éve áll az iskola szolgálatában, még hónapokkal ezelőtt megbízást kapott az igazgatónőtől, hogy több számlát egyenlitsen ki. Erre a célra pénzt is adtak neki és a segélyalap takarékkönyvét, hogy abból 57 koronát vegyen ki. Bodi, miután elvégezte a megbízást, elszámolt az igazgatónőnek. De két hónapra rá az igazgatónő kérdőre vonta, hogy miért vett ki a segélyalappól 57 koronát, holott azzal bizta meg, hogy ugyanennyit tegyen be. Együttal felszólította, hogy számoljon el erről a pénzről, illetőleg térítse meg az összeget. Bodi azzal védekezett, hogy ő kivételre kapott megbízást és az összeget kifizette. Az igazgatónő ezt nem fogadta el és miután az iskolaszolga ezelőtt két hónappal végzett kiadásairól nem tudott elszámolni, fegyelmi eljárást indított ellene és följelentette sikkasztásért. Bodi Ferenc a járásbírósnak mai tárgyalásán hivatkozott huszesztendőss becsületes munkájára, a tanúk egybehangzó mentő vallomására és arra, hogy az egész üldöztes az igazgatónő részéről számá-lyes rosszakarat és kérte a fölmentését. A bíróság az ügyész és a védő meghallgatása után Bodit, miután a sikkasztás nem nyert beigazolást, a sikkasztás vétsége alól fölmentette. Az ügyész az ítéletbe belenyugodott, de a védő föllebbezést jelentett be.

§ **Aki a királytól kéri, hogy fizesse meg a kortesköltséget.** Szabadkaról írja: Skenetz Mihály renitfalvai korcsmáros a szabadkai képviselőválasztás után egyszerre azzal állott elő a munkapárt vezetőségének, hogy neki a

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatása. — Természetes vasmentes savanyuvíz.

• Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Sanyo-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Radolf-rakpart 8.

1911

választás-alkalmával költségei merültek fel, — fizessék azt meg. Elmondotta, hogy ő gyűjtötte a reinitzfaivi szavazókat s közben merültek fel költségei, mert a szavazók ettek-ittak. Azt azonban nem tudta beigazolni, hogy valaki ezzel megbizta volna, sem azt nem igazolta, hogy az ő korcsmájában akár csak egy szavazó is összegyűlt volna, a pártvezetőség tehát nem fizette ki Skerletz borsos számláját. A pörüljárt korcsmáros erre a bírósághoz fordult. A járásbíró elutasította a keresetével. Skerletz felebbezett a törvényszékhez. A törvényszék is elutasította keresetét. A magyar bíróságoknak ez az egyetértése felbőszítette Skerletz Mihályt. Felfolyamodást adott be az ítéletek ellen az ítélőtáblához is, de konstatacióval, hogy neki csak a király adhat igazat, felségfolyamodványt küldött Bécsbe a királynak. Ebben őfelségét kéri, hogy utasítaná a szabadkai munkapártot, hogy fizessék ki azt a pénzt, amit Skerletz követel. Azonban mindhiába. Ugy látszik a király is munkapárti, mert visszaküldte Skerletz felségfolyamodványát. Minden szó és minden megjegyzés nélkül. Skerletz most valószínűleg a papához apellál.

VITA FORRÁS

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek, köszvény, hólyag- és vesebetegnek.
Félfőhár VITA-forrás a gyomorfégést azonnal megszünteti.
A vállalat tulajdonosa: 1556
„CONSUM“ kereskedelmi részvénytársaság
Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10—13.
Pórkutár: Nagy Farkas cégnél Aradon.
Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerárban.

MULATSÁGOK.

(=) Műkedvelők estélye. A pankotai Allami elemi iskola tantestülete és a „Pankotai Dalkör“ fele részben a szegény iskolás gyermekek segélyezésére, felerészben a dalkör alapjára április hó 17-én a „Fehér-Kereszt“ szálloda nagytermében hangversenyyel egybekötött jótékony célú táncmulatságot rendez. Műsora a következő: 1. Népdalegyveleg. Éneklő a dalkör. 2. „Mi a haza“ — melódrama. Szavalja: Uri Lajos. Zongorán kíséri: Régenhold János. 3. Wieniawski: Phantasie. Hegedűn előadja: Szántó Manó. Zongorán kíséri: Gombos Antalné urasszony. 4. „A bogár és a rózsza.“ Ének. Előadja a vegyeskar. 5. Abránd a „Büvös vadász“ operából. Zongorára ártta: Sydney Smith. Előadja: Abfall Mariska k. a. 6. a.) „Kérelem.“ Mayer Helmund Erik-től. b.) „A madár az erdőben“ Taubert Wilhelm-től. Éneklő: Popp Vilmosné urasszony. Zongorán kíséri: Gombos Antalné urasszony. 7. „Az anyai szív.“ Költemény. Kiss Józseftől. Szavalja: Hajdu Lajosné urasszony. 8. „Tréfás férfikar.“ Éneklő a Dalkör. Az énekkar. Vezetője: Régenhold János. Tagjai: Balogh Erzsébet, Balogh Rózsai, Borrell Katalin, Brummer Ilonka, Duffek Vilma, Fertsik Berta, Fertsik Teres, Husz Katica, Horvát Blanka, Katona Paula, Keller Mariska, Kovács Anna, Keller Ida, Keller Agnes, Kaiser Cecília, Kovács Lujza, Lopos Juliska, Laza Irma, Lesztár Jolán, Lucz Teréz, Lucz Mariska, Marksteiner Erzsébet, Muzska Erzsébet, Nagy Róza, Plóder Magda, Papp Auróra, Reinmüller Ilonka, Rtefala Erzsébet, Stiegelmayr Teréz, Stefala Vilma, Stöcklein Berta, Sefcsik Mariska, Stoltz Irénke, Szabó Ida, Szoboszlai Vilma kisasszonyok. Donna-well János, Danna-well Miklós, Duffek János, Gebei János, Gombos Antal, Horvát József, Kővágó Lajos, Kaiser János, Mihalek Károly, Reinmüller Károly, Schmidt István, Szabó Gyula, Ury Lajos, Wolf Péter, Wagner Károly ifj. Zehe Ferenc ifj.

Egy hölgy

436
aki bőrének egészségben tartására figyelmet fordít, különösen a nyári szeplők eltávolítására, a bőr puhántartására és fenér taint-jére és ezt meg is akarja tartani az csakis Stecken-pferd-Lilientej szappannal mosakodik a (lófejű bot védjeggyel) Bergmann és tea cég Teschen a/E. gyárából. Darabja 80 fillér, amely minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az „Aradségi Ifjúsági Egyesület“ megalakulása. Megirtuk, hogy Aradon a Ségá külvárosi községi iskolával kapcsolatosan ifjúsági egyesület van alakulóban, amely egyesület az első, az ily irányú intézmények között nálunk. Ez az egyesület f. hó 5-én tartotta és alakuló ülését, amely alkalommal a pártolók az érdeklődőkön kívül mintegy 50 iparos ifju vett részt. A tisztikart a következőképen választották meg: Igazgató: Szántó Lajos, elnök: Szarka László, alelnök: Bors Sándor, jegyző: Kapp László, pénztáros: Bucskó Emil, könyvtáros: Sírán Demeter. Választmányi tagok: Ársza Abrahám, Barna Mihály, Bota Demeter, Dreicsin János, Fábán Imre, Hanga Demeter, Murza Henrik, Rác Géza, Tyrttyán Illés, Ezzel kapcsolatosan az egyesület megalakító Szántó Lajos és Szarka László a következő kérelemmel fordulnak Aradváros nemesszívü közönségéhez:

Felhívás és kérelem! Kérjük Aradváros nemesszívü közönségét, hogy a maga érdeklődésének melegével karolja fel ifjúsági egyesületünket. Hiába a kertész gondozó keze, ha hiányzik az éltető meleg, a ragyogó fény. Már pedig ifjúsági egyesületünknek társadalmunk érdeklődése éppen az, ami a virágnak a napfény, hogy el ne sorvadjon. Azt a munkát, amit iskolánkban végzünk, félben hagyni bün volna akkor, amikor azok, akik tőlünk kikerülnek, éppen a legtöbb gondozást igényelik. Ne tegyük ki ifjainkat az élet zivatarainak, mielőtt szívök, lelkök virágai ki nem fejlődtek, meg nem erősödtek. A magyar állam kulturális feladatának megvalósításához ifjúsági egyesületünk támogatása, erősítése az elsőrangú teendők közé sorozandó. Kérjük ezért emberbarátjainkat, hogy mint pártoló vagy alapító tagok támogassák ezt az intézményt. Pártoló tagja lehet az egyesületnek minden tisztességes egyén, aki az egyesület javára egyszersmindenkorra 20 koronát fizet. Az egyesület helyisége a ségai községi iskola. Arad, 1911. évi április hó 8. Szántó Lajos, közs. ig. tanító egyesületi igazgató. Szarka László, községi tanító egyesületi elnök.

(*) Az Első aradi betegsegélyző- és temetkezési egyesület e hó 9-én vasárnap délelőtt 11 órakor, saját helyiségében (Árpád-tér 5. sz. II. em.) évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait ezuton is tisztelettel meghívja Kohn S. N. elnök.

(*) Az Aradi Magyar Nyelvtérjesztő Betegsegélyző és Temetkezési Egyesület f. hó. 9-én d. u. 3 órakor rendes havi választmányi ülést tart Fábán-utca 12. sz. alatt, melyre a tagokat ezuton is meghívja az elnökség.

(*) Meghívás. Az aradi borbély- és fodrászmesterek szövetsége ezuton is értesíti tagjait, hogy az alapszabályokat a kereskedelmi miniszter jóváhagyta s ennélfogva a szövetség végleges megalakulása e hó 10-én hétfőn délután 3 órakor lesz az ipartestület nagytermében, amelyre a tagok ezuton is meghívhatnak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Helyi előfizető. A kértett tanfolyam tulajdonosa Bitter Mariska Tökölly-tér 5/a.
E—r. Simitás után közölhető.
Születésnapra. Magánhasználatra jó, kedvesen megirt poéma.

NESTLÉ

gyermekliszjtje

vizzel felfőzve csecsemők, gyermekek, valamint gyomorbetegségek régebevált tápláléka

50 év óta kipróbálva és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet tartalmaz.

1 doboz 1 kor. 80 fill., minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Prospektus ugyanott.

6971

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Lloyd társulati választott bíróságok. Szegedről jelentik: A vidéki Lloyd-társulatok kebelében több helyen áru és értéktőzsdék és ezek mellett működő választott bíróságok alakultak. A kereskedelmi miniszter ezeknek a választott bíróságoknak szabályzatait jóváhagyta és a felek ezek illetékességét gyakran ki is kötötték. A szegedi kir. törvényszék előtt most egy kereskedő pert indított egy részvénytársaság ellen, mely azonban kifogásolta a bíróság illetékességét, mert szerinte kikötötték a választott bíróságot. A szegedi kir. törvényszék azonban megállapította a saját illetékességét, kimondván, hogy ezek a Lloyd-társulati választott bíróságok nem olyanok, amelyeknek illetékessége kiköthető volna.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tájékoztatás.

Budapest, április 8.

Amerika 1/4-el magasabb. Kínaiat mérsékelt, vételkódv gyenge. 5 ezer mm. 10 fillérrel magasabb.

Arak 50 kilókénti számítva:

	Déli sárlat	3 órái sárlat
Buda 1911. áprilisra	11.93—11.94	11.99—12.—
Buda 1911. májusra	11.67—11.68	11.77—11.78
Buda 1911. októberre	10.83—10.84	10.85—10.86
Boss 1911. áprilisra	8.2 8 8	8.74—8.75
Rosa 1911. októberre	8.23—8.29	8.28—8.29
Tengeri 1911. májusra	5.67—5.68	5.70—5.71
Zah 1911. áprilisra	9.02—9.03	9.08—9.09
Zah 1911. októberre	7.37—7.38	7.36—7.37

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Apr. 8. —

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	111.30
Magyar koronajárdék 4%	—	—	—	91.4
Magyar koronajárdék 3 1/2%	—	—	—	80.50
Mag. földtörhm. kötvény 4%	—	—	—	92.75
Mag. földtörhm. kötvény 4%	—	—	—	94.—
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	233.—
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	155.—
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	92.80
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	96.70
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	115.25
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	82.90
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	162.—
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	19.20
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	825.20
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	655.75
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	76.—
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	19.—
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	117.374
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	230.824
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	94.80
Magyar áruhátsági részvény kölcsön	—	—	—	23.4

Felölös szerkesztő

BOLGÁR LAJOS.

Végladás!

1258

Csak rövid ideig!

Végladás!

Konyhaberendezési és háztartási cikkekben

Üzletfelosztás végett alkalmi vétel. Műhelyem és jégszekrény nagyrahtáram tovább fejlesztve.

gyári áron jóval alul.

Alkalmi bevásárlási forrás.

KOHN JÓZSEF bádagos, vízvezeték berendező és jégszekrény gyár Arad, Minorita-palota.

Arad, Batthyányi-utca 32. szám. Telefon szám 388.

SALAMANDER

cipők elárúsítása.

1216

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányu cipők aradi kizárólagos egvedárúsítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt viselhet.

Egységárak: Hölgyek és urak részére ... .. 16 K. 50 f.
luxus kivitel 20 „ 50 .

Telefon 312. sz. WEINBERGER JÁNOS, ARAD Telefon 312. sz.

ELSŐRENDÜ CIPŐÁRUHÁZA. TESSÉK A KIRAKATOT MEGTEKINTENI!

6616

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrásy-téri új Lloyd-palotában.
Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma vasárnap, 1911. április 9-én:

1. Löverseny a jégen. Természetutáni felvétel. — 2. A szoknyanadrág. Humoros. — 3. Világvárosi bűnök a mozgóképességét szennázója. Dráma 3 felvonásban. 1000 méteres kép. Érdekesítő képek a világvárosi életből. — 4. Leó a katonáknál. Kacagató.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zartszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér.

Az előadások délután 3 órakor kezdődnek.

A hölgyek köretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni.

Saját zenekar.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

URANIA

mozgófénykép színház.

Műsor 1911. apr. 9-én, vasárnap

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

1. Kellemtelen szimptoma. Bohózat. — 2. A nagyvárosi fertőző. (Világvárosi bűnök.) Irta: Fernande Rouquet. Dráma 3 felvonásban. — 3. A bikaviador. Humoros.

Előadások d. a. 3 órától kezdve.

Utolsó előadás este fél 11 óráig.

Az előadások tartama 3 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal) — — — 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel-
lékállomás) — — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály — — — 151
Nyomda — — — — — 151

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1911. április hó 9-én:

Délután 3 és fél órakor mérsékelt helyárakkal:

Gül-Baba.

Énekes színdarab 3 felvonásban, 4 képből. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzette: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

Gül Baba	Herold E.	Zulejka	Benkóné P.
Lella, leánya	Zalay Margit	Mujkóné	Sütő Manó.
Kucskó Ali	Ladislai J.	Zülfikár	Kulcsár L.
Gábor diák	Rontai B.	A budai bíró	Várnai Jenő.
Mujkó, cigány	Heltai Jenő.	Müezsim	Cseh Ferenc.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor rendes helyárakkal:

C) bérlet C) bérlet

SASFIÓK

(L'Aiglon.)

Dráma 5 felvonásban. Irta: Edmond Rostand. Fordította: Abrányi Emil.

SZEMÉLYEK:

Ferenc, herceg	Kápolnay J.	Gentz	Kulcsár L.
Metternich	Szendrey M.	Camerata	Zalay Margit.
Mária Lujza	Novák Irén.	Lorget Teréz	Harmath J.
A főhercegnő	Kristóf Irén	Lord Cowley	Polgár Béla.
Bombelles	Herold E.	ormester	Mazor F.
Ditrichstein	Keller I.	Flambeau	Keszler Ede.
Báró Obenaus	Szabó Lajos.	Prokesch	Vass Jenő.
Az orvos	Szabó S.	Foresti	Kahler K.
Attaché	Ajtay Ödön.	Sedlinsky	Polgár S.
A szabó	Delly Lajos.	Ferenc császár	Várnay Jenő.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Minthogy Brájer Izidor ur dévai kereskedő üzletét f. évi május hó 1-én átveszem, felhívom mindazokat, akiknél neki tartozása van, jelentsék azt nekem 14 napon belül, mert ellenesetben semminemű adósságért kötelezettséget nem vállalok.

Berkovits Jenő,

Birtán. (Hunyadm.)

1513

Mme Thérèse

vállfűző-készítő

Budapest IV. Semmelweis-utca 2.

Van szerencsém a tisztelt hölgyközönséget értesíteni, hogy mai napon ideérkeztem és a Központi szállodában megszálltam.

Tisztelettel batorokodom ennél fogva a tisztelt hölgyközönséghez azon kérelemmel fordulni, hogy rendelések fölvetelére vonatkozó meghívásait ide a szállodába hozzám intézni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel

1553

Mme Thérèse.

ATLANTIKA

KÁVÉ

TEA és RUM

speciális üzlet.

Esakis itt kaphatók ezen cikkek fűszer és egyéb káros szagtól mentesen. 907

Villanyüzemű kávépörkölő minden órában friss pörkölés.

ARAD, Andrásy-tér 20.

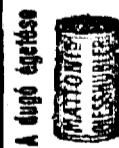
Szemben a vármegyeházzal.

Városi és megyei telefon 609.

6887

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A dugó ágtése a légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, 1846-és mellhártya-gyulladásnál.

Gyorsan pusztul a bőr s ezt Ön bánja.
Ha Fernolendit NIGRIN-jét nem használja.

6835

Reklám nélkül is
mindenki tudja, hogy

Lovas Károly lakás- és ablak-
tisztítónak
porszívó-gépje van, hogy telefon-száma 789.,
hogy Mihály-utca 86b. szám alatt lakik.

888

Legnagyobb
választék
Husvétii
illatszerek
és
öntözőkben.

Hanzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria
ARAD, Weitzer János-utca 2.
Városi és megyei telefon 455.

Legfinomabb
Liköreszenciák
1 liter egy liter finom likör előállításához
60 fillér.

1491

A magyar és német
pótjegyzék megjelent!
Következő
ujdonságok
érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes
kölcsonkönyvtárába:

Kóbor Tamás: Egy test, egy lélek. Szomaházy J: Milliomosok és kalandorok, Schnitzler: Anatol, Mici grófnő, Sienkiewicz: A hős, Mason: A rózsaszínű villa. Lengyel Laura: Máb királyné. Lovik Károly: A préda, Krudy Gyula: A podoloni takácsné és a többiek. Lagerlöf Selma: Egy udvarház története, Caesar és Cleopatra, X: Az árva Mariska napjai, Szerelmehegyiné: A társalgás művészete, Doyle C.: Napoleon, Bródy Sándor: A medikus, Pékár Gy.: A szerencsenek összeesküvése, Bródy S.: Jegyzetek a szerelemtől, Borsszem Jankó naptára 1911. évre, Karin Michaëlis: A veszedelmes életkor, Egó: Kleinmann Márta, Molnár Ferenc: Hétágu sip, Balázsházy P.: Forrongások, Sudermann H: Énekek éneke, Rákosi Viktor: Rejtett zugok, Őszi termés, Kis emberek világa, Croker: A hamupipőke, Kóbor Tamás: Ki a Ghettóból. Heltai Jenő: Kis mesés-könyv.

Németben: Brandenfels Hanna: Der Stallbaron. Bennet Arnold: Das Gespents, Geijerstam Gusztáv: Das Haupt der Medusa. Wassermann Jakob: Die Masken Erwin Reiners, Storch Arthur: Licht und Finsterniss; Die Geheimnisse des Praters, Mihaelis Karin: Das gefährliche Alter, Andoux M.: Marie Claire, Crocker B. M.: Entgleist, Franzos E. K. Die Juden v. Barnow, Zittelmann K.: Vor den grossen Mauern, Georgy Ernst: Theater, Doyle Connan: Ein Duett, Franklin Edgar: Der Meergrüne Wandschirm, Rittland Klaus: Wenn die Fackel sich senkt.

Kölcsondíj: havonként 1 korona
40 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 10 fillér.

A vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban
részesülnek.

A zenemű-kölcsonkönyvtárba
is meglepő mép
ujdonságok érkeztek.

Zeneműkölcsonkönyvtári díj havi 2 kor.,
vagy füzetenként 20 fill.

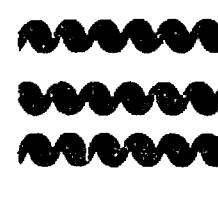
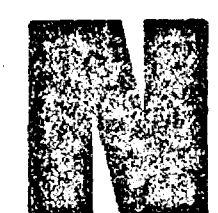
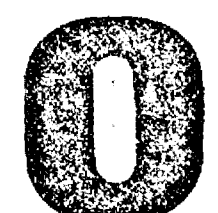
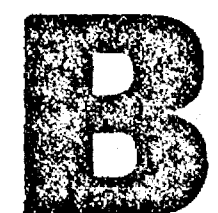
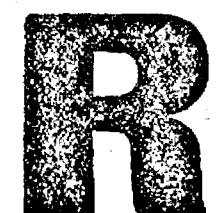
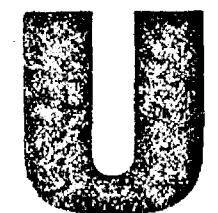
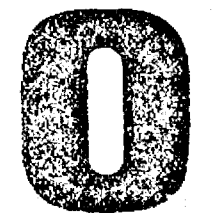
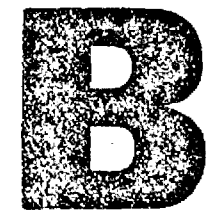
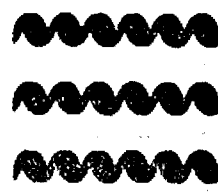
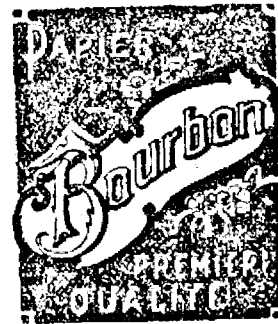
Legújabbak: Szirmai: Testőr. Szerbó-ban. Zarándok. Dr. Rényi: Tavasz dal. Csöndes éjjel, Heidelberg: Palkó! Te drága rajkó! Zerkovitz: Páris feől furcsa szelek fájnak... Lehár: Herceg kisasszony, Fall: Babuska, Syrenen, Farkas: Ninnon levele, Hogy szerettem az elsőt. Fráter L.: Magam sem tudom én... Leéget egy árva kunyhó... Elhagyatva. Hogyha szeretsz... Pap Z.: Négy magyar dal... Dostal: Isteni éj. Kun M.: Dóra! Dóra! Hetényi: Három magyar dal... Pintér: Aranka keringő, Visszaemlékezés, Ilonka keringő. Fall: Édes öregem. Doy Fredrick: Vidd, vidd! Sas Náci: Akáclobos kis falumból. Farkas: Üzenet. Fall: Die erste Tour.

Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papír-
kereskedő Aradon.

381

szines vagy vízi nyomás nélkül, teljesen maradvány
és hammentes, ami által teljesen ártalmatlan.

Gyári raktár nagyban és kicsinybeni eladásra

Szivarkahüvely
Verge szivarka-papir.

HUSSERL M.

dohánykülönlegességi tőzsdéjében.

4565

Uj czipő üzlet!

férfi, női és gyermek czipő kész raktár,
mérték utáni megrendelések, czipő felső-
rész készítesek, tűzése

KLEIN JÓZSEF-dől
ARAD,
Petőfi-utcza sarok.

1318

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNY-
NYIBBEN
EMÉSZTHETŐ

ARZÉNES VIZ
VÉRSEGENYSÉG SÁPKÓR
IDEGGYENGESÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK
ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDŐSRIKIBEN

6994

Az 1868. év óta forgalomban:
Berger gyógy- és hygienikus szappanai.
ÓVAKODJUNK utánszatóktól és más károsítómé-
nyek becaempésztől.

E megjelölések:
Berger kátrányszappana,
Berger glicerín-kátrányszappana, és
Berger kén-kátrányszappana, 1430
Berger gyógy- és hygien. szappanai
cégünk részére mint szobeli védjegyek és azonkívül e
pótlásokkal: **valódi és eredeti** védve vannak.

Minden elárúsító, aki ezen kizárólag valódi és szó-
béli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-
féle szappanok helyett más készítményt csempész be,
megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a
valóság jeléül az
itt lenyomatott
védjegyet és cég-
aláírást viselik.

Tessék tehát ezen két ismertető-jelre ügyelni és kifeje-
zetten Berger-féle szappanokat kérni, mint a következő
cég gyártmányait:

G. Hell & Comp Troppau.
Kapható a magyar-osztrák monarchia és a közhözd gyógy-
szertáraiban és szakbavágó üzleteiben.

SEBEKET

gondosan kell megóvni minden károsítólanságtól

mert elhanyagolás esetén nagyon káros nehezen gyógyít-
ható következményei lehetnek. Immár negyven éve a leg-
kiválóbb kötszerek bizonyul a Prágai háttérben,
megóvja a sebet, megakadályozza a gyulladást és a fájdal-
makat, lehetőleg hat és elősegíti a szövődést és gyógyulást.

POSTAI SZÁLLÍTÁS NAPONKÉNT.

1 tégely 70 fillér, 3 kor. 10 fillér elő-
leges beutalás ellenében 4, 7 ko-
rona ellenében 10 tégely külsők
az osztr. magy. monarchia minden
állomásra.

Vigyázzunk a gyártmány
és a készítő nevére. Árra és
védjegyre. Valódi csak 70 fillér.

Főelárúsító
B. FRAGNER,
es. és kir. udvari szállító
Gyógyszertár „A FEKETE SAS”-HOZ.
Prága, Kleinotto, Ecke, der Heroldgasse Nr. 209.
Raktár Auszria-Magyarország minden gyógyszerészhelyén.
A 4055

Védjegy: „Horgonyt”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított háziassza, mely már sok év
óta legjobb hatásúknak bizonyult károsítólanságtól,
csodái és meghíresései.

Figyelmeztetés: „Száraz hamisítványok miatt be-
vásárlásuk előtt mindig legyünk és csak olyan eredeti
étveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Raktár cégjelével ellátott dobozba van
csomagolva. Az étvegekben K-80, K-1.40 és K-2-
és étvegekben minden gyógyszerészhelyén kapható. —
Főelárúsító: Török József gyógyszerészhelyén, Budapest.
Dr. Raktár gyógyszerészhelyén az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.

3717

EGGER EMULSIO
csak a védjeggyel valódi

Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekeinek EGGER
EMULSIOT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csont-
képződést, fejlődést és táplálást. Hatásos ellenszere a köhögés-
nek, gyomorpanaszoknak. Megbecsülhetetlen fogászati idején.
Hírreves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj pre-
paratum, nincs kellemetlen szaga, jótékony emészthető és
elaját veszi a különböző gyermekbetegségeket.

Egy üveg ára 2 korona a gyógyszerészhelyeken.
Postán 3 üveget bérmentve 6 koronáért a pénz előzetes beutalá-
sával után vagy utólagosan küld:

„Nádor-gyógyszertár”
Budapest, VI., Váci-körút 17.
Ingyen és bérmentve küldjük a minden szülőnek nélkülözhetetlen
újságot: „Milyen védjük gyermekbetegeinket ellen?”
Kapható: Guteri Fildes Kolesman gyógyszerészhelyén és Vojtek és Weiss
droguériájában. 6663

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK**
heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.
Telefon 394. sz. Telefon 394. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.
Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a
körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellené-
ben válaszolunk.

1911. április hó 8.

Keresünk:
Aradra: 2 fűszer szakmabeli segédet.
Vidékre: 3 fűszer, rőtös és rövid, 2 vas és
fűszer, 2 fűszer, vas és rövid és 4 vegyes-
szakmabeli magyar, román és részben német,
tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet és
több tanoncot.

Alánlunk:
1 mérlegképes könyvelőt, továbbá 1 raktárost,
4 fűszer és rövid, 1 vas és fűszer, 2 rőtös és
rövid és 3 vegyesszakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi
Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA 301
Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár igazgató.

Kalmár és Engel
Mótor és Gépgyár

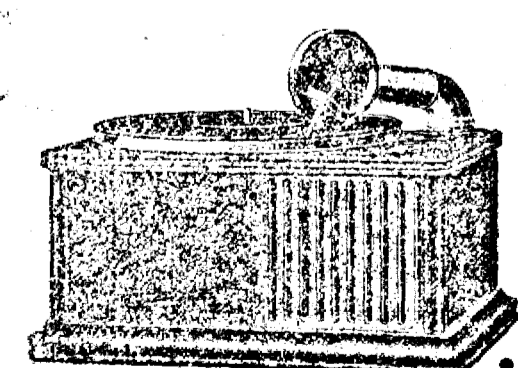
Városi raktár és iroda: BUDAPEST, VI. Úteg-utca 10.
Világhírű! Eredeti! „Benz”

Szivógázmotor telep. — A jelenkor legolcsóbb és leg-
„Benz” nyersolaj motor.

DIBSEL RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány. 6678
Ajánlja benzin-lokomobilos esőplőkészleteit, melyek
bámulatatos egyszerű szerkesztűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. — Műtsé-
vetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

„EUFON”

a legkisebb térfogatú és legolcsóbb töltésér-
nélküli **BESZÉLŐGÉPEK** kizárólagos
egyedárúsítói ARADON 838

Rauch és Szathmári
üveg-és porcellánkereskedőse
József főherceg-ut 9.

ahol kedvező fizetési feltételek mellett, úgy „EUFON” mint PATHÉ rendszerű „EUFON” beszélőgépek
és „hozzávaló” művészi felvételű lemezek kaphatók. Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

FÜSZER-, CSEMEGE- ÉS ÁSVÁNYVIZEK KERESKEDÉSE.

Telefon 311. sz.

Telefon 311. H.

A fekete kutyához.

— Alapított 1882. —

Färber Lajos, Arad

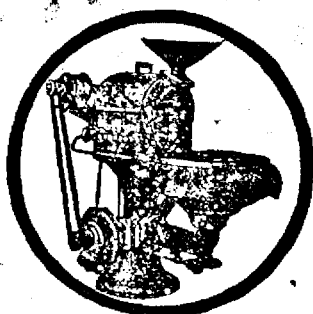
fűszer- és csemege-üzletemben kapható:

Kizárólag általam, saját módszerem alapján, órákókat pörkölt

„Japán-kávé“

mely mindegyre és zamatra minden más fajtát felülmul.

A tavaszi idényre ajánlok ólomzárolt lucerna és heremagvakat, fűmagot, továbbá MAUTHNER-féle konyhakertészeti és virágmagvakat, valamint valódi MAUTHNER-féle takarmányrépa-magvakat. :-:

Szabadalmazott villanyüzemű kávépörkölő.

!!Hirnévre!!

szemek szert tenni az Olosnág tere! Ezt csakis egy érhetem el, ha jó és szép árát olosn adok. — Elvtem eddig is az volt, hogy a legjobbat, a lejjavából, kevés pénzért adjak, amiről már számonan meggyőződést szereztek.

Áruimra még eddig panasz nem volt! Tehát

saját érdekében nézze meg azt a hatalmas választékot

cipő, kalap és uri divat tárgyakat, melyek a tavaszi Saisonn már most megérkeztek.

Kérem, ügyeljen a cégre!

KORÁNYI JENŐ
Szabadság-tér 3. szám.

(A volt Winternitz-féle helyiség.)

Nagy cipőjavító-műhely a vevőkönnyűség rendelkezésére áll. Műrték utáni rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek

Kérem kirekataim megtekintését.

Gyors és pontos kiszolgálás!

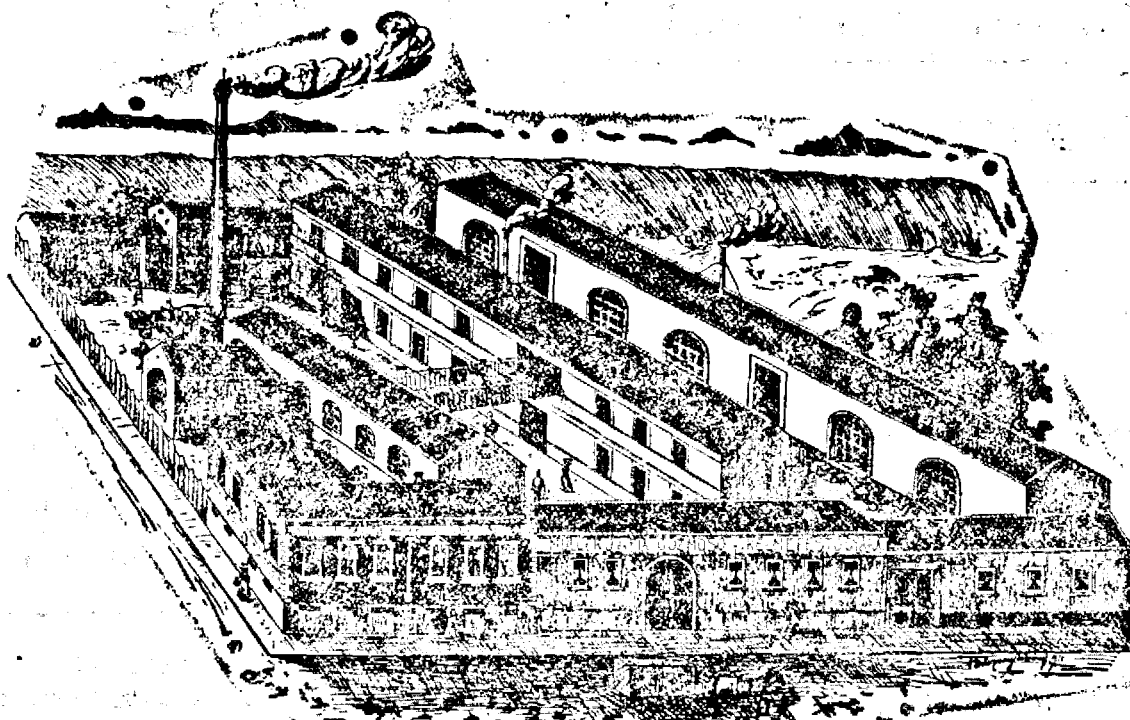
MÜLLER J. ÉS FIA

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógépre

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapított: 1858.

Mindenmű férfi és női felöltőket és ruhákat egészben fest, vagy vegyileg tisztít.

Telefon szám 459.

Ingeket, gallérokat, kézelőket, házi ruhát, kelengyékstb. hófehéren (minden marószert kizárásával) mos és fényesen vasal.

Helybéli gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2—3. SZ. Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal MÜLLER J. ÉS FIA.

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Nagybójt alkalmával

van szerencsém állandóan friss bel- és külföldi sajtokat, olajos és pácolt halműveket, húsvéti kassai sódort saját készítményű körözött lipői túró, Rochefort vajjal, francia halsalátát, valamint az e szakba vágó csemege árukat legelőnyösebb napi árban ajánlani. Legfinomabb tavaszi zolyomi csemege lipői, valamint székely csemege túrót. Likörök, krémek, cognacok, borok, málnaszörp, saláta, olajok,

kaviár, olajbogyó, stb. Viszontárusítók kérik ujonnan megjelent előnyárlapomat.

Kiváló tisztelettel

1555

SCHULTZ LAJOS

Sajt-, vaj- és csemege-kereskedő

ARAD, Weitzer János-utca 9. szám.
TELEFON 763.

TELEFON 763.

5723—1911. kh. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminisster ur 9681/VII. D. 1911. sz. körrendeletével a faszesznek (Methyl alkohol) italok, gyógyszerek és illatszerek készítésénél azokhoz való keverését s ily italoknak, gyógyszereknek, illatszereknek stb. forgalomba hozatalát eltiltotta, miután újabb vizsgálatok megállapították, hogy a faszesz izgató, kábító, sőt halálosan mérgező hatású. A ki ezen rendelet ellen vét és eselekménye vétéséget vagy büntetést nem képez az 1879 évi XL. t.-cz. 1. §-a értelmében kihágást követ el és 15 napig terjedő elzárással és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik.

Sarlott Domokos
főkapitány.

:-: Husvéti illatszerek nagy választékban. :-:

A legjobb minőségű

házi mosószappanok

pipereszappanok, illatszerek,
stearin és templom-gyertyák
ugyszintén mindenféle mosócik-
kek a legolcsóbban beszerezhetők

Lorenz Károly

szappangyárosnál

Arad, Forray-utca.

:-: Husvéti illatszerek nagy választékban. :-:

6317—1911. kh. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy egy előfordult veszteségi eset következtében Aradváros területén levő összes kutyáknak f. é. április hó 1-től számított 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való ellátását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t.-cz. végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. földmivelési ministerium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén: felhívom a közönséget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, amelyek szájkosár nélkül szabadon járnak, a peczér által elfogatni fognak s a törvény szerint kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiirtatnak.

A rendőrkapitányi hivatal, mint I-sőfoku állategészségügyi hatóságtól.

Aradon, 1911. évi április hó 1-én.

Sarlott,
főkapitány.

Városi és megyei telefon 826. sz.

Uj czipőüzlet

folyó évi április hó 1-én megnyilott.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy 28 év óta fennálló cipészüzletemet megnagyobbítottam és ahhoz

1565

férfi-, női- és gyermekcipő

kész áruraktárt rendeztem be,

melyben a vásárló közönségnek szép, jó és olcsó áron nagy választékban, a legfinomabb kivitelben állnak rendelkezésre. — — — Szíves pártfogásért esedez

KLEIN JÓZSEF

ARAD,
Petőfi-utca sarkán.

Egyben a helybeli, úgy a vidéki cipésmester urak tudomására hozom, hogy a mai kor igényeinek megfelelő „felsőrész” műhelyt is rendeztem be és úgy ezek elkészítését, mint mindennemű tűzéseket legszebb kiállításban és legolcsóbb ár szerint elfogadok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Kápolna-
sra 14. sz. alatt levő cipész üzletemben a mai naptól kezdve mindenféle kész

férfi-, női- és gyermek cipők

a legjobb anyagból és a legolcsóbb árak mellett kaphatók. Mérték utáni rendeléseket a legdíszesebb kivitelű a legegyszerűbb kivitelig készítik, ugyancsak javításokat is. Summi sarkok, krémek, fűzők, és cipő szalagok a legnagyobb válaeztékban kaphatók.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri kész szolgálattal 1517

PAPSZT REZSŐ,

CIPÉSZ MESTER.

Hazai gyártmány.

Saját készítmény.

Izléses kiállítás.

Kitűnő anyag.

500 koronát

fizetnek annak, aki
Bartilla-
fogviszénnek használata mellett, úgyszólván 30 fill. valaha ismét fogtájiást kap, vagy a szája bűnik
Bartilla A. Örökös, (H. Winkler)
Wien, 19/1 Bommer-gasse 1. — Kapható
Aradon minden gyógyszerárban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferenc-utca 11. sz. és Vojtek és Weisen.
Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentéssel jövel díjaztatnak. 1401

Szőlőkötöző-fonal

karikás- és zöldhajtás kötéshez eredeti minőségben a legjutányosabb árban kapható:

az Erdélyi- és Bácskai Iparáru Raktár

Reich B. Károly Fia és Társa

cégnél 1484

Andrássy-tér 6. (Yerbos-ház.)

Eladó vendéglő Péterváradon.

Nagyforgalmu, ét- és tánc-teremmel a szükséges mellék-
helyiségekkel, nagy udvar és nagy kerttel és teljes vendéglői berendezéssel házzal együtt családi okok miatt azonnal eladó. Szerb vagy horvát nyelv ismerete előnyös.
Kevesebb pénzzel is kedvező fizetési feltételek mellett megvehető. Bővebb felvilágosítás

Pollák Mihály-tól

ÖTVENES, u. p. Sofronya

(Aradmegye) kapható. 1352

AKI
zamatot, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 80 fillérért egy üveg 1524

Rumkivonatof.
Ebből a rajta levő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:
Földes Kelemen
gyógyszerésznél

Mentholin-crème

ellismert leghatásosabb szer, csusz, köszvény és neuralgiából eredő fájdalmak ellen. Ára 2 korona.

Elnyálkásodás, rekedtség, köhögés ellen használja a kitűnő összetételű

mell teát.

Egy doboz ára 50 fillér.

A szoba levegőjének felfrissítésére legalkalmasabb

a fenyőillat.

Ára 1 korona 20 fillér.

Kitűnő zamatu tearumot készíthet házilag

a Rozsnyay-féle Rumessentiával.

— Egy liter készítéséhez elegendő adag ára 30 fillér. —

Kapható

Rozsnyay Máttyás

gyógyszerárban

411

Arad, Szabadság-tér.

Kitűnő nyálkaoldó és diuretikus szer
Tisztán vagy berraligen kellemes ádító gyógyital a

Málnási borvíz-forrás

természetes alkalikus savanyúvíz.

Kész a
Málnási "SICULA" R.-I. Málnásfürdő Háromszék M.
Főraktár Aradon i Rubinstein M.
Telefon 100. sz.
Ára 1 literhez hához vve
Fogorvival 20 fillér.

Telefon szám 748.

Telefon szám 748.

Vizvezeték és csatornázás berendező műhely,

hol mindennemű csatornázást, fürdőt, klosettet, szivattyut, ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközölöm helyben és vidéken. 24 évi tapasztalataim, ugyancsak 14 évi aradi működésem elég bizto síték tisztelt rendelőimnek, hogy az elvállalt munkát szakszerűen és pontosan eszközölöm.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Mókos Márton,

szerelő-mester 1445

Petőfi-utca 4. szám.

Urak figyelmébe

ki akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelési kényyszer nélkül nagy bel- és külföldi szövet raktáramat az

Angol uri szabó üzletében

Deák Ferenc-utca 40. sz. (Dr. Winter-féle házban) nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású zakó öltöny vagy felöltő, finom szövetekből kifogástalan kivitelben, mérték után részletfizetésre is kapható. 1308

Becsés pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

Stern Cecilia

kész női és gyermekruha üzlete

— Arad, Forray-utca 2. szám. —

Ajánlja a vásárló közönség viszes figyelmébe

saját készítményű legdivatosabb női bluz,
— pongyola, alj és kosztümeit,
melyek állandóan dus választékban, legolcsóbb árak mellett kaphatók.
Mértékutáni rendeléseket gyorsan és izlésesen készítek. Gyász-
ruhák 4 óra alatt készülnek. 1298

Krassó-Szörény vármegye alispánjától.

9484—1911. alisp. szám.

Pályázati hirdetmény.

Krassó-Szörény vármegye közönsége által létesített szegényházhoz évi 360 korona kezdőfizetéssel, lakással, fűtéssel világítással és teljes ellátással rendszeresített

főápolónői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A főápolónő kötelessége és teendői a szegényházi szabályrendelet és illetve a szegényház házirendjéből folyólag főleg a szolgaszemélyzet ellenőrzése, a házirend fentartása, a raktár kezelése és az esetleges sebkötéseknél való közreműködés.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy erre vonatkozó írásbeli pályázatukat — az eddigi alkalmaztatásukat igazoló és erkölcsi bizonyítványukkal is felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi április hó 20-ig nyújtsák be, és pedig azok, kik valamely kórház vagy hason intézet szolgálatában állanak az illető kórház vagy intézet vezetőségének útján.

A kórházakban vagy hason intézetekben mint ápolónők alkalmazásban volt pályázók előnyben részesülnek.

Az állás folyó évi május hó 1-én foglalandó el.
Lugos, 1911. évi április hó 6-án.

Issekutz Aurél,
alispán.

1545

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőrázonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, szirtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett.

— ARÁ 1 KORONA. —

Margit-szappan 20 fillér. Margit-pouder 120.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma
ARADON.

1506

Molnár Antal

épület- és bútorasztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (sajátház)

Elvállalja minden e szakba vágó munkák készítését, ugymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kéz butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogás: kér kész szolgálattal 3951

Molnár Antal,
épület és műbútorasztalos.

Jó erkölcsű fiú tanulóknak felvétetik.

Minden versenyt felülmul

jóság, tartósság és olcsó ár tekintetében

Czernóczky Mihály

Kossuth-utca 3. szám

alatti saját műhelyében készült férfi-, női és gyermek cipők fekete- és színes bőrből készítve, ugyszintén félcipők minden fazonban kapható!! 1476

Fajtiszta *riparia portalis* alanyon oltott, elsőrendű, dus gyökérzetű bor- és esemegefajta

szőlő-oltványokat

sima valamint *riparia portalis* szőlőveszőket ajánl elsőrendű minőségben gyökerez és

HÁMORY-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál: 4251

Deák Ferencz-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229

Tisztviselők figyelmébe!

Osztr. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsönügyekben

dijmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

766

Weisz Dániel

épület és műlakatos

1299

Arad, Deák Ferencz-utca 38. szám.

Elvállalok összes e szakmába vágó munkákat leggyorsabb és legpontosabb kivitelben. Iparágamban külföldi és amerikai elsőrendű műhelyekben és gyakran szerzett tapasztalataim folytán módomban van legnagyobb igényeknek megfelelni.

Mérlegjavításokat, átalakításokat és hitelesítést elvállalom.

Költségvetéssel vidéki munkára is díjmentesen, készséggel szolgállok.

PRIBÁN GYULA

férfi szabó
ARAD, Lázár Vilmos-utca.

(Földes paleával szemben.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a **Lázár Vilmos-utcában, egy modernül berendezett**

férfi szabó üzletet nyitottam,

hol mindennemű férfi öltönyöket mértékután a legjobb kivitelben és a legújabb divat szerint készítek. Bel- és külföldi szövetek raktáron. A n. é. közönség pártfogását kéri

1261

Pribán Gyula.**Homok,**

építkezési célokra.

beton kavics

bármily mennyiségben

állandóan

kapható.**Pollák Sándor,****gőztéglagyár Mikalaka.**

Telefon 55-515.

976

Ertesítés!

Van szerencsém egy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönséget tiszteltetéssel értesíteni, hogy **Aradon, Bockó-utca és Háltér sarkán, a Rákóczi-kávéházzal szemben egy teljesen újonnan berendezett**

mosó és fényvasaló intézetet nyitottunk.

Rivállalunk minden e szakmába vágó munkákat, n. m.: gallérokat, kézelőket, fűzfingeket és bármilyen fehérneműket, melyeket hófehérre mosunk. — Egyben tudatom a n. é. közönséggel, hogy 5 éven át a Müller-féle vegytisztító gyár gőzmozgó osztályának vezetője voltam s így abban a helyzetben vagyok, hogy a legnagyobb meglepedésre szolgálom ki b. rendeléimet. — A n. é. közönség szíves jóindulatát és támogatását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Apró István és Társa

tulajdonosok.

440

Nagy mérlegjavító műhely.

**HAMMER
ZSIGMOND**lakatos-, varrógép-, ké-
rékpár- és mérleg-üzlet**Arad, Boros Beni-tér 2. sz.**

Készít minden e szakmába vágó javításokat olcsón és pontosan. Mérlegek hi elcséltését olcsón és pontosan eszközölöm. Mérleg javításokat és átalakításokat vidéken is árkülönbség nélkül vállalok. Varrógép és kérekpárok jutányos árban kaphatók. 1057

Telefon 370.

Telefon 370.

Nélkülözhetetlen háziszer**'Doré' sósborszesz.****A Doré sósborszesz**

az összes használatban levő sósborszeszek közül a legjobb hatásának bizonyult.

A Doré sósborszesz

kifünő eredménnyel használható mint bedörzsölőszer, mindazon esetekben, midőn a bedörzsölést szükségesnek tartják, vagy ott, hol az orvos a bedörzsölést előírja. Különösen mindenféle reumatikus fájdalmaknál, fejfájás, lábfej, oldalszurás, hátfájás és csúszos fájdalmaknál. 431

Belsőleg: 20-40 cseppet cukorra csepeentve kifünő fájdalomcsillapító és gyomorerosító szer**Ára egy eredeti üvegnek utasítással együtt****44 fillér.****Főraktár: HAJÓS ÁRPAD** gyógyszerüzletében,

továbbá: Ring Lajos gyógyszerüzletében és Vojtek és Welez drogueriájában kapható.

Vigyázat a DORÉ névre.**YOGHURT.**

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a **Yoghurt** gyártását megkezdtem és azt naponta saját tehenészetemben termelt frissen fejt és sterilizált tejből eredeti kulturákból állítom elő. Mivel a Yoghurt csak friss állapotban kellemes azért csak az előre megrendelt mennyiséget készítem és azt cca 250 gramos edényekben 20 fillérért hozom forgalomba.

Minden üvegért 20 fillér betét teendő le.

Tájékoztatom megemlítem, hogy Dr. Meschnikoff a párisi Pasteur intézet igazgatója szerint a Yoghurt megakadályozza az erjedési és rothadási folyamatokat a belekben megöli a bél bacilusokat (a rothadó anyagok megmérgezik a szervezetet és siettetik az öregedést) így a Yoghurt egyike azon készítményeknek a melyek az idő előtti megöregedésnek gátat vetnek, illetőleg az élet kort meghosszabbítják.

Ugyanilyen értelemben nyilatkoztak Cohendy, Pochon, Brunon, Guerbet, Duclax stb.

Használják gyomor, bél bajok sápkor, vérszegénység, vese, máj bajok stb. ellen és mint általános tápszert mindenkoru egyőneknek.

G. Földes Kelemen

gyógyszertára és orvosi laboratoriuma

Arad, Telefon.**Új képkeretező műhely Aradon! Képkeretező műhelyt**

Értesítem egy a helybeli, mint a vidéki közönséget, hogy **Aradon, Salacz-utca 3. szám alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő speciál**

nyitottam, hol raktáron tartom a legmodernebb képkereteket dus választékban. 107

Képkeretezéseket saját műhelyemben a legprecízebben készítek. — Elvállalok minden e szakmába tartozó munkákat a legjutányosabb árak mellett. — Üvegezési munkákat szolid árban eszközölök. — Olajfestményeket eladásra elfogadok!

Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel

Freimann József.**Garai Károly**

réz- és vasbutor készítő

Aradon, Zoltán-utca 6.

Készítek vas és rézbutorokat, rug-
ágybetéteket, kocsi üléseket, tűz-
mentes pénzszekrényeket és ezen
szakmába vágó fényezéseket és ja-
vításokat elvállalok. 1067

Fischer Testvéreksod-enyészővet, kerítésfont, szitaárók
és acélodrony ágybetét készítő**Arad, József főherceg-ut 18. sz.**

Gyártótelep:

Kossuth-utca 45. sz. Telefon 657.

Ajánlják minden e szakmába vágó
dolgok állandó nagy raktárát a
nagyérdemű közönség szíves fi-
gyelmébe, melyek versenyké-
pes olcsó árért kaphatók.
Árjegyzéket kívánatra bérmentve kü-
dünk. 743

2000 kor.**jövedelmező**

belvárosi jókarban
levő ház nagy üres
telekkel szabad-
kézből 2000 koro-
náért eladó.

Bővebbet

Hirschfeld Márkus

háztulajdonosnál

Flórián-utca 13.

1485

Denaturált szesz

herdőkben valamint dugaszolt palackokban viszontelárúsítók részére kapható 1519

Donáth Simon
engedélyezett Denaturált szesz nagyáruánál.

Továbbá nagy raktár: saját főzésű törkölypálinka, seprő, szilviorium, rum és az összes édes pálinkákban. Bor.

Kapható: Donáth Simonnál
Telefon 524. sz.

Állami ezüst
éremmel

Pártoljuk a
magyar
kalap ipart.

Megérkeztek a

legújabb női modell szalma kalapok

egyszintén a legújabb divatu saját készítményű szőrtör, kemény- és puha-, férfi- és gyermek kalapok. — Nagy raktár minden színben és divat formában.

Panama kalapok csakis a legszebben vegyileg nálam tisztítottak. — Vidékről 3 darab tisztítás vagy festés végett beküldött kalap portómentesen visszaküldetik. A n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel 1248

Bittenbinder Konrád

kalapos mester

Arad, Deák Ferenc-utca 42.

Vendéglők, kávéházak és fűszerüzletek 418

adásvételét

ingyen közvetíti és sörkölcsonőket leggyorsabban ki-
eszközöl

Leonhardt

Arad, Fehér Kereszt-szálloda.

Barthl János

épület és műlakatos

Arad, Rákóczi-utca 9.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, n. m.: épületvasalásokat, vaskerítéseket, sárrészeket, takaréktűzhelyeket és mindenemű javításokat pontosan és jutányos áron.

Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

1175

Barthl János.

Használt gőzgép és kazán,

a gép Röck, magas nyomású, 40—50 lóerejű a kazán prágaigépgyár részvénytársaság Russton és Társától 120 négyzetméter tüzfelülettel 106 tüzcsővel összes tartozékaival azonnal olcsón eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál 1546

Gécs László gyógyszerész

ARAD, Batthyányi-utca 16a

Telefon 286

Új kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézet Aradon. ::

Értesítés. Van szerencsém Aradváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására adni, hogy Aradon, Mózes főherceg-ut 9. szám és Weisvárdy-utca 35. szám alatt egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézetet

létesítettem. Az ezen pályán ugy a fővárosban, mint az ország nagyobb városaiban szerzett tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó legkényesebb igényű munkákat is a legpontosabban elvégzem. Amidőn még biztosítom nagyberau pártfogóimat a figyelmes kiszolgálásról és olcsó árakról, kérem szives Zsunkán Jenő. támogatásukat. — Kész szolgálattal

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan elvégztek nek. 1887

őzv. Frank Vilmosné

sirkő- és kőfaragó-telepe

Boros Beni-tér 2. szám.

Ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe dusan berendezett

sirkő nagyraktáramat.

Tájékoztatásul felemlíteni kívánom, hogy fent jelzett helyen 1883. év óta vezetem cégem, a nagyközönség teljes megelégedésére s továbbra is főelvem, hogy igen tisztelt vevőimet szolid és figyelmes kiszolgálással, legjobban kielégítek. — **Belloni Jakob kőfaragó mester urral**, ki 42 év óta e szakmában működik, mint üzletvezetőm, kellő biztosítékot nyújt ugy a temetői, mint más munkálatoknak legszakszerűbb elvégzésére. — További szives pártfogást kérve, maradok teljes tisztelettel: **őzv. Frank Vilmosné.** 1048

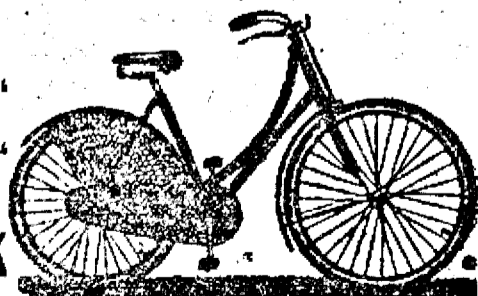
Megérkeztek!

A legújabb modelu

„Puch“, „Premier“

és „Adler Viktória“

kerékpárok

rendkívül olcsó árban, jutányos fizetési feltételek mellett.

HAMMER VILMOS

műszerész Arad, Szabadság-tér 7.

Dus választék: gummi, lámpa, esengőkben. — Nagy szak-szerű javítóműhely. Telefon 66. szám.

Háztelkek

parcellázva, esetleg egészen, előnyös feltételek mellett szabványban!

eladók

Fejsze- és Mihály utca sarak, valamint Választó-utca 26. szám alatt.

Bővebbet a tulajdonosnál, Választó-utca 26. szám alatt. 1486

A nagy közönség szives figyelmébe ajánlom

uri szabó

műhelyemet

Hivallalom kiválasztott minta szövetből mérték után legdivatosabb öltönyök elkészítését izlésesen kivitelben legjutányosabb árban. ::

Javitásokat, átvasalást és tisztítást figyelmesen és gyorsan elvállalom.

Szives pártfogást kér 1482

Taglicht Gyula,

uri szabó

Arad, Weitzer János-utca 17.

Meghívó.

Kovácsi hegyközség

Előjárósága közhírré teszi, hogy

f. hó 13-ikán délelőtt 9 órakor a község házában tisztújító

közgyűlést

tart,

amelyre ez uton hívja fel az igen tisztelt érdeklődők figyelmét.

Kovácsi, 1911. április 4.

1443 Hegyközség Előjárósága.

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerárúháza

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minerva-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legnagyobb árban megvételre vagy más tárgyra átcsereztetésre TELEFON 438. TELEFON 438.

Arad, Salacz-utca 1.

Nagyságos Asszonyom!

Van szerencsénk tudomására hozni, hogy a legújabb feltűnően szép

Tavaszi Modellt

magammal hoztam és az kirakatunkban látható, kérjük annak szives megtekintését. Egyuttal tudatom Nagyságoddal, hogy mint a cég beltagja, az egész tavaszi szezonban itt tartózkodom és személyes vezetésem alatt készülnek a legújabb divatu fűzők.

1881

Eredeti franciá modellek.

Tisztítások, javítások és igazítások vidékieknek is jutányosan és gyorsan eszközölhetnek.

Ezen legújabb Modell, mely csak 3 részből áll, az ideai párisi saison szensációja.

Ajánljuk halcsontnélküli pongyola fűzőinket, melyek tenaisshez, lovagláshoz és mindennemű sporthoz kiválóan alkalmasak.

Mint egyedüli képviselői egy elsőrangú párisi cégnek, remekszabású női fűzők a legolcsóbban kaphatók nálunk.

Kiváló gondot fordítunk vidéki rendelőinkre és a levél útján rendelt fűzők a legnagyobb figyelemmel, pontossággal és gyorsan intéztetnek el.

Amidőn további szives pártfogásába ajánljuk magunkat, vagyunk teljes tisztelettel:

Neustadt és Herzog.
Főüzlet: Budapest, Belváros Váci-u. 16. sz.

Augusztus hó 1-től kezdve.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára, 1547 valamint valódi

lignum sanctum tekegolyók

és bábuk legjutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi diszmű és játék-áru üzletében

ARAD, Szabadság-tér 21.

488—1911. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat

Az ujaradi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kiszalud Kálmán temesvári ügyvéd mint vb Első varjasi takarékpénztár mint részvénytársaság csődttömeggondnoka végrehajtatócok Jovi János és Jovi György mint Jovi Pál örökösai székesuti lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 270 kor. 48 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben az ujaradi kir. járásbíróóság területén lévő a székesuti 678. sz. tjkvben A. I. 1. sor 100—101. hrsz. alatt Jovi János és Jovi György tulajdonául felvett ingatlan 946 kor. kikiáltási árban, Székesut köz-

ségében 1911. évi május hó 3-ik napján d. e. 10 órákor bírói végrehajtási árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek ezen tkvi hatóságnál és Székesut község előljárásgánál tekinthetők meg.

Ujaradon, a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál 1911. évi január 29-én.

Kovácska, s. k.

1571

kir. járásbíró.

Erdőhegyen

Erdőhegyen

a főtéren a legforgalmasabb helyen egy órás, cipész, vagy fodrász üzletnek alkalmas

helyiség,
lakással együtt azonnal kiadó.

Érdeklődni lehet
Mann Vilmosnál
Kisjenőn. 1570

Jaj de fáj!!

a fejem a sok

kiadástól!

Est hallani mándeműt!! Azonban ha

Korányinál

a Szabadság-téren

vásártól

cipőt, kalapot és ■■■■

■■■■ uri divatcikkeket sokat megtakarít,

mert majdnem

■■ félárban ■■

szerezhető be mála szükségletét.

877

Elegáns, finom, szép és jó árut csak Korányi tud olcsón adni.

Győződjék meg!

A „Magyar Bank Kereskedelmi részvénytársaság“ Bélapátfalvi Portland cementgyárának képviseletét átvettük.

1367

Megrendeléseket felveszünk waggonrakományokként és kisebb mennyiségű eladásra raktárt tartunk.

Korniss Testvérek

ARAD.

Telefon 187 és 501.

Telefon 187 és 501.

Molyok ellen

Óva intünk minden házi asszonyt,
ne mulassza el

ruhái, bundái, szőnyegjei

s egyéb ruhaneműi eltevésénél
az évek óta legbiztosabban bevált

moly-pusztítónkat

használni, mely egyedül nálunk
kapható

Vojtek és Weisz

Arad.

Ajánljuk továbbá

Rovarporainkat

Terpentin szesz

Naphtalin

Patsouli levél

1450

Gyermekek és felnőttek által

egyaránt kedvelt friss és kellemes ízű **Hajós-16le**

Csukamájolaj

most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult

mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ara egy üvegnek 2 korona.

Fagydagánatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigln.“

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN“ Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara 2 korona.

Kitűnő amerikai

gummi

a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben.

Tavaszi és nyári

új esővetek, mosó delain, pompás mintákban; óriási választék. Kérjük a n. é. köszönetet, különösen a vidékről érkezőket, még mielőtt bevásárlásait eszközölné, kirakataink megtekintését. Kivételes olcsó árak kijegyezve oly cikkekről, melyek csak nálunk szerezhetők be.

Verseny-árak.

Selyem taftt Joupon minden színben, darabja K 11.60
Moire Joupon darabja K 8.50
„Herweth“ füző legujabb fazon darabja K 7.00
Férfi és női zsebkendők partie vétel folytán olcsó áron.

Szőnyegek maradékokban.

Ia. Pelüch Axminster szőnyeg nagy és kisebb, esekély szövés-hibákkal — rendkívül olcsó áron.

Kelengyeárak — kész raktár, női ingek, corsetták, himzett kész ágygarnitúrák.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Forray-utca sarok.

Autobusz és lovasutó megálló.

Verseny-árak.

481

Ösmert jó minőségű alsó lepedők, még mindig a régi árhoz, darabja K 2.80

Női ingek, jó anyag, dus kézi-himzéssel, darabonként K 3.30 utólérhetetlen olcsó ár.

Maradék vásznak 56, 64 és 66 fill.

Maradék chiffon 56, 66 és 70 fill. Ia. cérnavászon maradékokban K 1.45, 1.50 és 1.60.

A rendes forgalmi árhoz 30 százalékos megtakarítás.

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk

és I-ső oszt. „Lygnum-sanktum”

teke-golyók

nagy választékban kaphatók

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek. 1386

Apró hirdetések.**Zálogházból**kiváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vess és el-
Farkas Streicher
Arad, Tökölly-tér 1. 2974**Szép, független urhölgyet**

állandóan jelentékenyen támogatna középkorú vagyonos ur. Kimerítő levelek esti bemutatkozhatóság megjelölésével kéretnek „Legdiszkrétebb Barát” jellegre a kiadóba. 1537

Ügyes kárpitósajánkozik e szakmába bármily kárpitós munkák pontos és kitűnő elvégzésére, egy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemelés nélkül. **Stáhl M., Bercsényi Miklós-utca 32. sz.** 561**Deutsches Fräulein**wird zu einen 4 jährigen Mädchen gesucht. **Andrássy-tér 21.- II. Stock.** 1423**Eladó**16—18 métermázsza prima parzselt szalonna, olalanként 35-től 50 kilóig, métermázsanként 184 korona, az egész egyszeri vételnél métermázsanként 180 korona, ugyanott 3 vizsgázott gépész kerestetik a nyári cséplésre. **Ujszentanna, Szentendrey Béla.** 1493**Keresünk vételre**modern könyveket, egész könyvtárakat. **Ingusz I. és Fia könyvkereskedése Arad, Andrássy-tér 16. Monarch írógép.** Képviselőből visszamaradt teljesen új 650 K helyett 500 korona. 555**Kiadó**5 szoba, fürdő-szoba, összes mellék-helyiségekkel, villany-világítással ellátott, teljesen külön álló földszintes lakás azonnal, vagy május hó 1-re. Ugyanott egy utcai bejárat, száraz világos műhely, vagy raktárhelyiség kiadó. **Hasszinger-utca 5. sz.** 939**Török Gábor-utca 11.**

alatt két lakás május 1-ére kiadó. Bővebbet ugyanot 1491

Ügyes elárustónőazonnal felvétetik **Scherhag H. és Fia cég** hímzőtelepén, **Hermann-palota.** 1591**Egy idősebb uriember**keres május hó elsejére egy földszinti csinosan berendezet utcai szobát lehetőleg fürdőszoba használattal. Bővebbet **Weisz Leó** könyv kereskedésében. 1590**3 szobás**modern uri lakás fürdőszobával augusztus 1-ére kiadó **Török Ignác** utca 1c. 1595**Egy világos**üzlet helyiség esetleg berendezéssel együtt május hó 1-ére kiadó. **Asztalos Sándor-u. 1. szám** 1592**Egy jökarban levő**kerékpárt veszek **Tökölly-tér 3. sz.** üzlet. 1562**Kétszobás lakás**Szél-utca 9. május hó 1-ére kiadó. Bővebbet **Radnai-ut 22. fatelepen** 1564**Keresek román vidékre**egy korcsmárost, aki úgy a korcsmai, mint a husvágásba is jártas. 500 korona óvadék mellett. **Cim a kiadóba.** 1542**Butorozott**külön bejáratu szoba azonnal kiadó esetleg ellátással **Orczi-utca 25.** Ugyan itt masszirozóne házakhoz ajánkozik. 1568**Lakás kiadó**

Petőfi-utca 10. sz. alatt a III. emeleten, mely áll: 5 szoba, nagy előszobából valamint modernül berendezett mellék-helyiségekből. (2 Closett.) A szoba beosztás úgy van berendezve, hogy 3 szobának egyike balkonnal van ellátva és az utcára nyújt kilátást. Két szoba, melyeknek egyike utcai teljesen különálló és albérletbe adható. Bővebbet ott a házban. 1515

Kovaszinonegy kis hold termőképes szőlő eladó. Bővebbet **Sarkad, Választó-utca 23. sz.** 1567**Jó mesterhegedű**utánzat, erős hanggal, eladó. **Arad, Demeter-utca 79. sz.** 1554**Egy ügyes, fiatal segédet**keresünk **Rosenblüh H. és Társa Szabadság-tér 19.** 1552

Telefon 633. szám.

Fischer Armin**szobafestő és mázoló-mester**
Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal szobafestő és mázoló-munkákat legegyszerűbb kivitelől legdiszesebbig, továbbá természetes fautánzatokat (floreozást) színes üvegekkel kirakott gipszfestést úgy helyben, mint vidéken. 101

Zsidó husvét ünnepekreajánlok hechserral ellátott kóser kitűnő szilvoriomot, bort és minden nemű fűszereket legolcsóbb árak mellett. **Rothstein Mór Szabadság-tér 3.** 1566**Egy majdnem teljesen**új matt ágy, ruganyos betéttel, olcsón eladó. **Fábián László u. 8.** 1563**Belvárosban négy szoba**stb.-ből álló magányos ház, ugyanott egy zongora és több kitűnő madár elköltözés miatt eladó. **Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.** 1561**Hogyan leszünk elegánsak?**

Szép ruhához, szép ékszert vegyünk, amit bámulatos olcsón és a legjobbat a készítőnél kapunk

Waldmann I.

ékszerésznél

Szabadság-tér 14.

Ugyanott jó házból való tanu'ó fizetéssel felvétetik. 1512

Eladó ház.

Illés-utca 133/b. számú jökarban levő ház szabad kézből eladó. 1604

Schweidel József-utca 2. sz.alatt több háztelek eladó. Bővebbet **Czettel, Hunyadi-utca.** 1605**Utcai három szobás lakás**fürdőszobával, május elsejére kiadó. **Teleky-utca 24.** 1600**Egy gyakorlott irodista, nő,**ki a gépirásban is jártas, állást keres. **Cim a kiadóhivatalban.** 1599**Használt deszkák, gerendák,**létrák és különféle házi felszerelések eladók. **Petőfi-utca 4., a házfelügyelőnél.** 1602**Egy jó forgalmu kovács üzlet**a mely husz év óta fennáll, más vállalat miatt hasznóbérbe kiadó vagyis eladó. minden órában. **Aradon, Fejsze-utca 2. sz.** 1598**Eladó**egy szalon és több butordarab. **Boros Beni-tér 24.** 1603**Teljesen új modern**konyhaberendezés elköltözés miatt olcsón eladó. **Boros Beni-tér 15. sz. II. em. 15. ajtószám.** Megtekinthető 9-től 4-ig. 1601**Két új fehérre lakkozott vaságy**rézdiszítással és sodronybetéttel eladó. **József főherceg-ut 1., I. em., 8. ajtószám.** 1601**Egy vidéki vegyeskereskedés**kevés tőkével mielőbb átadó. **Cim a kiadóhivatalban.** 1543Négy-szobás utcai lakás, át-helyezés miatt, május 1-től kiadó **Csernovics Péter-utca 25. sz. házban.**Kétszobás, nagy verandával ellátott nyaraló **Gyorokon,** közel a motor-állomáshoz, bérbeadó.

300 hektó különféle saját-termésű gyoroki fehér, vörös, bakator és rizlingi bor eladó.

Értekezhetni **Mihálik Bélánál,** **Gyorokon.** 1597**Kiadó**Weitzer János utcában, I. emeleten 2 uvari szoba, konyha, kamra. Értekezni lehet **Schweidel-utca 4/a.** 1514**Eladó**három 3 szobás és három 2 szobás lakásokból álló ház **Flórián-utca 14a.** Bővebbet ugyanott. 1270.**Megbízható egyén kerestetik**fakereskedésbe azonnali belépés mellett. **Cim a kiadóhivatalban.** 1533**Ki venne nőül**19 éves polgárlányt, egyetlen gyermek 400 000 kor. vagyonnal? Azonkívül még sok száz vagyonos hölgy előjegyezve. Csakis azok jelentkezzenek, kiknél gyors házasság lehetséges. **Schlesinger L., Berlin 18.** 1398**Bolti szolgát és kifizetőt**felvesz **Ingusz I. és Fia** könyvkereskedése, **Andrássy-tér 16.** 1523**A gyermekek számát**2 vagy 3-ra korlátozni okos és sok pénzt takarít meg. A biztos utmutatást ehhez — melyre vonatkozólag sok ezer hálairat érkezett be, 90 fillér magyar bélyeg ellenében diszkrétan küldi: **Frau A. Kaupa Berlin S. W. 266 Lindenstrasse 51.** 1224.**Fiatal segéd és tanuló**dévai vegyeskereskedésben alkalmazást nyer folyó évi május 1-től. **Ki Déván** már alkalmazva volt és a román nyelvben jártas, előnyben részesül. — Ajánlatok **Berkovits Jenő, Birtin. (Hunyadm.)** 1514**Jó házi koszt.**Uri családok kitűnő jó házi kosztot, házon kívül kaphatnak. **Cim a kiadóhivatalban.** 1521**Jég**mű vagy természetes jég, háztartási célokra április 1-től 1-től naponta házhoz szállítva 6 és 7 koronás havi bérletben előjegyezhető és megrendelhető az **Aradi jégtelep jéggyáránál.** Telefon 199. szám. 1017

Nagy választék husvétit tojásokban és cukorkákban

Nyáry Testvéreknel

Arad, Salacz Gyula-utca 2.

1586

Apró hirdetések.

Husvétii ortodox kóser

6-szilvórium, kitünő bor és mindennemű elsőrendű fűszerek legjutányosabban kaphatók Stein Mór fűszerüzletében Tökölly-tér 1587

Május 1-ére kiadó

Boros Béni-tér 7. szám alatt 3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló modern lakás. Bővebbet a házmesternél. 1588

Fiatal leány

gyermek mellé, aki a háztartásban is segít, kerestetik. Cim a kiadóban. 1583

Dezso-u. 4/a számú

ház eladó. Értekezhetni ugyanott. 1582

Egy idősb könyvelő

a német és román nyelvben megbízható levelező állást keres; cim a kiadóhivatalban. 1440.

Eladó

Mikes Kelemen-utca 26. számú ház, gyümölcsöskerttel. Cim a kiadóhivatalban. 1464

Egy kitünő

jó zongora eladó. Bővebbet Csernovits P.-utca 20. 1478

Kitünő ebéd és vacsora kosztot

50 koronáért kaphatnak több ur emberek. Cim a kiadóhivatalban. 1522

Textilgyári kázinó és borcsma

bérbeadó. Közlebbit Neuman Testvéreknel, Széchényi-utca. 1511

Csinos bútorozott

udvari szoba azonnal kiadó Damjanich-utca 3-4. 1268

Ajánlom

a nagyérdemű közönség szives figyelmébe mosó és vasaló intézetemet, ugyisint mindenemű tisztítást elvállalok. Arad, Deák Ferenc-utca 7. Szabó Bálintné. 1062

Pontosan és lelkiismeretesen

végzek bepakolás, félfürdő és masszírozást. Fleischmann Zsófia, születésné masneur, Ferdinánd-utca 7. 1896

Kerpel Jzso

ajánlja 100,000 kötetes kölcsönkönyvtárát, melyben minden újdonság azonnal kapható. 30.000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Előnyös vidéki bérlet zeneművekre és könyvekre. Vesztek egész könyvtárakat és hangjegyeket legmagasabb áron. Üzleti könyvek, u. m. strazzák, naplók, stb. gvári raktára. Bonyilvántartási iver készlete. A Révai Lexikon részletfizetésre is kapható. Kerpel Jzso könyv- és papirkereskedése Aradon. 1451

Fönlak község
tulajdonát képező 2 drb. tenyészképtelen kan és 1 drb. tenyészképtelen bika f. évi április hó 12-én d. e. 9 órakor Fönlak község házában tartandó nyilvános árverésen legtöbbet ígérők készpénz ellenében eladatik. 1578

Fönlak, 1911. április 7-én.

Előljáróság.

Divattudósítás

1147
Párisi tanulmányutamból hazatérve, értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb modell trottéur és leány

kalapokkal

megérkeztem és annak megtekintésére tisztelettel mindenkit meghívok. Mindennemű javítások elfogadhatnak. Gyászkalapok megrendelésre azonnal elkészíttetnek.

Maison Ritscher

Salacz-utca I. II. emelet.

Oltott mész

mintegy 30 köbméter,
jutányos áron

eladó.

Dengl Lajos
Arad. 1594

Bankfőtisztviselő

önálló szervezőképes munkaerő az Alföld legnagyobb városában levő régi pénzüzetnél felvétetik.

Ajánlatok H. B. betűk alatt e lap kiadóhivatalához intézendők. 1589

A Zsidó husvétii ünnepekre ajánl

Farkas Ábrahám

1574 **Arad**
Lázár Vilmos-utca 1. szám.
Kitünő husvétii bort és husvétii szilvóriumot nagyban és kicsinyben.

Nagymennyiségű maculatura
Jutányos áron
eladó.

Kovács Soma és Társa, Arad

6751

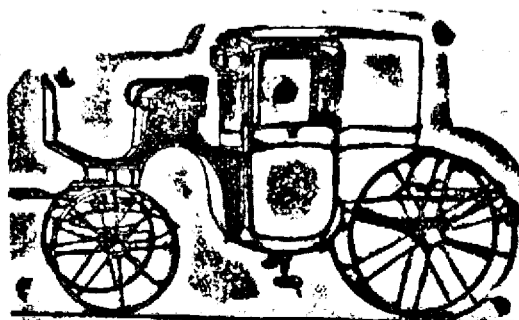
Vermorel és összes újabb rendszerű permetezők, kénporfúvók, szőlőszeti eszközök. Motorok, gazdasági gépek, szerszámok legelőnyösebb gyári áron.

Knitzky Ignátz

Kocsigyártó

Aradon, József főherceg-ut II.

Május 1-től Varjassy J.-u., megyei kórhózzal szemben, saját ház.

Átköltözés miatt ajánlja éusan felzerelt

kész kocsit raktárát

a t. vevőközönség figyelmébe, ahol a legkezebb kocsik jutányos áron kaphatók. Elvállalja minden szakon vágó új munkák készítését és javítását a legpontosabb hiv. tel. 846

Csász. és kir. udvari

és kamarai szállító ::

1600

Neumann M.

férfi- fiu- és leánykaruha telepe ARAD.

A tavaszi képes árjegyzék megjelent, kívánatra ingyen és bérmentve.

Árverési hirdetés.

Alulírott esődtömeggondnok az állandó esődválasztmány határozata folytán ezennel közhírré teszem, hogy vb. Drescher és Szilágyi aradi közadós szabócég esődtömegéhez tartozó és a csődleltár 1—163. tételei alatt felvett 5163 Kor. 80 fill. becsértékű áruk és a leltár 181—194. tételei alatt 228 Kor. becsértékben felvett üzleti felszerelési tárgyak ajánlati árverésen eladtnak.

Felhívom a venni szándékozókat, hogy a fenti becsértéknek megfelelő 10 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat

1911. április 20. napjának délelőtt 12 órájáig

nálam adják be.

Az ingók az én közbejöttöm mellett bármikor megtekinthetők.

Vevő köteles a vételárát és a vételár után a harmadfoku illetéket az eladás után 24 óra alatt kezeimhez készpénzben lefizetni és az ingókat ugyanazon időn belül átvenni és elszállítani.

A választmány a beérkezett ajánlatok felett 1911. április 20-án délután 3 órakor Dr. Mittler Izidor választmányi elnök ügyvédi irodájában Aradon tartandó ülésen fog határozni olyképp, hogy először szóbeli árverést tart s azután az írásbeli ajánlatokat bontja fel, fenntartván magának a jogot a beérkezett ajánlatok közül bármelyiket elfogadni, valamennyit visszautasítani s esetleg az ingókat más módon értékesíteni.

Ha a vevő a fenti árverési feltételeknek eleget nem tenne, úgy bánatpénzének elvesztésén felül a megvett ingók a vevő kárára és veszélyére fognak értékesítettetni.

Sem a tömeggondnok, sem a választmány nem vállal szavatosságot az eladásra hirdetett ingók minősége, mennyisége, értéke és ugyanazonosságáért.

Arad, 1911. évi április hó 5-én.

1593

Dr. Veliciu Romulus

ügyvéd, tömeggondnok.

Arad, József főherceg-ut 20. sz.

Látott

ön már

Csodát?

ugye bár, hogy nem?

Ha

akar

Csodát

látni mely, most aktuális és mindenütt beszélnek róla.

NÉZZE

meg saját érdekében a Zrinyi-utcai cipőkirakatokban lévő csoda olcsó árakat!

1574

Vasárnap délután a kirakatok nyitva maradnak.

Figyelje meg vasárnap délelőtt a korszón az amerika mozgó reklámunkat.

Aradi Első Takarékpénztár.

Részvényaláírási felhívás.

Az „Aradi Első Takarékpénztár” 1911. évi március hó 26-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy részvénytőkéje 3400 darab 1911. január hó 1-től fogva osztalékra 100 K révértékű új részvény kibocsátása által 3.400.000 koronáról 6.800.000 koronára felemeltessék és hogy ezen új részvények a jelenlegi részvénybirtokosoknak átvételre felajánlássák.

Ezen határozat alapján a részvénybirtokosoknak a fent említett 3400 darab részvényt következő feltételek mellett átvételre felajánljuk:

1. A kibocsátandó 3400 darab részvényre a részvényesek tarthatnak igényt, még pedig olyképen, hogy minden lebélyegzés végett bemutatandó régi részvény alapján egy új részvényre gyakorolható az elővételi jog.

2. A részvények, melyek alapján az elővételi jog gyakoroltatik, az intézetnél bemutatandók és azon körülmény, hogy az illető részvény alapján az elővételi jog érvényesített, a részvény lebélyegzése által (Elővételi jog gyakorolva 1911.) állapittatik meg.

3. Az elővételi jog 1911. évi március hó 27-től kezdve 1911. évi április hó 10-ig bezárólag érvényesítendő. Azon részvényes, aki elővételi jogát ezen határidő alatt és az említett módon nem gyakorolja, elveszti e jogot.

4. Az átvételi árfolyam részvényenkint 1200 koronában állapittatik meg.

5. A befizetések a következő határidőkben teljesítendőek:

1911. évi április hó 10-ig az elővételi jog gyakorlása alkalmával 600 korona és 5 korona fokozatos bélyegilleték,

1911. évi május hó 10-ig 600 korona

és ezen összegeknek 1911. évi január hó 1-től járó 6% kamatai.

A befizetések a kitűzött határidők előtt is teljesíthetők, ellenben minden, az esedékesség napján nem teljesített befizetés után 6% késedelmi kamat fizetendő.

6. Az egyes befizetések ideiglenes elismervényen igazoltatnak. Azon ideiglenes elismervények számai, melyekre az összes befizetések 1911. évi május hó 15-ig nem teljesítettek, egyik helybeli lapban közzétételnek. — 1911. évi május hó 31-én túl a késedelmes fizető elveszti az elővételi és előjegyzési jog gyakorlásával szerzett jogait és a már teljesített befizetések iránti igényeit, ez utóbbiak a külön tartalékalap javára fordítatnak és az igazgatóság jogosított az ezeknek megfelelő részvényeket szabad kézből értékesíteni.

Épúgy jogosított az igazgatóság azon részvényeket is szabad kézből értékesíteni, melyekre az elővételi jog nem gyakoroltatott. A befolyardó többletösszeg a külön tartalékalap javára fordítandó.

7. Valamennyi részlet, valamint a kamatok és fokozatos bélyegilleték lefizetése után az ideiglenes elismervények az igazgatóság által megállapítandó időben új részvényekkel cseréltetnek fel.

8. Az új részvények birtokosai 1911. évi január hó 1-től kezdve az üzleteredményben, valamint a részvényeseket megillető összes jogokban a régi részvényesekkel egyenlően részt vesznek.

Arad, 1911. évi március hó 27-én

1333

**Az „Aradi Első Takarékpénztár”
Igazgatósága.**